

Goriska
trgovina
na
kolenih

40%

12

»Tolminski punt« tudi
na Bevkovem trgu v Novi Gorici

14

Agencije za
posredovanje dela
so med dvema
ognjema: mnogo
ljudi išče zaposlitev,
delovnih mest pa je
malo

4

Pavšič in Štoka na Kavi s knjigo

30124

30124

9 777124 666007

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 24. JANUARJA 2013

št. 19 (20.647) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v uasi Zadrž nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786339 fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVIN

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

Najbolj
verjetne
predčasne
volitve

RADO GRUDEN

S pričakovanim izstopom Državljanke liste iz koalicije je vladala Janeža Janše od včeraj manjšinska, njen položaj pa se bo že v začetku februarja in marca še dodatno ošibil, saj bosta iz koalicije odšli še Demokratična stranka upokojencev Slovenije in Slovenska ljudska stranka. Koalicijo je odneslo poročilo Protikorupcijske komisije, ki je Janši očitalo sistemsko kršenje protikorupcijske zakonodaje, predsednik Državljanke liste Gregor Virant pa je zato zahteval odstop premierja Janeza Janše ali vložitev glasovanja o zaupnici vladi.

To se ni zgodilo, se je pa včeraj z izstopom DL zgodilo tisto, kar je bilo jasno že dva tedna. S tem pa se postavlja vprašanje, kaj se bo zgodilo zdaj. Najbolj verjetno je, da bo Janša vztrajal naprej, saj je malo verjetno, da bi lahko v državnem zboru v kratkem prišlo do formiranja alternativne večine. Ta namreč brez Pozitivne Slovenije, ki ima 28 glasov, ni možna, v koalicijo z njo pa ne bodo še ostale stranke, dokler se iz nje ne umakne Zoran Janković, ki je prav tako kompromitiran s poročilom protikorupcijske komisije.

Janša lahko skozi državni zbor spravi nekatere reforme, za katere vladata splošni konsenz. Dobro bi bilo tudi, da na tak ali drugačen način pride do ratifikacije hrvaške pristopne pogodbe. Kaj več pa brez večine v državnem zboru in v razmerah, ko so navadni ljudje izredno nezadovoljni, politični razred pa ne uživa več nikakršnega zaupanja, ne bo mogoče.

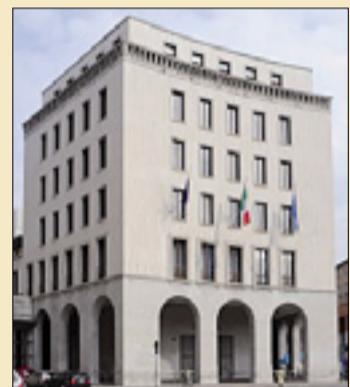
Zato se najbolj verjetne predčasne volitve, kjer pa lahko pride do velike preveritve slovenskega političnega prostora. Če bo to Slovenijo spravilo na pot vsespolnega okrevalja, se te možnosti ne sme prelagati predaleč v prihodnost.

SLOVENIJA - Po izstopu Državljanke liste iz vladne koalicije

Janša odslej na čelu manjšinske vlade

Včerajšnje dogajanje zaznamovala tudi splošna stavka javnega sektorja

FJK - Slovenci
**Odzivi na
krčenje števila
svetnikov**

TRST - Z izjemo Demokratske stranke so včeraj v izjavah za naš dnevnik oz. v sporočilih za javnost vsi ostali slovenski politični akterji v Furlaniji Julijski krajini zelo negativno ocenili odločitev italijanske poslanske zbornice, da zniža število deželnih svetnikov v FJK. Pri tem se opozarja tako na večje težave glede izvolitve slovenskih predstavnikov, predvsem tistih na listah italijanskih strank, kar predstavlja neposredno znižanje ravni zaščite Slovencev v Italiji. Obenem se postavlja tudi vprašanje zastopanosti tudi manjših političnih strank. Pri DS pa so krčenje števila svetnikov podprli, saj je to pričakovala tudi velika večina volivcev.

Na 3. strani

BRUSELJ - Britanski premier buri duhove

Cameron hoče referendum o EU

BRUSELJ - Britanski premier David Cameron je včeraj v težko pričakovanem govoru o vlogi Otoka v Evropski uniji (EU) Britancem v primeru zmage na volitvah leta 2015 obljubil referendum s preprostim vprašanjem: EU - da ali ne. S tem je sprožil svojo volilno kampanjo, doma in v Evropi pa razpravo, ki še zdaleč ne bo preprosta. Odzivi so pestri. Cameronov govor, po ocenah političnih analitikov najpomembnejši v njegovi politični karieri, je bil sicer pretežno proevropski. Večkrat je v njem odločno izrazil željo, da Velika Britanija ostane v uniji in da v njej igra dejavno vlogo.

Na 11. strani

LJUBLJANA - Državljanka lista (DL) se je na seji sveta stranke po pričakovanju odločila, da zapusti koalicijo, ki jo kot predsednik vlade vodi Janez Janša in v kateri soše Janševa Slovenska demokratska stranka, Demokratična stranka upokojencev Slovenije DeSUS in Nova Slovenija. Odstop so napovedali tudi ministra Janez Šusteršič in Senk Pličanič ter predsednik Državnega zbora Gregorja Viranta. Naslednja stranka, ki bo zapustila koalični voz bo DeSUS, nato pa še SLS.

Janša je tako postal z manjšino vlado, s katero bo verjetno skušal skozi DZ spraviti še nekatere reforme, za katere vlada konzenz, kaj več pa bo težko, ko si na ulicah sledijo protesti proti političnim elitam in splošne stavke, na kateri je včeraj sodelovalo približno sto tisoč zaposlenih.

Na 2. strani

**Tamara Blažina
z Beneškimi Slovenci**

Na 3. strani

Križ z lekarno v Križu

Na 5. strani

**Zgodil se je tržaški
filmski festival**

Na 10. strani

**Esejist Aleš Debeljak
v Narodnem domu**

Na 10. strani

**Igor Škamperle vitez
italijanske republike**

Na 14. strani

TOLMEČ

**Iz zapora sta
hotela zbežati
s helikopterjem**

TOLMEČ - Posebni oddelek karabinjerjev ROS je v sodelovanju z državnim tožilstvom iz Tolmeča odkril neverjeten načrt za beg iz strogog varovanega zapora v Karnijskih Alpah. S pomočjo karabinjerja pod kriinko so preiskovalci ugotovili, da je eden izmed zapornikov podkupil paznika, tihotapil hašiš, predvsem pa nameraval zbežati iz zapora s helikopterjem. Pridružil bi se mu še en zapornik, nekanan ubijalec kalabrijske mafije 'ndrangheta.

Na 2. strani

GORICA - Pritisk na deželno vlado

»Zavarovati je treba filmsko premoženje«

TRST - Nujen odgovor lokalnih uprav

Kaj bo po zaprtju škedenjske železarne?

Goriska
trgovina
na
kolenih

40%

12

»Tolminski punt« tudi
na Bevkovem trgu v Novi Gorici

14

Agencije za
posredovanje dela
so med dvema
ognjema: mnogo
ljudi išče zaposlitev,
delovnih mest pa je
malo

4

Pavšič in Štoka na Kavi s knjigo

30124

30124

9 777124 666007

13

SLOVENIJA - Državljanska lista izstopila iz koalicije, odstopila njen ministru in Virant kot predsednik DZ

Po manj kot letu dni Janša z manjšinsko vlado

LJUBLJANA - Vlada Janeza Janše je po včerajnjem izstopu Državljanske liste iz koalicije po manj kot letu dni delovanja ostala brez večinske podpore v DZ in brez dveh ministrov, DZ pa brez predsednika. DL je včeraj tako uresničila grožnjo, da bo zapustila koalicijo, če premier Janša zaradi ugotovitev protikorupcijske komisije o njegovem premoženskem stanju ne odstopi ali gre po zaupnico. Odstop sta napovedala oba ministra iz vrst DL v sicer 12-članski vladni ekipi, minister za finance Janez Šušteršič ter minister za pravosodje in javno upravo Senko Pličanič, s položaja predsednika DZ pa je odstopil tudi prvak DL Gregor Virant.

Kot je povedal po seji sveta je Virant članstvo stranke o včerajnjih sklepih že obvestil v pismu, objavljenem na spletni strani stranke. »Državljanska lista se bo z jutrišnjim dnem začela pripravljati na predčasne volitve,« je zapisal Virant. Člane zato poziva, naj se čim prej vključijo v delo svojega občinskega odbora stranke.

Ce Janša ne bo odstopil, sta odhod iz koalicije napovedali tudi DeSUS in

Janez Janša

SLS, ki pa bosta počakali do konca februarske seje DZ (ta se bo začela 4. marca). V tem primeru bi vlado zapustili še štirje ministri - za zunanje zadeve ter za zdravje iz kvote DeSUS ter za kmetijstvo

in okolje in za gospodarstvo in tehnologijo iz kvote SLS.

V 90-članskem DZ ima vlada po odhodu DL podporo 41 poslanec iz vrst SDS, NSi, DeSUS in SLS ter dveh poslancev narodnih skupnosti. Z odhodom DeSUS in SLS bi podpora padla na 30 poslancev in dva poslance manjšine, ni pa izključena tudi podpora katerega od treh ne-povezanih poslancev.

Če se bo premier Janša odločil za nadaljevanje manda za manjšinsko vlado, bo moral nadomestiti odstojljive ministre ali vodenje njihovih resorjev zaupati katemu od preostalih članov vlade. Poslovnik DZ predvideva, da premier v sedmih dneh po prejetju pisne odstopne izjave ministrov pisno obvesti predsednika DZ. V najkasnejši sedmi dneh mora biti obvestilo o odstopu uvrščeno na dnevnini red seje DZ. Premier ima nato deset dni časa, da bodisi predlaga nove ministre bodisi DZ obvesti, da bo funkcije teh ministrov začasno, a največ za tri mesece, poveril drugim ministrom ali jih opravljaj sam.

Med možnimi scenariji za izhod iz

vladne krize je vložitev predloga za glasovanje o zaupnici vladi. A ta možnost, sodeč po dosedanjih odzivih Janše in SDS, ni zelo verjetna. Lahko pa bi Janša zaupnico vezal na sprejem kakšne odločitve, kot je septembra 2011 storil nekdanji premier Borut Pahor, ki je vezal zaupnico na imenovanje novih ministrov po odhodu Zaresovih ministrov iz tedanje koalicije. DZ tedaj predlagalih imen ni podprl, v Sloveniji pa so odšli na prve predčasne volitve.

Najmanj deset poslancev lahko v DZ sproži tudi glasovanje o konstruktivni nezaupnici, a le tako, da predlaga novega kandidata za mandatarja, ki mora dobiti vsaj 46 glasov podpore. Na to temo so se sicer že sestali predsedniki SLS, DL in DeSUS, a kot pogoj, da bi v novi vladi sodelovali s PS, postavili popoln umik Zorana Jankovića v vrha stranke, prav tako še ni znano imen potencialnega mandatarja.

Po odstopu DL iz koalicije bo brez svojega predsednika ostal tudi državni zbor. Kandidata za novega predsednika lahko predlaga najmanj deset poslancev,

za izvolitev pa je potrebna večina glasov vseh poslancev. V vmesnem času sicer predsednika, ki mu je prenehala funkcija, nadomešča najstarejši podpredsednik, v tem mandatu je to Jakob Presečnik (SLS).

Premier Janez Janša bo danes predstavil svoje stališče, »če bodo danes nekateri sprekli iracionalne odločitve«. To je pred svetom stranke DL, na katerem je ta odločila o izstopu iz koalicije, povedal na novinarski konferenci v okviru vladnega obiska notranjsko-kraške regije.

Predsednik SD Igor Lukšič je po izstopu DL iz koalicije za STA dejal, da je aktualna vlada očitno »prišla do neslavnega konca, potem ko je objavljala, da zna veliko bolje voditi Slovenijo kot prejšnja vlada«. Ponovil je, da je za Slovenijo najboljša rešitev, da se precisti in gre na volitve. Lukšič pravi, da bo moral premier Janez Janša po odhodu DL iz koalicije »premisli nastalo situacijo in ugotoviti, ali lahko dobi kakšnega drugega partnerja ali kako drugače zagotovi neko večino«. Če ugotovi, da to ni mogoče, pa naj vlado do konca razpusti.

SLOVENIJA - Splošna stavka javnega sektorja

V stavki sodelovalo sto tisoč zaposlenih

LJUBLJANA - V Sloveniji je potekala tretja splošna stavka javnega sektorja, ki se ji je pridružilo blizu 100.000 javnih uslužbencev. Sindikati so stavko napovedali predvsem zaradi znižanja mase za plače. Vodja koordinacije stavkovnih odborov Janez Posedi pričakuje, da bo blizu 100.000 stavkojočih javnih uslužbencev zadostno sporocilo vladi, da je treba sesti in se z zaposlenimi dogovoriti glede njihovega družbenega standarda. Posedi je izrazil tudi veselje, da so bile vse načrtovane aktivnosti na ulici izvedene uspešno. Kot pravi, jih je skrbelo, koliko ljudi si bo v teh časih upalo »pristnosti obraz pred kamero«. Ponosen je na uslužbence, ki so se pripravljeni za svoj položaj tudi postaviti, je dejal.

Po besedah premiera Janeza Janše ni dvoma, da je stavka ustavna pravica, vendar je s to stavko javnega sektorja nekaj težav. Po vsebinski plati ni potrebna, je med obiskov v notranjsko-kraški regiji ocenil premier in dodal, da stavka pomembel del javnega sektorja, vendar je prizadetih zato še desetkrat več ljudi, ki niso nič kriji. Janša je spomnil, da je vlada imenovala pogajal-

sko skupino. Glede zahteve sindikatov javnega sektorja, da se pogajajo tudi o masi za plače in ne samo o načinu znižanja teh sredstev, pa je Janša dejal, da ni v pristojnosti vlade, da spreminja številko, ki jo je potrdil parlament. Zahteve, da se masa sredstev za plače povpraša, so po premierovih besedah polnoma nerealne.

Predsednik Konfederacije sindikatov javnega sektorja Slovenije Branimir Štrukelj pa je povedal, da se je 13 protestnih shodov po Sloveniji skupaj udeležilo okrog 13.700 ljudi, skupaj z Ljubljano, kjer je bilo okrog 10.000 udeležencev, pa krepko čez 20.000. Okrog 1000 ljudi se je zbral tudi na protestnem shodu pred ljubljansko univerzo.

Stavko so komentirali tudi v opozicijih strankah. Zakoni, ki jih sprejema vlada, gredo v smer zavestnega krčenja javnega sektorja brez resnih analiz in posledic za delovanje države, je za STA dejal vodja poslancev skupine SD Janko Veber. Po mnenju Positivne Slovenije vlada skuša odgovornost za stavko prenesti na sindikate, zato je jenza v javnem sektorju razumljiva. (STA)

FJK - Bivši načelnik svetniške skupine odhaja k Montiju

Moreton je zapustil DS Travanut novi načelnik skupine

GIANFRANCO MORETON

MAURO TRAVANUT

levici, do takih odločitev z vrha pa je prišlo tudi na krajevni ravni. Po njegovih besedah so stranko začeli zapuščati tako parlamentarci kot tudi krajevni upravitelji. Zdaj je bivši vidni predstavnik DS namerava skupaj s »prebežnikoma« iz lastne stranke Mariom Pertoldijem in Alessandrom Maranom ter z bivšim parlamentarcem Ljudstva svobode Ferrucciu Sarom in predstavniki civilne družbe sodelovati pri načrtu oblikovanja Montijevega gibanja tudi v FJK, ki bo na prihodnjih deželnih volitvah imelo

tudi kandidata za predsednika dežele.

Moretonovo odločitev je obžalovala deželna tajnica DS in kandidat za predsednico dežele Debora Serracchiani, ki se z njegovo izbiro ne strinja, saj je po njenih besedah v stranki prostor za različne glasove, tudi za reformiste in zmerne liberalce. Vsekakor DS gre enotno naprej s ciljem, da zmaga na volitvah in da se zamenja deželna vlada, je novinarjem dejala Serracchianeva, ki je tudi poudarila, da so to potrdili tudi vsi ostali strankini deželni svetniki.

TOLMEČ - Karabinjerji oddelka ROS preprečili »hollywoodski« beg iz zapora

Zapornika nista dočakala helikopterja

Strogo zastraženi zapor v Karnijskih Alpah

TOLMEČ - Zapor v Tolmeču je najbolj zastražen in varen med vsemi zapori Furlanije-Julijanske krajine, obsojeni v njem prestajajo najdaljše kazni (tudi dosmrte). Med njimi so tudi mafiji in drugi morilci. Nek zapornik pa je v sodelovanju s sorodniki in znanci izdelal zapleten načrt za neverjetno spektakularen pobeg iz zapora. V slogu najboljih hollywoodskih akcijskih filmov naj bi s sokaznjencem pobegnila celo s helikopterjem, ki bi moral dvorišče zapora preleteti prav v času, ko si zaporniki privoščijo oddih. S helikopterja naj bi na dvorišče spustili lestev iz vrvi, ubežnika pa bi se tako izognila prometnim blokadam in kontrolam.

Načrt, ki je predvideval tudi preprodajo hašča in orožja ter podkupovanje paznikov, se je izjavil po zaslugu posebnega operativnega oddelka karabinjerjev ROS iz Vidma. Karabinjerji so v sodelovanju s tolmeškim tožilstvom zaradi suma poskusa pobega iz zapora, korupcije, trgovine z mafiji in orožjem nataknili lisice štirim ljudem ter izvedli 12 hišnih preiskav pri prav toličkih osumnjencih v Furlaniji-Julijski krajini,

posodovanja orožja. Njegov življenjepis je bil že bogat s kriminalnimi podvigami, ko so mu leta 2004 v zaporu v Bologni zaradi dobrega vedenja dodelili nekajdnevno prostost. Alfieri je »nagrado« izkoristil tako, da

se je s pajdašem odpravil v predmestje Milana in ustrelil nasprotnika, ki je čudežno preživel. Alfieri prestaja kazen v samici v Tolmeču, med zaporniki pa uživa določen ugled. Na spletu se bila objavljena njegova pisma iz zapora, v katerih je trdil, da pazniki nad njim in drugimi zaporniki redno izvajajo nasilje. Preiskovalci sumijo, da je namenoma povzročil napetosti, da bi preusmeril pozornost in načrtoval pobeg.

Na helikopter naj bi z Alfierijem po predvidevanjih splezal tudi 34-letni nekdanji pripadnik specialne enote italijanske vojske (amfibiskskega polka »Lagunari«), obenem pa tudi nekdanji ubijalec kalabrijske mafije »ndrangheto« Valerio Salvatore Crivello, ki je v Karniji v priporu. Še kot mladenič je sodeloval v krvavih spopadih med kalabrijskimi skupinami, po poskušu umora vidnega predstavnika enega izmed »klanov« pa se je preselil v Piemont in pozneje v Preganziol pri Trevisu. Tam so ga marca lani arretirali v okviru obsežne preiskave »Pajčevina« proti kalabrijski mafiji. Obsodbe baje še ni bilo.

Ostala dva arretiranca sta Alfierijev brat

Romolo, ki je v zapor pošiljal drogo ter podkupljeni paznik, drugih dvanaest oseb pa je osumljil sodelovanja z njimi. Karabinjerji oddelka ROS so po pisani spletne izdaji dnevnika *Messaggero Veneto* ugotovili, da je Alfieri najprej poskusil podkupiti paznika: naročil mu je, naj mu pomaga pretihovati v zapor nekaj hašča. Paznik je takoj obvestil svoje sodelavce, ki so v nadaljevanju preiskave večkrat zaplenili drogo in ugotovili, da z Alfierijem že sodeluje drug paznik.

Med oktobrom in decembrom so zaplenili več hašča in nož, arretirali Romola Alfierija in ugotovili identitet podkupljenega paznika. Zatem so identificirali še drugega nesojenega ubežnika (Crivella) in zunanje sodelavce združbe. Alfieri je v zaporu z razpečevanjem hašča zbiral denar za podkupovanje drugih paznikov in organizacijo bega. Po načrtih naj bi člani združbe najeli helikopter in prisiliли pilotu, da preleti tolmeški zapor. Resničnost včasih presegla domisljijo ... in filmske scenarije. (af)

FJK - Odzivi pri slovenskih političnih predstavnikih po znižanju števila deželnih svetnikov

Postavlja se problem zastopanosti tako političnih kot narodnih manjšin

Razen DS vsi ostali hudo kritični - Pod vprašajem zlasti možnost izvolitve Slovencev v italijanskih strankah

TRST - Med političnimi predstavniki, ki pripadajo slovenski narodni skupnosti, prevladuje - z izjemo Demokratske stranke - zelo negativna ocena odločitve italijanske poslanske zbornice, ki je znižala število članov deželnega sveta Furlanije Julijske krajine, kar je razvidno iz izjav za naš dnevnik oz. sporočil za javnost. Za deželnega svetnika Mavrične levice **Igorja Kocijančiča** »je skoraj paradoksalno, da se ravno teden pred slovesno sejo deželnega sveta, ki bo obravnavala posebni statut FJK, ki je tak tudi zaradi prisotnosti jezikovnih manjšin, ta dežela, ki se danes verjetno lahko nanaša na svojo posebnost izključno zradi prisotnosti drugih narodnosti na lastnem ozemljju, v bistvu znajde v položaju, ko bo ob obstoječi zakonodaji in obstoječih volilnih pravilih zelo težko, da bo kdo od predstavnika teh skupnosti dejansko lahko izvoljen v deželnem svetu.« **Kocijančič**, ki med drugim opozarja, da deželi Dolina Aosta in Tridentinska-Južna Tirolska prav na osnovi posebnih statutov nista dovolili, da jima vsilijo znižanje svetnikov, meni, da smo zdaj »v takem položaju, v katerem je edina možnost olajšane izvolitve slovenskega predstavnika, ki sloani na možnosti dogovora Slovenske skupnosti s kako drugo stranko, toliko bolj tvegan, ker se krčijo razpoložljiva mesta in je seveda tudi razpoložljivost do takih ali drugačnih dogоворov znatno manjša, kot bi lahko bila.«

Tudi za deželnega svetnika SSK **Igorja Gabrovca** take vrste krčenje stroškov dejansko znižuje možnost zastopanosti tako političnih kot narodnih manjšin. Za Gabrovca to ni toliko problem SSK, saj ima slednja v primeru dogovora z večjo stranko še vedno nespremenjen 1-odstotni volilni prag, ampak je problem za vsakega drugega Slovence, ki kandidira na katerikoli listi večinskih strank. Na dlani je, da će je danes izvolitev Slovence na katerikoli italijanski listi potreboval določeno število preferenc, se to število s krčenjem razpoložljivih mest zviša in je gotovo huda izguba, meni Gabrovec, za katerega je zgreden že sam princip, da se oteži zastopanost političnih manjšin oz. manjših strank, kot sta npr. SKP in Italija vrednot: »Ko so težji pogoji za izvolitev predstavnikov, to nagrajuje velike in močne stranke in očišči oz. onemogoča nastop majhnim, kar je nasprotje kapilarne zastopanosti na teritoriju.«

Za slovenskega predstavnika Demokratske stranke **Štefana Čoka** je bila odločitev italijanskih parlamentarcev pričakovana, saj se je zanj izrazila velika večina strank in je bila posledica vsespološ-

nega občutka, da je vsekakor potrebna globoka reforma politike in izvoljenih tel es na vseh ravneh. Pri tem Čok poudarja, da je DS že pred časom podprla znižanje števila deželnih svetnikov, ker je bilo to konec pričakovanje velike večine volivcev.

Kar se tiče izvolitve Slovencev, vsekakor nova sestava deželnega sveta pomeni, da bo izvoljeno manjše število svetnikov, pravi Čok, ki ne ve, »kakšne preglavice lahko ustvari tistim strankam, ki se poslušajo volilnega sistema za olajšano zastopstvo (mišljena je tu SSK). To ustvarja predvsem preglavice kandidatom, ki kandidirajo po normalnem sistemu,« pravi slovenski predstavnik DS, ki dodaja, da se bodo tudi Slovenci znotraj te stranke moralni potruditi, da evidentirajo take kandidate, ki bodo sposobni zbrati zadostno število preferenc za izvolitev.

Odločitev italijanske poslanske zbornice je včeraj obžalovala tudi Slovensko skupnost, katere deželni tajnik **Damijan Terpin** v sporočilu za javnost ugotavlja, da je bila ustava spremembra odobrena brez upoštevanja prisotnosti narodnih manjšin

Bodo v prihodnje v deželnem svetu še slovenski predstavniki?

ARHIV KROMA

ter potrebe po njihovem ustremnem zastopstvu in ne da bi bilo obravnavano vprašanje zaščite slovenske manjšine na ozemlju FJK. Za SSK, ki se vsekakor zahvaljuje poslancema narodnih manjšin Bruggerju in Zellerju za podporo, predstavlja odločitev poslanske zbornice neposredno zni-

žanje ravnih zaščite Slovencev v Italiji in se bo nedvomno poznalo že na bližnjih deželnih volitvah, ko tvegamo, da bo le SSK imela konkretno možnosti za potrditev svojega svetnika. Za ostale stranke, in še posebno za Demokratsko stranko, znižanje deželnih svetnikov predstavlja veliko

nevarnost za neizvolitev slovenskih kandidatov, upoštevati je namreč treba, da bo tržaško okrožje izgubilo eno ali dve mestni, eno manj pa bo imela tudi Gorica.

S tiskovnim sporočilom se je oglasil tudi predsednik tržaškega pokrajinskega sveta **Maurizio Vidali**, ki ravno tako pričada SSK, za katerega je odločitev poslanske zbornice dodaten dokaz, da ima italijanski parlament glede zaščite in zastopanosti manjšin dvojno mero, saj se ni dotaknil števila deželnih svetnikov v Dolini Aoste in na Tridentinskem-Južnem Tirolskem, medtem ko bo v FJK veliko težje izvoliti predstavnike slovenske narodne skupnosti: »Ali ne bi bilo bolje razpoloviti plače deželnih svetnikov in ukiniti preživnine? S tem bi gotovo prihranili mnogo več in bi bila zastopanost manjšin v večji meri zajamčena,« meni Vidali, ki ugotavlja, da je v tem trenutku »v modri rezati vse, od pokrajin do majhnih občin in rajonskih svetov, medtem ko tam, kjer bi morali resnično rezati, se pravi v parlamentu, ne režejo niti enega stolčka in niti enega tolikih privilegijev, tam pa bi resnično prihranili.« (iz)

ČEDAD - Kandidatka DS za parlament Tamara Blažina s slovenskimi organizacijami v Benečiji

Pogovor o konkretnih problemih

Šola v Špetru - Razširitev dvojezičnega šolstva in možnost učenja slovenščine na višji srednji šoli - Nujna pozornost gospodarskemu razvoju

Senatorka Tamara Blažina se je v Čedadu srečala s predstavniki slovenskih ustanov v Benečiji

ČEDAD - Kandidatka Demokratske stranke za poslansko zbornico senatorka Tamara Blažina je včeraj z obiskom v Benečiji začela serijo srečanj po teritoriju, da bi od predstavnikov slovenskih krajinskih organizacij in društv predstavnikov neposredno slišala, v kakšnih pogojih delujejo, s katerimi težavami se spopadajo oziroma katera so njihova pričakovanja za prihodnost.

Slovenska kandidatka za parlament je v Čedadu, kjer so jo sprejeli predstavniki Inštituta za slovensko kulturo, KD Ivan Trinko, časopisov Novi Matajur in Dom ter Špetrske dvojezične šole, izpostavila pomen vladnega omizja za vprašanja slovenske manjšine, ki je po njenem mnenju lahko zelo koristen instrument, a ga je treba primerno izkoristiti. Poudarila je tudi potrebo po celovitem zakonu za šolstvo, da ne bi bile naše šole pod udarom vsakič, ko ministrstvo sprejme kak nov odlok. Med prednostna vprašanja pa po njenem sodi tudi sprejetje novega volilnega zakona oziroma zagotovitev slovenskega zastopstva, da ne bo naša skupnost na vseh volitvah odvisna od dobre volje posameznih strank.

Predstavniki slovenskih organizacij iz videmski pokrajine pa so senatorki povedali, da je zanje prednostno vprašanje razširitev dvojezičnega izobraževanja v Terske doline, mladim iz Nadiških dolin pa je treba nuditi možnost učenja slovenščine tudi na višji srednji šoli. Slovenščina bi lahko bila na primer izbirni kurikularni predmet na višjih srednjih šolah v Čedadu. Blažinova se je seznanila tudi s stanjem na dvojezični šoli v Špetru, kjer se zadeve zelo počasni rešujejo. Izvršni načrt za obnovitvena dela naj bi bil sicer v kratkem zaključen, vsekakor pa je že sedaj jasno, da na obnovljenem starem šolskem sedežu ne bo dovolj za vse dejavnosti dvojezične šole, ki kljub težavam še naprej konstantno rase. Kar zadeva zaščitni zakon za slovensko manjšino, pa so gostitelji slovenski senatorki povedali, da je ključna ohranitev postavke za gospodarski razvoj krajev v videmski pokrajini, kjer je prisotna naša skupnost. Slovenski predstavniki so Blažinovi tudi izrazili svojo zaščitljeno zaradi širjenja protislavenskih stališč v Reziji in Nadiških dolinah. (NM)

RIM - Roberto Staffa obtožen izsiljevanja, podkupovanja in izdajanja uradne skrivnosti

Javni tožilec iz Trsta v rimske zapore

V svojem uradu v sodni palači je imel spolne odnose s transseksualci - Posneli so ga s skrito TV kamero - V Trstu je služboval v osemdesetih letih

Roberto Staffa

RIM - V osemdesetih letih je v Trstu vodil preiskave proti mednarodnim tihotapcem mamil, po premestitvi v Rim pa so ga včeraj aretirali, potem ko je imel v svojem uradu v sodni palači spolne odnose s transseksualcem. Roberto Staffa, 55 let, je sedaj obtožen izsiljevanja, podkupovanja in izdajanja uradne skrivnosti.

Javnega tožilca je spravil za zapade eden od transseksualcev, s katerimi je imel - tako naj bi pokazali filmski posnetki - Staffa spolne odnose. Tovrstna razmerja naj bi trajala že nekaj časa. Javni tožilec naj bi v zameno za odnos s transseksualci slednjim omogočil nekatere »olajšave« pri sodnih postopkih.

Eden od njih naj bi po aretaciji v okviru akcije proti prostituciji razkril drugemu rimskemu javnemu tožilcu, Barbari Zuin, kaj naj bi počel Staffa v svojem uradu. Rimsko tožilstvo je o zadevi obvestilo pristojno tožilstvo iz Perugie, slednje je odredilo namestitev skritih mikrofonov in televizijskih ka-

mer v uradu Roberta Staffe. Tako so lahko preiskovalci posneli, kar je Staffa počel v svojem uradu s transseksualci. Sodnik za predhodne preiskave iz Perugie je izdal nalog o aretaciji, tako so včeraj karabinjerji odpeljali javnega tožilca v zapor.

Roberto Staffa je bil v osemdesetih letih prejšnjega stoletja dobro znan v tržaških sodnih krogih. Po rodu iz Neaplja je še zelo mlad postal namestnik javnega tožilca v Trstu. Vodil je celo vrsto preiskav proti tihotapcem mamil. Trst je takrat predstavljal nekakšna vrata za prehod mamil z evropskega vzhoda v zahodno Evropo. Te poti so se poslužile številne kriminalne organizacije. Staffa je koordiniral številne akcije proti tihotapcem, številni so končali v zaporu in bili tudi obsojeni.

Trst je zapustil maja 1989. Višji sodni svet ga je prenestil, ker je bil Staffa med podpisniki pisma, s katerim so številni Tržačani izrazili solidarnost podjetniku Sandru Moncini, ki so ga

nato obsojen na eno leto in en dan zapora, na globo v višini 200 dolarjev in na dve leti nadzorovane svobode.

Višji sodni svet je izdal zaradi očitno neprimerne podpisa Staffi opomin in ga prenestil v Benetke.

V mestu v laguni je bil soudeležen na procesu proti vodji tolpe iz Brente Felice Manieru, ki je bil obsojen na 19 let zapora. Sledila je prenestitev v Rim, kjer je bil član krajinskega protimafiskskega oddelka, med drugimi pa je za kratek čas sodeloval tudi pri preiskavi o izginivti Emanuele Orlandi. Višek njegovega službovanja v Rimu predstavlja preiskava o nezakonitih splavilih v zdravstveni strukturi Villa Gimma, eni od klinik družine Maria Spalloneja, zdravnika Palmira Togliatti. Na procesu leta 2002 sta bila Ilio in Marcello Spallone, brat in vnuk ustanovitelja, obsojena na 20 let zapora.

A tisto se je dogajalo pred dobrim desetletjem. Včeraj je tudi nekdanji tržaški javni tožilec končal za zapahi. M.K.

SINDIKAT - Drugače bo usoda območja neznana, delavce pa čakajo le socialni blažilci

Trst mora brž odločiti, kaj naj bo namesto železarne

Trst mora takoj odločiti, kaj naj nastane na območju škedenjske železarne po njenem zaprtju. Deželna vlada ter lokalne uprave, delodajalske organizacije, sindikati in zdaj tudi družba Lucchini (oz. izredni komisar Piero Nardi) morajo torej čim prej zaključiti z delom, ki so ga začeli v okviru deželnega omizja. Konec novembra so namreč zastopniki deželne in lokalnih uprav izdelali dokument o proizvodni preobrazbi železarne in bodoči namembnosti območja, zadevni programski sporazum pa naj bi podpisali na ministrstvu za gospodarski razvoj v marcu.

Toda zdaj je treba pohititi, pravi pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich, ki smo ga včeraj vprašali za oceno glede odločitve italijanske vlade, da vključi Trst na seznam kriznih industrijskih območij. Če je namreč po eni strani dobrodošla vest, da bo država ponudila pomoč in tudi denarna sredstva za preporod tega območja, je po drugi jasno, da je treba o bodoči namembnosti odločati na lokalni ravni. Kar pa je še predvsem kočljivo, je vprašanje zaposlenih. Po novem bodo železarno zaprli še pred predvidenim rokom konec decembra leta 2014. Kaže namreč, da bo do tega prišlo že letos.

Nujno je torej, da se na lokalni ravni čim prej določi novo namembnost območja in ves povezan postopek. Spomnimo naj, da sloni zgoraj omenjeni dokument na predlogu, da bo območje namenjeno za industrijske dejavnosti in so jasno zapisana pravila in pogoji za nadaljnji postopek. Načrt predvideva nadzorovanje zapiranja železarne, obenem pa izvajanje socialnega načrta za zaščito delovnih mest. Dalje so zapisani ukrepi za upoštevanje okolja ter ustanovitev subjekta, ki bo zadolžen za prehod in za upravljanje novih dejavnosti. Dokument je temelj programskega sporazuma z Rimom glede postopnega zaprtja in preobrazbe železarne, ta programski sporazum pa naj bi podpisali na ministrstvu za gospodarski razvoj v marcu.

Vendar odpira nenadna pospešitev dogajanja nekatera vprašanja, začenši z usodo zaposlenih. Sindikati so soglašali z uvajanjem socialnih blažilcev ob postopnem zapiranju železarne in načrtovanju novih dejavnosti, ko naj bi tudi nastala nova delovna mesta. Zdaj pa se lahko odpre pot, ki je v resnici neznanka. Kaj bo namreč z delavci v morebitni dopolnilni blagajni, ko se ne bi znali politiki zediniti glede prihodnosti? To je navsezadnjne predpogojo, da se prikažejo novi podjetniki, ki bodo pripravljeni vlagati. Rim je pač zagotovil finančne prispevke, toda glavno besedo morajo imeti zasebniki, začenši z družbo Lucchini (oz. bankami), ki je lastnika železarne. Komisar Nardi, ki je zadolžen za izplačilo Lucchinijeva dolga, ima glede na zadnji razplet precej manevrskega prostora.

Zadeva je skratka jasna. Rim je ponudil pomoč, toda deželna in lokalne uprave morajo to čim prej izkoristiti. Parlamentarne in deželne volitve so lahko ovira, ali pa ne. Problem je v tem, da se tu krijojo veliki interesi. Eni hočajo premakniti del prostocarinske cone iz starega pristanišča v Škedenj, drugi pa tega nočajo in vidijo v železarni dodatno območje za pristanišče. Nekateri še podpirajo gradnjo plinskega terminala v Žavljah, ki bi ga povezali z električno družbo Elettra za dobavo električne energije. Toda Elettra proizvaja elektriko na podlagi plina iz železarne. Denarja iz medministrskega sklepa Cip6 pa ne bo več. Zato je zaskrbljene tudi 40-50 zaposlenih v Elettri ...

Gre torej za zapleteno zadevo, za katero so imeli politiki več kot deset let časa, da jo razvolojajo. Tega niso storili in je treba zdaj pohititi. Pristojni tržaški občinski odbornik Fabio Omero je včeraj povedal, da je potreben za preobrazbo najmanj eno leto, in zahvalil od Lucchinija predstavitev ustreznega načrta. Poudaril je tudi, da je nujno privabiti nove podjetnike. Deželna, pokrajinska in občinska uprava načelno soglašajo, da je treba kaj storiti. Vprašanje je, kdaj in še predvsem kaj bodo storile.

Aljoša Gašperlin

Na območju škedenjske železarne naj bi v prihodnosti nastale nove okolju prijazne industrijske dejavnosti

KROMA

MIRAMAR »Vzgojni morski park«

Tržaška občina in Miramarški morski park, ki ga upravlja Svetovni sklad za naravo WWF, sta včeraj podpisala protokol o sodelovanju, da bi spodbudila vzgojne pobude na področju zaščito narave in širitev kulture trajnostnega razvoja ter zaščite naravnih vrednot tržaške obale.

Na podlagi protokola, pri katerem sodelujejo občinsko odborništvo za vzgojo in občinsko odborništvo za okolje, bodo v prihodnjih mesecih priredili vrsto pobud na področju okoljske vzgoje za šole. Nadalje bodo spodbudili raziskovanje morskega okolja in obale, predstavniki Miramarškega parka pa bodo dijakom približali zaščiteni morsko okolje, ki obsega kakih 30 hektarjev morske površine.

Miramarški morski park je edino zaščiteno morsko območje v deželi, ustanovljeno je bilo leta 1986, ministerstvo za šolstvo ga je priznalo kot »vzgojni subjekt za okoljsko vzgojo«, vsako leto pa ga obiše kakih 6 tisoč učencev in dijakov.

TRG DELA - Obisk pri Valentini Ciacchi v eni od tržaških agencij za posredovanje dela

Mladi in stari iščejo zaposlitev

Od 50 do 60 novih vpisov na teden: nekoč Romuni, danes tudi delavci tovarne Sertubi - Delodajalci pogosto iščejo že usposobljene specialiste »po meri«

»Zdravo, Valentina! Zame nimaš službe, kajne?« »Žal ne. Ko bo kaj novega, te bom poklicala.« Podobnih kratkih dialogov je v agencijah za zaposlovanje in posredovanje dela vse več, saj se število iskalcev zaposlitve iz tedna v teden veča. Žal pa je povpraševanje po delavcih strmo padlo, razpoložljivih delovnih mest je malo.

Agencije za posredovanje dela v skupinah obrisih delujejo tako. Podjetje, ki potrebuje novo delovno silo, se obrne na agencijo, le-ta poišče primerne delavce in (če jih najde) sklene več pogodb: eno z delodajalcem in po eno z vsakim delavcem, ki je tako zaposlen preko agencije. Slednja skrbi tudi za njihove plače. V Trstu je teh agencij veliko, to so Manpower, Adecco, Metis, Maw Men, Umana, Randstad, Start People, Gi Group in druge. Valentina Ciacchi, Slovenka s Kolonkovca, že nekaj let dela v tržaški podružnici milanske agencije Obiettivo Lavoro v Ulici Giulia, kjer ima sodelavci vsak dan opravka z velikim številom iskalcev zaposlitve: »V zadnjih dveh letih se je njihovo število zelo povečalo, trenutno bemo od 50 do 60 novih vpisov na teden.«

Agencije obiščejo najrazličnejši ljudje - od mladih, ki se po maturi ne nameravajo vpisati na univerzo, do svežih univerzitetnih diplomirancev in starejših oseb. Slednje obiščejo agencijo, ker so v zadnjem letu izgubile službo, opustile svojo obrti ali pa so se znašle v programu socialnih blažilcev. Marsikdo je zelo izkušen. »V zadnjih tednih je prišlo vsaj deset delavcev tovarne Sertubi, večinoma so to vozniki velikih viličarjev.« Delavci so v dopolnilni blagajni, v tem času pa lahko iščejo drugo zaposlitve. Ko nova delovna pogodba poteče, se do polnilna blagajna nadaljuje.

»Tujih državljanov je seveda veliko, večinoma so to Srbi in Albanci. Ko je Romunija vstopila v Evropsko unijo, je bilo v naši agenciji ogromno Romunov, to je bil pravi naval. Moški so večinoma zidari ali tesari, ženske pa negovalke in čistilke. Za tujce pa na splošno velja, da so pripravljeni sprejeti katerokoli službo. Večinoma se tujci lažje zadovolijo, saj vedo, da bo tukajšnja služba težko podobna tisti v domovini. Razni Romuni so bili doma na primer na odgovornih mestih, tu pa morajo začeti znova. Italijani, ki imajo dolocene izkušnje, pa večinoma iščejo zaposlitve predvsem v sektorju, ki ga že poznajo. To vsekakor ne velja za vse. Imaš

tudi prodajalko, ki je po dvajsetih letih izgubila službo in hoče čim spet delati, kar-koli,« razlagajo Valentina. Prekine naju ženska srednjih let - tujka, ki išče zaposlitve. Pogovarjata se, na koncu pa jo Valentina vpraša, ali je vsaj mož našel službo. »Da, čeprav samo za mesec dni. Vseeno je boljše kot nič,« se tolazi gospa.

Agencije se v tem obdobju kot omenjeno spopadajo z rastocim številom iskalcev zaposlitve in zelo skromnim povpraševanjem po delovni sili. Kakšno službo pa je lažje najti? »Mi veliko delamo s šolskimi in drugimi menzami, kjer potrebujejo predvsem ženske. V teh primerih pa so pogodbe zelo kratke ali celo na poziv.« To pomeni,

da je delavka na razpolago in če jo pokličejo ob 10. uri, mora biti opoldne v službi. Te oblike zaposlitve so v glavnem primerne za ženske z otroki, ki so ob uri kosila v šoli. »Do lani smo imeli tudi veliko zidarjev, zdaj pa se je delo na gradbiščih zaključilo in so ostali doma. Upam, da bomo v kratkem spet zaposlili tri zidarje,« pripoveduje Valentina. Nekaj se še premika v supermarketih, kjer občasno iščejo prodajalke in prodajalce, drugače pa trg dela otopeno miruje.

Delodajalci so po drugi strani pogosto zahtevni, saj iščejo zelo specializirane delavce - delovno silo »po meri«. Neko podjetje že več mesecev sprašuje po kleparju, specializiranem za odstranjevanje solnitnih kritin »in končno smo ga našli!« Lani pa je agencija zaman iskala električarja, ki bi bil usposobljen za delo na dvižnih ploščadilih. Dva električarja sta imela izkušnje s ploščadmi, a to ni bilo dovolj, ker uradništvo bila usposobljena. Tečaji in vajeništvo pa so za podjetja strošek, ki se mu raje odrežejo (čeprav so se državne podpore za vajeništvo pred kratkim povečale). Še naprej iščejo že usposobljene delavce, po možnosti tudi mlade in diplomirane.

Aljoša Fonda

Zgoraj Valentina Ciacchi v agenciji; desno: Še največ povpraševanja je v šolskih menzah, kjer pa so delovne pogodbe večinoma zelo kratke

KROMA

ZAHODNI KRAS - Danes seja rajonskega sveta v Ljudskem domu

Križ z lekarno v Križu

Na sejo povabljeni tudi odbornici za socialne zadeve iz Trsta Famulari in Devina-Nabrežine Kobau - Podžupan Veronese pojasnil, zakaj dežela ni odobrila predloga o lekarni v Križu

Kdaj bo Križ dobil svojo lekarno in ali jo bo sploh dobil? To vprašanje bo v ospredju današnje seje zahodnokraškega rajonskega sveta, ki bo nalač v to priložnost v Križu. Potekala bo v Ljudskem domu, začela se bo ob 19. uri, navedana pa je prisotnost tako tržaške občinske odbornice za socialne zadeve Laure Famulari kot njene devinsko-nabrežinske kolegice Tatjane Kobau, ter slovenskih deželnih svetnikov Igorja Kocijančiča in Igorja Gabrovca.

Vprašanje lekarne v Križu se je zastavilo lansko pomlad, ko je deželna uprava z razpisom ponudila možnost za odprtje novih lekarn. Z njim sta se »spoprijeli« tako tržaška kot devinsko-nabrežinska občinska uprava, saj spada Križ ozemeljsko pod obe občini (in deloma tudi pod zgonisko).

Devinsko-nabrežinsko občino je takrat vodila Retova desnosredinska uprava, se je včeraj na županstvu spomnil sedanji podžupan (in v prejšnji mandatni dobi svetnik opozicije) Massimo Veronese. V občini deluje sedaj dve lekarni: v Nabrežini in Sesljanu. Konec lanskega aprila je občinska uprava odobrila sklep z zahtevo po dodatni lekarni in ga poslala deželni upravi. »V sklepu pa ni jasno določila, kje naj bi odprli novo lekarno,« je podčrtal Veronese. V dokumentu je bilo omenjenih kar šest možnosti: ob Križu (na ozemlju devinsko-nabrežinske občine) in Devinu še štiri v drugih krajih.

Levoredinska opozicija se ni strinjala s tako izbiro, ki v bistvu ni bila izbira. Predlagala je, naj bi v občini odprli novo lekarno v Devinu, občinska uprava pa naj bi se s tržaško občinsko upravo domenila za odprtje nove lekarni v Križu, in sicer na ozemlju tržaške občine. Predlog pa ni prodrl.

Tržaška občina je res predlagala novo lekarno v Križu, v svojem načrtu pa je omenila tudi odprtje nove lekarni v Naselju sv. Sergija.

O novih lekarnah je pred nekaj tedni razpravljala deželna uprava in je zavrnila tako predlog devinsko-nabrežinske kot tudi tržaške občinske uprave. »V primeru predloga Retove uprave so na deželi ocenili, da je sklep nedodelan, saj ni iz njega jasno razvidno, kje naj bi odprli novo lekarno,« je pojasnil Veronese. »Tako je občina dejansko izgubila lepo priložnost, da bi v kratkem dobila še tretjo lekarno. Ta je - glede na število prebivalstva in na razširjenost občinskega ozemlja - povsem potrebna,« je ocenil Veronese, in pojasnil, kdaj naj bi

lahko postalo vprašanje nove lekarne v devinsko-nabrežinski občini spet aktualno: »Po vsej verjetnosti bo treba počakati še dve leti, da deželna uprava

izda nov razpis za nove lekarne na deželnem ozemlju. Takrat bomo gotovo posegli bolj preudarno kot Retova uprava,« je zagotovil devinsko-nabrežinski podžupan Massimo Veronese.

Deželna uprava je zavrnila tudi predlog tržaške občinske uprave. Deželni seki so menili, da je predlog preveč »meglen«, tako ni prodrla niti nova lekarna v Križu, niti nova lekarna v Naselju sv. Sergija. V tržaških političnih krogih so tako odločitev že spet ocenili kot ukrep proti tržaškemu ozemlju v koristi furlanskemu.

Levo Massimo Veronese; desno: ali bo Križ vendarle dobil lekarno?

Nova lekarna v Križu ostaja na Zahodnem Krasu vsekakor aktualna. O njej je večkrat potekala razprava v rajonskem svetu, številni svetniki so se zavzeli za njo. Odločitev rajonskega sveta, da po-

M.K.

DEVIN-NABREŽINA - Po odkritju trupla pogrešanega Josipa Legiše

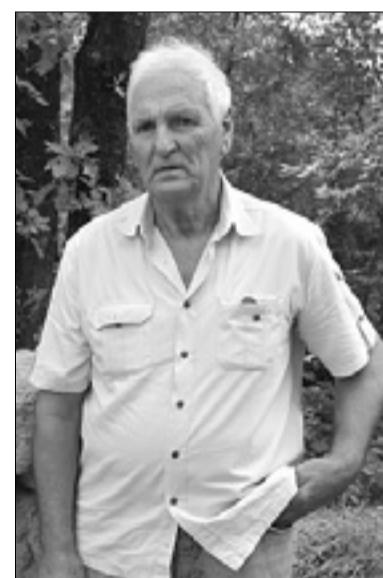
Tragedija odjeknila

Zahvala družine vsem, ki so sodelovali pri iskanju - Pel je tudi pri Jezeru v Doberdobu

V devinsko-nabrežinski občini je žalosten konec enotedenškega iskanja Josipa (Pepija) Legiše včeraj močno odjeknil. »Konec prejšnjega tedna in začetek tega je iskanje pogrešanca "prevzel" celo občino, številni naši občani so sodelovali pri njem, saj je bil Pepi Legiša zelo znan in priljubljen v naši skupnosti,« je včeraj povedal devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja.

Usoda je hotela, da se je življenjska nit Josipa Legiše pretrgala prav v bližini kraja, kjer je dolgo let služboval. V štivanski papirnici je nakladal papir, je povedala včeraj njegova hčerka Katja. Izginitev in dolgo iskanje, ki se je zaključilo s tragedičnim odkritjem, sta močno prizadela družino.

Prav v tem tednu pa so lahko Legišovi spoznali, kako zelo je bil Pepi priljubljen v Štivanu in drugih vasih devinsko-nabrežinske občine in tudi na goriškem Krasu, od Jamelj do

Doberdoba. Iskanja so se - ob gasilcih in predstavnikih varnostnih sil - udeležili številni domačini, prosto-

volti. Žrtvovali so ure življenja v upanju, da bi vrnili Pepija družini. Ganjen od tolikšne nesobične pomoči, se je sin Božič včeraj njim, pa tu di silam javnega reda in vsem, ki so sodelovali pri iskanju, iskreno zahvalil.

Josip Legiša je bil klen možakar. Še do pred dvema letoma - takrat jih je imel skoraj osemdeset - sekal drva.

Rad je odhajal na dolge spreponde po tržaškem in goriškem Krasu. Bil je živahen, ljubitelj narave: sprechod od Medje vasi do Cerovelj, je bil zanj, kljub osmim križem, vsakdanost. Rad je pel, pred pol stoletja se je pridružil Fantom izpod Grmade, potem je dvajset let pel v pevskem zboru Jezero iz Doberdoba. Tudi tam so ga dobro poznali in cenili, tudi tam je imel mnogo prijateljev, in tudi tam je novica o tragicnem koncu iskanjaboleče odjeknila.

M.K.

KARABINJERJI - Tehnologija jim je pomagala
S satelitskim sistemom
našli ukradeni iPad

Karabinjerji so s pomočjo satelitskega sistema GPS ugotovili, kje se nahaja ukraden tablični računalnik in ovadili osebo, ki ga je uporabljala. Nekateri so oktobra lani v pokrajini Treviso iz parkiranega avtomobila ukradli tablični računalnik iPad. Lastnik je krajjo prijavil karabinjerjem, ki so uvedli preiskavo, tehničnega pa jih je bila v veliko pomoč. V računalniku je namreč vgrajena satelitska naprava, ki je preiskovalcem omogočila z natančnostjo ugotoviti, kje je ukradeni iPad. Karabinjerji tržaškega preiskovalnega oddelka so Applov računalnik izsledili v neposredni bližini cerkve sv. Antona Novega v Trstu, in sicer v stanovanju 34-letnega senegalskega državljanina G. M. Med hišno preiskavo so v stanovanju dejansko našli tablični računalnik, Senegalca pa je doletela kazenska ovadba zaradi prikrivanja ukradenega blaga.

Tatci kradli denarnice v trgovini H&M

V trgovini H&M na Korzu Italia je v torek dopoldne prišlo do več skoraj sočasnih tatvin. Ženski, stari okrog 30 let, sta iz torbic raznih strank izmagnile denarnice, v dveh primerih je bilo poleg osebnih dokumentov tudi precej denarja: 80 in 250 evrov. Storilki sta izginili, po dogodku je bila v trgovini na delu policija.

JUS PAPROT TRNOVCA - Srečanje z upravo

Od dvojezičnosti do neupravičenega zidka

V pondeljek, 21. januarja, je na devinsko-nabrežinskem županstvu potekal sestanek med domačo upravo, ki sta jo zavrnala podžupan Massimo Veronese in odbornik za javna dela Andrej Cunja, ter delegacijo Jusa Paprot Trnovca, ki so jo sestavljali predsednik Franc Briščak, Jože Škerk, Boris Škerk in Pepi Zidarč.

V pogovoru so se dotaknili številnih težav, ki zadevajo krajevno in širok skupnost, predvsem gradnje objekta-zidka v sklopu pokrajinskega projekta »Marketing Carso« na jugarskem območju sredi Paprota, katere je prišlo brez predhodnega privoljenja lastnika (domačega Jusa) in na katerem načrtuje Jus ureditev vaškega parka. Dogovorili so se, da bodo člani Jusa po skupnem ogledu območja pripravili dokončen načrt in ga predložili občinski upravi za odobritev. Opozoriti velja, da je pokrajinska uprava že zagotovila, da bo upoštevala morebitne predloge in bo ob spremembah načrta objekt premaknila na novo, določeno mesto.

Predstavniki Jusa so pri tem odločno vztrajali, naj občinska uprava zahteva od pokrajinskih oblasti vpis dvojezičnih imen va-

Predstavitev knjige
Pavla Merkuja

V prostorih občinskega arhiva v Ul. Lammara št. 17 bodo danes predstavili knjigo Pavla Merkuja z imeni krajev in ljudi v srednjeveških registrih na Tržaškem z naslovom »Nomi di persone e luoghi nei registri medievali del Capitolo di San Giusto in Trieste«. Delo je izdal založnik Deputazione di storia Patria per la Venezia Giulia v okviru zbirke Fonti. Knjiga se nanaša na obdobje med letoma 1307 in 1406 in ponuja sliko lokalnega prebivalstva v srednjem veku. Knjigo in avtorja bodo predstavili ob 17. uri predsednica založniške hiše Grazia Tatò ter docenta na tržaški univerzi Giovanna Paolin in Paolo Cammarosano. Vstop je prost.

Magris na liceju Dante

Na klasičnem liceju Dante Alighieri v Ul. Giustiniano bodo danes slovesno praznovani 150. obletnico ustanovitve šole. Praznovanje se bo začelo ob 18. uri v veliki dvorani s svečanim govorom pisatelja Claudia Magrisa, ki je bil svojčas dijak tega liceja. Praznovanje je priredila bivša skupina dijakov in dijakinj, ki je nastala 3. decembra lani.

Posvet o pristanišču in prostocarinskih conah

Na Trgovinski zbornici je bil včeraj posvet, posvečen prostocarinskim conam glede na njihov pomen za promet blaga. Posvet je priredila Trgovinska zbornica in so se ga udeležili podjetniki, ki so aktivni v pristanišču, predstavniki finančne straže in meddeželne direkcije carinske uprave za deželi Veneto in FJK. Srečanje je bilo namenjeno za analizo postopkov, ki jih morajo slediti podjetja v tržaškem pristanišču s posebnim poudarkom na dejavnosti v prostocarinski coni. Posvet je bil po mnenju predsednika Trgovinske zbornice Antonia Paolettija zelo pomemben, ker je bil njegov namen prispevati k izboljšanju konkurenčnosti tržaškega pristanišča.

Nova knjiga Maria Vatte

V Glasbenem domu (Ul. Capitelli št. 3) bodo danes ob 18. uri predstavili novo knjigo duhovnika Maria Vatte »Il cammino accanto. Ancora buona domenica« (založnik Lint). V delu je zbranih 52 prispevkov, ki jih je duhovnik Vatta objavil v lokalnem italijanskem dnevniku. Knjigo bo predstavil duhovnik Pierluigi Di Piazza.

Mladi Giacomo Leopardi

V državni knjižnici »Stelio Crise« (Trg Giovanni XXIII št. 6) bo pisatelj in pesnik Claudio Grisancich danes ob 17. uri branil izbrani deli in odlomke, ki jih je Giacomo Leopardi napisal v mladostnih letih. Vstop je prost.

Delavnica za učitelje

Na tržaški univerzi bo na oddelku za matematiko v dvorani 3B (Ul. Valerio št. 12/1, poslopje H2 bis, 3. nadstropje) danes multidisciplinarna izobraževalna delavnica za učitelje. Srečanje bo od 16.30 do 18.30.

Posvet na MIB

Na sedežu menedžerske šole MIB (Trg Caduti di Nassiriyah) bo danes ob 14.30 posvet, posvečen kriterijem za ocenjevanje nepremičnin. Srečanje prireja tržaška zbornica inženirjev.

Srečanje o fotografiji

Na Mednarodni visoki šoli za višje študije Sissa bo v dvorani št. 128 danes ob 17.30 novo srečanje, posvečeno fotografiji. Naslov pobude je Oko fotografija, predaval pa bo Andrea Tomicich.

Bonelli in njegovi stripi

V prostorih nekdanje ribarnice na tržaškem nabrežju se bo jutri začel niz 7 tematskih srečanj, posvečenih Sergiu Bonelliui in stripom. Prvo srečanje bo jutri ob 18. uri, udeležili pa se ga bodo avtorji stripov s protagonistom Natanom Neverjem.

SKD BARKOVLJE - Prireditev privabila nenavadno veliko obiskovalcev

Nedeljsko popoldne v znamenju najlepših opernih in operetnih arij

Nedeljsko popoldne v prostorih barkovljanskega društva je minilo v znamenju najlepših opernih arij, ki so jih ob klavirski spremljavi Tamare Ražem Locatelli zapeli štirje solisti gledališča G. Verdi. Prireditev z naslovom *Od opere do operete - Pozdrav novemu letu* je privabila ogromno obiskovalcev, saj je bila dvorana tako rekoč napolnjena do zadnjega kotička, kar je še en dokaz več, da so obiskovalci SKD Barkovlje željni tovrstnih koncertnih dogodkov, hkrati pa tudi potrditev, da tovrstni, čeprav organizacijsko zahtevnejši projekti, imajo smisel in plodna tla.

Solisti Miriam Spano (sopranistka), Silvia Bonesso (mezzosopranička), Francesco Cortese (tenorist) in Damjan Locatelli (baritonist) so program razdelili v dva dela; v prvem delu so se predstavili z opernimi arijami velikih skladateljev, v drugem delu pa so zapeli venček slovi-

tih operetnih napevov. Koncertni večer se je začel z arijo iz opere *Glumački*, ki jo je napisal italijanski operni skladatelj in libretist R. Leoncavallo. Nadaljevali so s Ferrarjevo arijo, ki sta jo zapeli sopranička Spano in mezzosopranička Bonesso, in z arijo iz komične opere *Gae-tanna Donizetti*. Ljubzenški napot. Večer je svoj prvi vrhunec dosegel z eno najbolj znanim arijom, znamenito *Nessun dorma* iz *Turandota*. V vlogi Calafa je bil Francesco Cortese, ki je požel bučen aplavz s strani občinstva, pa tudi kar nekaj vzklikov »Bravo!«. V nadaljevanju smo v uri in pol slišali skoraj petnajst izsekov iz znanih del svetovne operne in operetne zakladnice. Občinstvo je dobro ogrel tudi baritonist Damjan Locatelli, ki je med drugim zelo občuteno zapel čudovito arijo iz *Tosce*. Za konec prvega dela nedeljskega koncerta pa so nastopajoči pripravili izsek iz Puccinijeve opere *La Bohème*, ki so ga zapeli v kvartetu.

Po krajišem odmoru so se na prizorišče skupaj s pianistko vrnili vsi štirje solisti, ki so svoj nastop nadgradili z obširnimi in radoživimi plesnimi vložki ter zapestimi dialogi. Začeli so z operetnimi ariami avstrijsko-madžarskega skladatelja Franza Lehárja Vesela vdova, z opereto, ki velja za pravo uspešnico mednarodnih glasbeno-gledaliških odrov. Solisti so z najbolj karakterističnimi in priljubljenimi odlomki operet odlično uprizorili duh časa zlate secesije in tedanje visoke družbe. Občinstvo je toplo pozdravilo tudi izvedbo arije iz Benatzkyjeve operete *Pri belem konjku* in tudi arijo iz operete *Cin-cì-là*. Prelepo operno in operetno sliko nedeljskega popoldneva so solisti dopolnili še z nekaterimi napevi, ob koncu pa so doživeli tako bučen aplavz in vzklike publike, ki so soliste še enkrat privabili na »oder« in nam postregli še z enim bisom, s prečudovito arijo iz Straussove operete *Netopir*. (sc)

BORŠT - Minuli četrtek in v soboto ob godu zavetnika

Sv. Antona praznovali z mašo in živahno kulturno prireditvijo

Pri maši je sodeloval vaški cerkveni pevski zbor pod vodstvom Nade Petaros

Minuli četrtek so v Borštu praznovali vaškega zavetnika sv. Antona. Pod večer je bila v vaški cerkvi slovenska sveta maša, ki jo je daroval domaći župnik Jože Špoh. Pri maši je sodeloval vaški cerkveni pevski zbor pod vodstvom Nade Petaros.

Kulturna prireditev v organizaciji SKD Slovenec je bila zaradi slabih vremenskih razmer prenesena na soboto, 19. t. m. Kulturni program, ki se je odvijal v sremski hiši v Borštu, se je začel s pozdravi predsednice društva Irine Družina in Damjane Lukman, predsednice pevskega zabora Tabor iz Savinjske doline, s katerim SKD Slovenec že več kot 40 let goji prijateljske stike. Sledil je nastop do-

mačega MePZ Slovenec - Slavec, ki je pod vodstvom Danijela Grbca zapel pet pesmi.

V drugem delu programa so nastopili člani dramske skupine SKD Tabor z Općin s komedio neznanega srednjeveškega avtorja »Burka o jezičnem dohtarju«. Komedio sta prevedla in režirala Kristina Brenk in Emil Smášek, režiral pa Sergej Verč. Člani skupine Loris Tavčar, Melita in Tatjana Malalan, Gregor Znidarčič in Jasmina Smotlak so dovezeto prikazali srednjeveško zgodbo nekdaj uspešnega odvetnika, ki zaide v težave in s spremnostjo odnese suknarju blago, ne da bi ga plačal. Ko pride suknar terjet denar, se dela norega in bolnega. Potem se zgodi, da sreča odvetnik ovčarja, ki ga suknar toži,

da mu je pokdal ovce in ga zastopa pred sodnikom. Na koncu nastane prava zmesnjava in je odvetnik pošteno ogoljufan.

»Jezični dohtar« je torej farsa, ki ima namen občinstvo zabavati in v šaljivi obliki potrjuje znan slovenski pregovor, ki pravi: »Kdor drugemu jamo koplje, sam vajno pade«. Za kostume je poskrbela Ida Mezgec, sceno sta izdelala Davorin in Tomaz Smotlak, za ton in luč pa je bil zadolžen Andrej Šuligoj. Gledalci, ki so do zadnjega kotička napolnili sremsko hišo, so preživel res lep večer in so vse nastopajoče nagradili s toplim aplavzom. Kot se za vaški praznik spodbije, je kulturnemu sporedu sledila se prijetna družabnost. *Emil Petaros*

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 24. januarja 2013

FELICIJAN

Sonce vzide ob 7.35 in zatone ob 17.00
- Dolžina dneva 9.25 - Luna vzide ob 14.45 in zatone ob 5.22

Jutri, PETEK, 25. januarja 2013

DARKO

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 6,7 stopinje C, zračni tlak 1007,3 mb ustanjen, vlaga 78-odstotna, veter 5 km na uro jugo-vzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10,4 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 26. januarja 2013

Običajni urnik lekar:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Largo Sonnino 4 - 040 660438, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Sv. Ivana 5 - 040 631304.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30
»Lincoln«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINECITY - 18.40 »Cloud Atlas«; 18.20 »Asterix e Obelix al servizio di sua maestà«; 16.10, 22.00 »La migliore offerta«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Ghost movie«; 16.30 »Frankenweenie«; 16.40, 21.00 »Django Unchained«; 15.50, 18.45, 20.40, 21.40 »Lincoln«; 16.15, 19.00, 21.45 »Flight«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Pazze di me«.

FELLINI - 16.45 »Le avventure di Fiocco di Neve«; 18.10, 21.00 »Cloud Atlas«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »La migliore offerta«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.45, 21.15 »In darkness«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.50, 18.30, 21.30 »Django Unchained«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.50 »00:30

- Tajna operacija«; 15.10, 17.40, 20.20 »Ana Karenina«; 16.05, 18.25, 20.50 »Brez nadzora staršev«; 17.00, 20.10 »Django brez okovov«; 16.00, 18.00, 20.00 »Film 43«; 15.00 »Samova puštolovščina 2«; 15.40, 18.00, 20.20 »Sedem psihopatov in shih tzu«; 18.50 »Teksaški pokol z motorko 3D«; 20.50 »Zadnja bitka«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Pazze di me«; Dvorana 2: 16.30, 19.00, 21.30 »Flight«; 18.15 »Vita di Pi 3D«; 20.30 »Django Unchained«; Dvorana 3: 16.45 »Frankenweenie«; 20.15 »Vita di Pi«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 22.20 »Ghost movie«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 21.00 »Lincoln«; Dvorana 2: 17.10, 19.40, 22.10 »Quello che so sull'amore«; Dvorana 3: 18.00, 21.30 »Django Unchained«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Pazze di me«; Dvorana 5: 19.50 »La migliore offerta«; 17.30, 22.10 »Ghost movie«.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE sezona 2012/2013
Georges Feydeau
Ne sprehaja se no vendar čisto naga!
režija: Alen Jelen
vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi
danes, 24. januarja ob 20.30-red T
v soboto, 2. februarja ob 19.00-red K
v nedeljo, 3. februarja ob 16.00-red C
(z avtobusnim prevozom iz Sežane in Milje)
v Mali dvorani SSG v Trstu

REZERVACIJA JE OBVEZNA
Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprta od pondeljka do petka z urednikom 10-15 in uro in pol pred začetkom predstave. Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542.

Čestitke
Dragi DANJEL! Z današnjim dnem postajaš polnoleten. Uživaj v najlepši sedanjosti, z ljubezni in pozitivnim občutkom ustvarjav svojo srečno bodočnost. Mama in tata

Dragi DANJEL, za tvoj 18. rojstni dan ti želimo mnogo zdravja, sreče in veselja, to naša je iskrena želja. Nona Berta, Emil, Niko, Daria in Dimitri.

Zborovodkinja PIA CAH je v teh dneh za svoje delovanje prejela prestižna priznanja. Ob tem se z njo veselimo in ji prisrčno čestitamo! Vsi pri SK Devin.

Pokrajinsko vodstvo VZPI-ANPI od srca čestita PIIJ CAH ob pomembnem priznanju in ji želiše veliko uspehov.

Na dan sv. Antonia je pritekel na ta planet krepak DANJEL. Jelki, Vitjanu in sončku Martinu iskrene čestitke vsi domači od Trsta do Križa.

IZLET V ROMUNIJO: Župnija Repentabor sporoča, da zaradi objektivnih dogodkov se izlet prenese v mesec maj. Naknadno bomo sporočili datume.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 25. januarja, ob 18. uri v Baru Nanos (Razdro) potopisno predavanje »Marko Mohorčič: S kolesom od Lizbone do Dakarja«. Predavatelj nam bo predstavil zgodbo o dveh mesecih in pol kolesarjenja od Lizbone do Dakarja, skupno 5273km. Spoznali boste geografske lepote dolge kolesarske proge in se nasmejali ob raznih dogodivščinah. Po predavanju, pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni luni na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti. Dušan: +38670407923.

SPDT prireja v nedeljo, 27. januarja, tradicionalni izlet po tržaški okolici. Zbirališče ob 8.30 pri Kalu v Bavorici. Predvidene so približno 4 ure lagodne hoje.

SO SPDT prireja dva avtobusna izleta v Bad Kleinkirchheim 3. februarja in 3. marca. Odhod iz trga Oberdan ob 6.45 in iz Sesljana ob 7.00. Vpisovanje in informacije na smucanje@spdt.org, mladinski@spdt.org in na tel. 348-7757442 (Laura). Toplo vabljeni!

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi v London v soboto, 16. februarja in v soboto, 9. marca, z letalom iz Ljubljane. Informacije in prijave: tel. št. 00386-31372632 - Metka.

KRU.T vabi na velikonočno potovanje v »večno mesto« Rim, v bližnji Tivoli z ogledom Vile Adriana in obiskom starodavnih mestec Fiuggi, Alatri in Veroli, od 29. marca do 1. aprila. Dodatna pojasnila na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

prej do novice
www.primorski.eu

Solske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »V. BARTOL« PRI SV. IVANU sporoča, da danes, 24. januarja, prirejata vrtca v Barkovljah (Ul. Vallicula 11) in v Lonjerju (Lonjerska cesta 240) dan odprtih vrat. Starši se ga lahko udeležijo skupaj z otroki med jutranjem (od 10.00 do 12.00) ali med popoldanskim (od 13.00 do 15.00) urnikom vrtca.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da bo danes, 24. januarja, od 17.00 do 18.00 srečanje s starši na srednji šoli I. Gruden v Nabrežini.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da bo potekal dan odprtih vrat na OŠ J. Jurčič Devin danes, 24. januarja, od 11.00 do 11.45.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE, sporoča koledar informativnih srečanj: vrtec Čok - Općine danes, 24. januarja, ob 16.30; vrtec Vrabec - Bavorica 25. januarja, ob 16.00; vrtec Kralj - Trebeče 28. januarja, ob 10.00; vrtec Fakin - Col 28. januarja, ob 16.00; OŠ Trubar - Bavorica 28. januarja, ob 16.30; OŠ Tomažič - Trebeče 28. januarja, ob 15.00; OŠ Sirk - Križ 28. januarja, ob 16.30; OŠ Gradnik - Col 29. januarja, ob 15.00; vrtec Štoka - Prosek 30. januarja, ob 16.00.

LICEJ A. M. SLOMŠKA vabi na Dan Odprtih vrat, ki bo v soboto, 26. januarja, od 10. do 13. ure. Vabljeni tretješolci s svojimi starši, ki se že želijo seznaniti z delovnim vsakdanom na šoli.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča da bo informativni sestanek za vpis na osnovno šolo COŠ Mara Samsa - Ivan Trink - Zamejski pri Domju v ponedeljek, 28. januarja, ob 17.00, za vpis v otroški vrtec Mavrica v Miljah pa v torku, 29. januarja, ob 16.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »V. BARTOL« PRI SV. IVANU sporoča, da bo predstavitev vzgojno-izobraževalne ponudbe na posameznih šolah, kot sledi: na OŠ O. Župančiča pri Sv. Ivanu (Ul. Caravaggio 4) v ponedeljek, 28. januarja, ob 17. uri; na OŠ F. Milčinskega na Katinari (Ul. Marchesetti 16) v sredo, 30. januarja, ob 17. uri; na OŠ F. S. Finžgarja v Barkovljah (Ul. del Cerreto 19) v ponedeljek, 4. februarja, ob 16.30.

LICEJ FRANCE PREŠEREN obvešča, da bo potekal dan odprtih vrat v soboto, 2. februarja, v jutranjih urah. Vabljeni!

ZDruženje slovenski dijaški dom S. Kosovel Trst, Ul. Ginnastica 72, sprejema vpise v otroške jasli za š.l. 2013/14 (pon.-pet. 8.00-16.00, tel. 040-573141, www.dijaski.it).

Obvestila

NABREŽINCI, pozor! Delovna skupina vaških nabrežinskih društev zbira slike, razglednice in dokumente, vezane na civilno in vojaško prebivalstvo oz. na dogajanja v Nabrežini 1914-18, z namenom objave publikacije. Imetniki naj se obrnejo na Zulejko Paskulin na tel. 328-6238108.

POZOR POZOR! Vasi občine Zgonik vabijo vse prijatelje in simpatizerje, da se udeležijo pustnih povork. Običajte nas v spodnjih prostorih osnovne šole v Zgoniku. Informacije na tel.: 340-9682129 (Tjaša).

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na 2. predavanje iz ciklusa o kakovostnih odnosih v družbi in družini z naslovom «Znati upravljati in razumeti lastna čustva in čustva drugih». Predaval bo mag. psiholog Silvo Šinkovec danes, 24. januarja, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Općinah.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras vabi občane na javno skupščino danes, 24. januarja, ob 19. uri v dvorano bivšega Ljudskega doma v Križu. Na dnevnem redu je razprava o deželnem ukrepu: v sled ne dodeljenega dovoljenja za novo lekarino v Križu.

JUS NABREŽINA vabi člane, domače trgovske operaterje, predstavnike domačih društev in vse ostale zainteresirane vaščane na informativno srečanje o preureditvi nabrežinskega »placa« in starega vaškega jedra, ki bo v petek, 25. januarja, ob 19.30 v dvorani SKD Igo Gruden, Nabrežina 89. Toplo vabljeni.

KD PRIMAVERA POMLAD vabi na predstavitev tečaja: »Menopavza, več modrosti«, ki se bo vršila v petek, 25. januarja, ob 17.30 v knjigarni »La Libreria del Centro« - Borsatti, Ul. Ponchielli 3 v Trstu. 4 mesečna srečanja (februar - maj) bodo posvečena ženskam v srednjih letih za prepoznavati svoje telo, za razumeti tematike vezane na menopavzo s pomočjo joge in zeliščnih ter naravnih sredstev. Informacije na tel. 334-7520208 ali 347-4437922.

OPEN DAY na gostinski šoli Ad formandum: 25. januarja (14.00-18.00) v gostinskem učnem centru na Fermetičih; 26. januarja (9.30-12.30) v Ul. Ginnastica 72. Informacije na tajništvu šole, tel. 040-566360, ts@adformandum.org.

POGREBNO DRUŠTVO TREBČE vabi na redni občni zbor v petek, 25. januarja, ob 14.30 v prvem in ob 15.00 v drugem sklicanju v ljudski dom v Trebčah.

SPDT obvešča, da bodo odborniki na razpolago za obnovitev društvene članarine v zavarovanju v okviru Planinske zveze Slovenije. Urvnik: v petek, 25. januarja, od 10. do 13. ure na društvenem sedežu, Ul. Sv. Frančiška 20; v petek, 1. februarja, od 19.00 do 20.30 v Prosvetnem domu na Općinah, Ul. Ricreatorio 1. Ostale datume bomo javili na naknadno.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV IZ TRSTA vabi na predavanje o pomenu pritrkovanja v liturgičnem letu v petek, 25. januarja, ob 20. uri v Marijanšču na Općinah. Predaval bo g. Andrej Vovk, župnik v Budanjah.

JUS PROSEK vabi na sečnjo in čiščenje jusrarskih površin v soboto, 26. januarja in v soboto, 2. februarja. Zbirališče ob 10. uri na parkirišču pri spomeniku na Proseški postaji. Udeleženci naj bodo primerno opremljeni z lastnim orodjem. V primeru slabega vremena akcija odpade.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga La Quercia, organizirata za osnovnošolske otroke bivajoče v treh občinah, v soboto, 26. januarja, od 15. do 18. ure delavnici: »Veseli pingvinčki« v Briščikih št. 77 (občina Zgonik), v prostorih Krd Doma Briščiki; »Lončki za svinčnike« (otroci naj s seboj prinesajo aluminijasto vazico) v Naselju Sv. Mavra št. 124 (Sesljan). Prost vstop.

SOCIALNA SLUŽBA občin Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) v sodelovanju z zadružno Cooperativa sociale La Quercia organizira 8 brezplačnih izobraževalnih tečajev na temo »Ohranjanje ugodja v tretjem življenjskem obdobju«. V soboto, 26. januarja, bo v društvu Dom Briščiki (Briščiki 77) od 10.00 do 12.00 ure potekalo srečanje z naslovom »Zvok in gibanje« z glasbenim terapeutom Chicayban Alberto. V ponedeljek, 28. januarja, v Grudnovi hiši v Nabrežini 158 od 17.00 do 19.00 ure, bo potekalo srečanje na temo »Spomin in mnemotehnika s psihologinjo dr. Marzia Bagolin. Toplo vabljeni. Za informacije 040-368302 ali 327-7698531.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da je v soboto, 26. januarja, odhod avtobusa za pevce ob 16.15 iz Padrič in v torku, 29. januarja, ob 20.45 namesto pevske vaje seja odbora v sedežu na Padričah.

AŠD SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo, 27. januarja, ob priliki smučarskih tečajev, na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalk ESSO na Općinah. Prosimo za točnost. Informacije in prijave na tel.: 335-5476663 (Vanja).

BOSNA - v nedeljo, 27. januarja, ob 17. uri vabljeni udeleženci nepozabnega izleta lanskega leta, v Dolino - dvorana SKD V. Vodnik. Med številnimi udeleženci bodo predstavniki ANPI-ZP - ZB za vrednote NOB iz območja Sežane in priljubljeni »general Gorjanc«. Poleg domače udarne besede, bo naš kratek film, nešteto spominskih slik in tovariška družabnost. Pričakujemo vas.

KOLENDARJI AŠD VESNA 2013 so na razpolago v pub- in Benningan's pri Fabetu, v baru pri Bojni in v kiosku na športnem igrišču v Križu.

PUSTNI SWAP PARTY pri SKD Igo Gruden za izmenjavo pustnih in drugih oblek bo v nedeljo, 27. januarja, od 17. do 20. ure. Info v FB skupini Swap party in na tel. 040-291477 ali 348-5756778.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV, Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm in založba Mladika vabijo v ponedeljek, 28. januarja, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na predstavitev pesniške zbirke Davida Bandla »Odhod«. Začetek ob 20.30.

CEGEN - Center splošnega študija: dr. David Ferriz Olivares, dr. Guido Maretto in Sergio Musuriana vabijo na konferenco »Spirulina: najstarejša hrana bodočnosti« v torku, 3. januarja, ob 17.30 v Ul. Ponchielli 3. Info na tel. 333-4236902, 040-2602395.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča da se bo v torku, 29. januarja, začel tečaj slovenščine za začetnike. Število mest je omejeno! Info in vpisovanja: info@melanieklein.org, 345-773356 (ponedeljek in četrtek 9.00 - 13.00, sreda 12.30 - 15.00).

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

sporoča, da je sklican Deželni svet, ki bo zasedal v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici, v sredo, 30. januarja, ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju.

ŠKD ŠKAMPERLE (Stadion 1. maj) vabi na predstavitev Qigong-a (čikunga) za začetnike. Vadba poteka po programu Chinese Health Qigong Association. Prvo srečanje v sredo 30. januarja, ob 16.30 do 17.30 in ob 18.00 do 19.00. Zaželjena predhodna prijava. Info: Vesna Klemše: 348-8607684 ali vesna.k@libero.it

ŠUM razpisuje natečaj z naslovom »S kulturo v srcu«. Kaj ti pomeni kultura? Mlade, od 15. do 25. leta vabimo, da nam v obliki poezije ali krajšega sestavka (največ 2500 znakov) do 30. januarja poslješte prispevke na Ul. Montecchi 6. Najboljši bodo objavljeni v naši številki na dan slovenske kulture. Prispevki naj bodo podpisani s šifro, v ločeni zaprti kuverti pa naj avtor pripisuje svoje podatke.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra (sreda in petek od 16. do 18. ure, sobota od 10. do 12. ure). Delavnice v januarju: »Igrajmo se z volnom« in »Igrajmo se s soljo«. Informacije na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote do 8. do 13. ure.

FOTOVIDEO TRST80 v sodelovanju s KD Lipa organizira čez celo leto 2013 fotografski natečaj »4 letni časi v Bavoricah«. Pravilnik na spletni strani www.trst80.com ali info na tel. 329-4128363.

V KD BARKOVLJE, v Ul. Bonafata 6, se nadaljuje tečaj angleškega jezika, ki ga vodi Michael Bark. Vsak tork od 16.30 do 18.00 - začetniški in od 18.00 do 19.00 - nadaljevalni (conversation). Lahko se nam pridružite!

ODBOR KRAŠKEGA PUSTA obvešča, da je vpisovanje za Živalski pustni defile' možno na dan defileja, 8. februarja, ob 18.00 do 19.30.

FOTOVIDEO TRST80 v sodelovanju z odborom Kraškega pusta, vabi prijatelje, fotografje in člane na fotografiski »Extempore«, ki bo potekal na dan sprevoda Kraškega Pusta 2013 na Općinah. Pravilnik na spletni strani www.trst80.com ali tel. 329-4128363 (M. Civardi). Vabljeni!

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se do srede, 13. februarja, vsako nedeljo in sredo udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti od Kalšča oz. Griždalne do Frčatouk. Vsakdo naj s seboj prinese potrebno orodje. Zbirališče pri Ta dul'nejši štirjne ob 8.30.

TEČAJ PRIPRAVE NA POROKO v Marijanšču na Općinah in februarju in marcu. Edini slovenski tečaj v zamejstvu. Vabljeni vsi, ki se želijo poročiti v cerkvi. Tečaj želi prispevati k kvalitetnejšemu živiljenju v dvoje, ovrednotiti pomen družine ter z spodbujanjem živiljenjskega optimizma prispevati k ozivljaju naše narodne skupnosti. Prvo srečanje (skupno 7) bo v sredo, 13. februarja, ob 20.30. Nadaljnji razpored na prvem srečanju. Tel. št. 335-8186940.

FOTOVIDEO TRST80 vabi snemalce in fotografje na 13. Fotovideo natečaj Ota Hrovatin, ki bo 22. marca. Dela morate oddati do 16. februarja v Tržaški knjigarni, Ul. Sv. Frančiška 20. Pravilnik na www.trst80.com ali tel. 329-4128363.

Prireditve

OTROŠKE URICE v Narodni in studijski knjižnici, Ul. Sv. Frančiška 20, ob 17. uri: danes, 24. januarja: »Bi se gnetli na tej metli?«; četrtek, 21. februarja: »Abrakadabra«; četrtek, 21. marca: »Hiša čarownic«. Pričoveduje Biserka Cesar. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

SKUPINA 35-55 SKD France Prešeren iz Boljuncu prireja danes, 24. januarja, ob 20.30 predavanje »Gandhi, po poteh neoboroženega revolucionarja«. O Mahatmi Ghandiju, borcu za človekove pravice nam bo v sliki in besedi spregovorila Katja Kjuder. Vabljeni.

OBČINA ZGONIK in krajevna sekacija VZPI-ANPI vabi na Dnevnu spomin na petek, 25. januarja, ob 18.00 na županstvo v Zgoniku na odprtje razstave »Ko je umrl moj oče - Risbe in pričevanja iz koncentracijskih taborišč na italijanski vzhodni meji (1942 - 1943)«. Predstavitev mag. Metka Gombač, dr. Boris M. Gombač, dr. Dario Mattiussi. Zapel bo zbor Rdeča zvezda.

SEKCIJA NASELJA SV. SERGIJA - SV. ANE IN KOLONKOVCA vabi v petek, 25. januarja, na praznik včlanjevanja za leto 2013. Med skupščino bo Giovanni Peteani spregovoril o partizanski kurirki Ondini Peteani ob 10-letnici njene smrti.

KONCERT Tržaškega partizanskega pevskoga zborja Pinko Tomažič s tovariši bo v soboto, 26. januarja, ob 18.00 na županstvo v Zgoniku na odprtje razstave »Ko je umrl moj oče - Risbe in pričevanja iz koncentraci

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Predsednika krovnih organizacij gosta včerajšnjega srečanja iz niza Na kavi s knjigo

Pavšič in Štoka kot bralca

Gosta tokratne sredine matineje v Tržaški knjigarni sta bila predsednika manjšinskih krovnih organizacij Drago Štoka (SSO) in Rudi Pavšič (SKGZ), ki pa nista govorila o rečeh, o katerih običajno govorita, temveč o knjigah, založništvu in pomenu spoštovanja jezika kot velike vrednote. Srečanje Na kavi s knjigo sta pozvezovali Martina Kafol (ZTT) in Nadia Roncelli (Mladika), urednici založb, ki sta skupaj s Tržaško knjigarno soorganizatorki kavnih seans.

Sproščeno druženje je uvedla Martina Kafol, ki je gosta vprašala, kako preživilata čas, ko zaradi službenih dolžnosti nista vpeta v zamejske zadeve, voditeljico pa je tudi zanimalo, kaj pogovornika v prostem času najraje bereta. Zvestim obiskovalkam in obiskovalcem Tržaške knjigarnje je Rudi Pavšič zaupal, da ponavadi bere več knjig hkrati. Trenutno prebira delo slovenskega novinarja Alja Žerdina Omrežje moći, knjigo Proti toku, ki je nastala pod peresom italijanskega politikta Massima D'Aleme in priročnik, ki govori o kolesarjenju po Sloveniji.

Izvedeli smo tudi, da Rudi Pavšič potrebuje le štiri ure in pol spanja na dan, kar mu zagotavlja manj »za-

Z leve Nadia Roncelli, Rudi Pavšič, Martina Kafol in Drago Štoka

KROMA

pravljenega» časa. Ob zori, ko večina ljudi še spi, predsednik SKGZ na svetovnem spletu pregleda vse novice in po potrebi pošilja elektronsko pošto svojim sodelavcem.

Drugačen ritem pa ima Drago Štoka, ki v povprečju spi sedem ur, justranji ritual pa je zelo podoben tiste-

mu, ki ga je omenil Pavšič. Vendar zeno razliko. Predsednik SSO raje posega po papirnatih časopisih; najprej prebere naš dnevnik, nato tržaški dnevnik Il Piccolo, sledita slovenska časopisa Finance in Delo, nato pa v kakem baru prelista tudi Libero in Corriere della Sera. »Zelo rad sem se-

znanjen tudi z delom desnice,« je včeraj dejal Štoka in dodal, da tržaški Il Piccolo kljub svoji provincialnosti s kulturnega zornega kota prinaša precej dobre članke.

Drugache pa je s knjigami, za katere ima Drago Štoka manj časa, a kljub temu zelo rad poseže po njih.

Stoka je prepričan, da bodo knjige kljub vedno večji uporabi elektronskih naprav preživele. Slišali smo, da zelo rad kupi knjige na knjižnih predstavitvah, najljubša pa so mu dela Alojza Rebule, režiserja in pisatelja Pier Paola Pasolinija in Maura Corone. Pri slednjemu je Štoki všeč predvsem njegov natančen način opisovanja življenja v gorah, za kar je nedvomno potrebno tudi izurjeno oko.

Včerajšnja gosta sta v nadaljevanju spregovorila tudi o drugih temah, med drugim tudi o našem odnosu do slovenskega jezika, ki je po njunih ugotovitvah večkrat malomaren. Jezikovno izražanje mladih ljudi je pomankljivo, sta menila govornika in dodala, da bi bilo potrebeno razmislit o uvajanju novih modelov in metod poučevanja, ki bodo privlačnejše za mlade. Beseda je tekla tudi o zamejskih založbah, ki bi po Pavšičevem mnenju v nekaterih projektih morale med seboj sodelovati, že pregovorna zamejska razdeljenost pa bi vsaj na kulturnem področju morala biti manj prisotna. Štoka pa je spomnil, da sta tržaški založbi Mladika in ZTT v zadnjem obdobju izdali tudi knjige, ki ne-nazadnje imajo neko težo v našem prostoru. (sc)

IZOBRAŽEVANJE - Kam po nižji srednji šoli?

Zavod Ad formandum za vstop v svet dela

Kaj bom, ko bom velik? To je vprašanje, ki si ga postavljajo tretješolci nižjih srednjih šol. Do konca februarja bodo morali namreč odločiti, katero višjo šolo obiskovati v nadaljevanju šolske kariere. Nekaj možnosti ponuja tudi zavod Ad formandum.

»Prejšnjo soboto so nas obiskali mladi tretješolci na našem sedežu v Uli Ginnastica: predstavili smo jim program poklicnega usposabljanja Gostinski delavec – kuhar ali natakar, jim obrazložili, kako poteka šolanje pri nas, katero so dejavnosti, ki jih prirejamo poleg študija,« je povedala Martina Canziani, ki skrbi za programe temeljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja na Ad formandumu. »Šolanje na poklicnih zavodih je v času krize, kot je sedanja, solidna alternativa, saj mlade, ki se odločijo za izobraževanje v poklicu, temeljito pripravi na vstop v svet dela. Med drugim je v sistemu višješolskega izobraževanja zavod Ad formandum edini, ki ponuja šolanje na gostinskom področju tudi v slovenskem jeziku.«

Petak, 25. januarja, in v soboto, 26. januarja, sta še zadnja dva termina za obisk gostinske šole Ad formandum. Jutri bo možen ogled kuhinje in prostorov, v katerih poteka praktični del usposabljanja, v gostinskem učnem centru na Fernetičih od 14. do 18. ure. V soboto pa bo Dan odprtih vrat na sedežu Ad formanduma v Trstu, Uli. Ginnastica 72, od 9.30 do 12.30. Več informacij na www.adformandum.org in na socialnem omrežju facebook.

TRST - Ponuja tudi delavnice dobrega počutja in emocij za otroke

Psihologinja Ingrid Bersenda odprla ambulanto za učne težave ter za pomoč odraslim in otrokom

Dr. Ingrid Bersenda je pred kratkim odprla novo psihološko ambulanto v Ulici Canova 15 v Trstu. Zamejska psihologinja je diplomirala na psihološki fakulteti v Trstu in se dodatno usposobila z večletno podiplomsko specializacijo na milanski visoki šoli za družinsko psihoterapijo. Že vrsto let sledi raznim psihološkim projektom, ki se vrstijo po slovenskih in italijanskih šolah v tržaški, gorški in videmski pokrajini. Poleg tega je sodelovala tudi pri drugih pobudah, med katere sodi Unescov mednarodni raziskovalni projekt o specifičnih učnih težavah, ki se je odvijal po slovenskih šolah pod vodstvom prof. Stelle in v sodelovanju z Univerzo v San Marinu.

Z raziskovalno študio o psihološkem stanju zamejskih otrok in priseljencev je osvojila prvo nagrado, poimenovano po Ondini Barduzzi, ki jo je podelila Pokrajina Trst. Poleg opravljanja raznih didaktičnih in raziskovalnih aktivnosti na tržaški uni-

nji, ki imajo kot cilj doseganje dobrega počutja in samozavesti pri odraslih, nato tiste, ki stremijo po izboljševanju odnosov do svojih otrok in partnerja ter delavnice za razumevanje čustev in učnih metod za otroke.

V drugo skupino dejavnosti pa spada psihološka svetovalnica za otroke, najstnike, odrasle, pare in družine. Psihologinja z drugimi strokovnjaki izvaja ocene (valutacije), diagnoze in rehabilitacije za otroke, ki jih mučijo učne težave in nizka samopodoba. Poleg tega pomaga depresivnim in anksioznim ljudem ter tistim, ki imajo medosebne težave v odnosu s kolegi, sosedji, bližnjimi, so-rodniki in partnerji.

Ingrid Bersenda poudarja, da želi njena ambulanta biti kraj, v katerem se lahko vsakdo počuti v središču pozornosti, razkrije svoje težave ter s pomočjo strokovnjaka poišče pot do boljšega počutja. Več informacij tudi na spletni strani www.psicologo.trieste.it.

Dr. Ingrid Bersenda

verzi, je z bolnišnico Burlo Garofolo sodelovala tudi pri dejavnostih, namenjenih staršem in učiteljem v Gu-minu, Tolmeču, Tablji in na Trbižu. V prostorih nove ambulante je

Ingrid Bersenda na razpolago vsakomur z raznimi preventivnimi aktivnostmi in še posebej z aplikacijami za ljudi v psihološki stiski. Med prve spa-dajo delavnice s predavanji in sreča-

GLOSA

Širjenje in oženje intelektualne svobode

JOŽE PIRJEVEC

Jure Ramšak je bil najprej moj študent na koprski Fakulteti za humanistične študije, sedaj pa je že moj kolega, saj ima štipendijo mladega raziskovalca na Znanstveno raziskovalnem središču Univerze na Primorskem. Ker sem njegov mentor, je moja dolžnost, da ga vodim pri pisaniu doktorske disertacije in jo nato ocenim. Z Juretom sva se zaradi tega v zadnjih letih kar nekajkrat srečala, sedaj pa imam pred sabo na mizi njegovo besedilo. Veseli me, ker lahko zapišem, da je to ena boljših disertacij, kar sem jem v svoji dolgi karieri sledil. Naslov je sam po sebi mikaven in izzivalen: »Oporečništvo v samoupravnem socializmu. Vsebina in položaj družbene kritike v Sloveniji, 1972-1980.«

Pri soočanju s tem, ki jo je uvodoma postavil v kontekst vzhodnoevropskega oporečništva, je Jure posegel po velikem delu objavljene literature, predvsem pa je šel v Arhiv Slovenije, kjer je pregledal vrsto zanimivih in v veliki večini še neraziskanih fondov. Na ta način mu je uspelo podati preprtičljivo sliko intelektualnega diskurza pri nas v sedemdesetih letih, ki so sicer oddaljena že skoraj pol stoletja, so pa v moji zavesti še kako živa. Udeležence tiste debate sem namreč večinoma poznal ali jih še poznam, saj so nekateri med njimi še aktivni na kulturni in politični sceni. Kaj se je dogajalo v Sloveniji ob zatonu Titovega režima? O kakem odmevnem oporečništvu, kakor smo ga poznali v Sovjetski zvezzi s Solženicinom in Saharovom ali na Češkoslovaškem z Vaclavom Havlom bi težko govorili. To pa seveda ne pomeni, da bi slovenska intelektualna srenja ne bila polno angažirana v diskusiji o socializmu, samoupravi, narodu in o človekovih pravicah. Maitre à penser trenutka je bil Dušan Pirjevec, poleg njega pa so se profilirali ljudje velike izobrazbe in drzne misli, kot so bili Taras Kermáner, Edvard Kocbek, Marko Kerselan, škof Vekoslav Grmič, Vinko Ošlak, Tine Hribar, Veljko Rus, da ne gorovim o Tržačnih Borisu Pahorju in Aloju Reboli. Sve-

tonvanozorsko so si bili ti ljudje pogosto daleč, pozvezoval pa jih je protest proti sodobnim razmeram, ki jih je vladajoča elita prikazovala kot višek demokratične uredite, so pa slonele na laži Titovega avtokratskega režima. Režima, o katerem vendarle ni mogoče trditi, da bi vsaj med slovenskimi oblastniki ne imel predstavnikov, ki niso bili povsem gluhi za dialog z drugače mislečimi. To se je najbolj zgovorno kazalo v primeru odnosa Zveze komunistov s katoliško Cerkvio, ki si je v sedemdesetih letih znala izboriti znotraj socialistične družbe kar nekaj manevrskega prostora. Naj v podkrepitev tej ugotovitvi navedem Milana Kučana, ki si ni zatiskal oči pred očitnimi primeri diskriminacije vernikov in se ji je zoperstavil. Na seji predsedstva CK ZKS julija 1979 je na primer ugotovljal: »Habilitacijski komisiji obeh slovenskih univerz imata v svojem sestavu samo člane ZK. To je verjamem slučaj, toda ni nobene potrebe, ker je funkcija te komisije vendarle taka, da bi med univerzitetnimi profesorji ali med javnimi delavci, med ljudmi iz proizvodnje in praksi lahko našli tudi nekomuniste, ki bi enako odgovorno in enako vestno presojali ali je nekdo sposoben učiti in predavati na slovenskih univerzah ali ne.«

Skratka, v sedemdesetih letih se je prostor intelektualne svobode pologoma širil in doživel svoj razmah v naslednjem desetletju. Kako tesno je človeku pri srcu, če pomisli, da se je v zadnjem času pri nas spet močno zožil in da so se v slovenski intelektualni srenji znova pojavili primeri zastraševanja, samovolje, ovaduštva, in eksistencialne tesnobe. V tem smislu se mi zdi zgovorna ugotovitev nekega prijatelja, ki je dvajset let mlajši od mene. Zagotavljal mi je, da njegova generacija, v nasprotju z generacijo njegovega očeta, ni poznala strahu. »Sedaj pa se spet bojimo,« je rekel. Za službo, za položaj, za preživetje. Kajti v slovenski družbi sta se znova pojavili miselnost in praksa, ki deli ljudi med »naše« in tiste, ki to niso.

PISMA UREDNIŠTVU

Drugačen pristop do skupne lastnine

Beremo na strane Primorskega dnevnika, da odvetniški stroški openske srenje poborio kakih 70% prihodkov te ustanove, ki je neodgovorno sprožila tožbo proti tržaški občini. Prvostopenjska razsodba ni bila v prid srenji in ko bi prizivno sodišče potrdilo razsodbo, bi to verjetno postavilo pod vprašaj verodostojnost celotnega srenjskega gibanja na Tržaškem in v naši deželi. Ko bi podpisani tako ravnal, bi me že zdavnaj upravičeno okrcali in ne bi bil več predsednik Jusa Kontovel.

Obstaja pa tudi drugačen pristop do tega vprašanja. Pri nas in tudi drugje, na primer v Boljuncu, smo vprašanje lastništva in uprave skupne lastnine rešili z izvensodnim dogovorom. Ko je tržaški občinski svet, maja 2005, odobril sklep o dogovoru s kontovelskim Jusom, je Primorski dnevnik obširno poročal. Naslova članka na Picnicu, pa ne bom nikoli pozabil. »Contovello padrona delle sue terre.«

Pogodbo podpisano januarja 2006 je tržaška občina v celoti spoštovala. V našo blagajno se je iztekelo čednih 150.000 evrov. Dogovor je sprostil naknadnih 230.000 evrov s katerimi je občina uredila parkirišče zraven starega jedra vasi.

Najemnine se iztekajo na naš tekoči račun. Z deželnim prispevkom, ki pa ne krije stroškov v celoti, popravljamo našo cerkvico.

Jus je član zadruge za Kulturni dom Prosek-Kontovel. Z odborom zadruge smo finansirali fotovoltačni sistem, ki znatno pripomore k znižanju energetskih stroškov stavbe.

Dežela je odobrila ekonomski plan za naše gozdove in pašnike, ki bo po zakonu, postal sestavni del novega regulacijskega načrta tržaške občine.

Letos pade 600. obletnica uradne ustanovitve vasi Kontovel. Okroglo obletnico bomo seveda ustrezno praznovali.

S športnim in gospodarskim društvom načrtujemo popolno prenovo strehe male telovadnice. Investicija naj bi znašala okoli 80.000 evrov. Z domaćim odborom VZPI bomo uredili lastništvo spo-

minskega parka okoli spomenika NOB. Smo v oporo domaćim kulturnim in športnim društvom.

S tržaško občino, pa naj jo vodijo desni ali pa levi, nimamo nobenih problemov. Skratka smo svoje usode kovač ali kot je pravilno ugotovil italijanski dnevnik Il Piccolo, najlepši rezultat drugačnega pristopa do skupne lastnine je, da smo gospodarji na svoji zemlji.

Stefano Ukmar

Zaprtje Zgodovinskega odseka NŠK

Tudi sami smo zelo počaščeni zaradi hitrosti, s katero je, kljub številnim in pomembnim zadolžitvam, ki jih ima, na naše odprto pismo odgovoril Livio Semolič. Ugotavljamo, da Semolič ni niti v najmanjši meri zanikal možnosti, da so razlogi za zaprtje Zgodovinskega odseka Narodne študijske knjižnice v njegovih dejavnosti in dejavnosti nekaterih njegovih raziskovalcev, ki nasprotujejo ponovnemu pisanju zgodovine v prid nacionalizma. Še več, Semoličev odkrito podpiranje nečesa, kar označuje kot »dialog« z ANVGD, dejansko potrjuje to našo domnevo. Stališča o takem »dialogu« so res lahko zelo različna, toda treba se je vprašati, čemu v bistvu vse to služi, če je rezultat vsega tega v tem, da ni postavljena nobena omejitev za šovinistično in lažno propagando, ki jo po vsej Italiji širijo ANVGD in podobni ob priložnostih, kot je na primer Dan spomina, medtem ko so glasovi slovenske narodnosti skupnosti, njena zgodovina in njeni razlogi očiščeni z dejanji kot je na primer zaprtje Zgodovinskega odseka.

Mislimo, da se bo Semolič strinjal, da to zaprtje predstavlja poraz tako za Slovence kot za vse državljanе, ki si prizadavajo za resnico in spoštljivo sožitje. Namesto tega, ne da bi za to v zameno dobili kaj, se pomaga, da dobi nekakšen pečat »tolerantnosti« in demokratičnosti revanšistična organizacija, kot je ANVGD, ki sodeluje z organizacijami in skupinami, ki se jasno opredeljujejo kot fašistične, in jih tudi vabi na svoje pobude. V tem smislu se zdi sklicevanje na NOB povsem retorično

in tudi nespostljivo.

To je edini motiv, da smo bili prisiljeni omeniti, seveda ne brez določene zaprepadnosti, aktivnosti Semoliča in njegove organizacije. Kar pa si dejansko želimo in glede česar želimo odgovor, je ponovno odprtje Zgodovinskega odseka NŠK in ponovna zaposlitev njegovega osebja.

Redakcija Diecifebbraio.info

Srenjska imovina

Z velikim zanimanjem sem prebral članek v Primorskem dnevniku z dne 17. t.m. pod naslovom »Še odprt spor o srenjski imovini« v katerem se predsednik openske srenje Drago Vremec pritožuje, da je zelo razočaran nad tržaško občino in da se sedanja levosredinska uprava obnaša še slabše kot prejšnja.

Ob sedanje občinske uprave smo pričakovali večjo zavzetost in pozornost za jušarsko imovino. Zato s trditvijo Vremca posvetno soglašam, ker tudi do našega odbora za ločeno upravljanje jušarskega premoženja Prosek ima občina enako stališče, čeprav 17. člen statuta tržaške občine priznava odborom pravico, da sprejemajo ukrepe rednega upravljanja.

Župan Cosoloni v članku Primorskega dnevnika z dne 18. t.m odgovarja, da je tržaška občina vedno razpoložljiva za jušarsko problematiko. V resnicu pa ni tako, saj naša pisma in prošnje naslovljene na občinske odbornike in urade že nekaj mesecov ležijo v občinskih predalih brez odgovora, tako da nam ovirajo redno delovanje. Občinska uprava nas vedno manjupošteva in se brani vsakega soočanja in sodelovanja.

Poudaril bi, da je v zadnjem obdobju občina naredila tudi nekatere posege na jušarski imovini ne, da bi nas vsaj predhodno seznanila kot predvideva zakon št. 1766 iz leta 1927 zato se sprašujem: »Ali nam bo levica pobrala, kar nam je dala desnica?«

Bruno Rupec, predsednik jušarskega odbora Prosek

VREME OB KONCU TEDNA

Po današnjem poslabšanju mrzel in sončen konec tedna

DARKO BRADASSI

Vremenska slika je bila tudi v zadnjih dneh v marsičem podobna tisti v preteklem tednu, za razliko, da je v bila zmes med atlantskim in celiškim zrakom tokrat nekoliko toplejša. Od nedeljskega poslabšanja je namreč povečani prevladoval Atlantik. Odjuga je bila po pričakovanih kar solidna in se je sneg marsikje odtalil, kar pa povečani je velja za Slovenijo, kjer so razmere še povečani kar zimske.

Nov ciklon, ki je ravnokar nastal nad Sredozemljem, bo danes obrobljeno vplival na vreme pri nas. Padavinski pas se bo od jugovzhoda in vzhoda vzvratno širil proti nam. Pojavljale se bo v glavnem rahle padavine. V Sloveniji pa bo, z izjemo Primorske, spet povečani snežilo do nižin.

Za današnjim poslabšanjem se bo vremenska os prehodno pomaknila nekoliko proti severovzhodu. Nad Atlantikom se bo namreč okreplil anticiklon, ki se bo vzpenjal proti severu in bo zelo zaustavljal atlantske tokove. Od jutrišnega dne se bo na našo neposredno bližino spuščal občutno hladnejši severovzhodni celiški zrak. Glavnina mraza se bo sicer zaustavila nekoliko severnejše od naših krajev, obrobje pa bo prinalo tudi proti nam. Zapihala bo zmerna do občasno močna burja, temperature pa bodo padle. Severovzhodna vremenska slika bo, kot se pogosto dogaja, najbolj ugodna ravno za naše kraje.

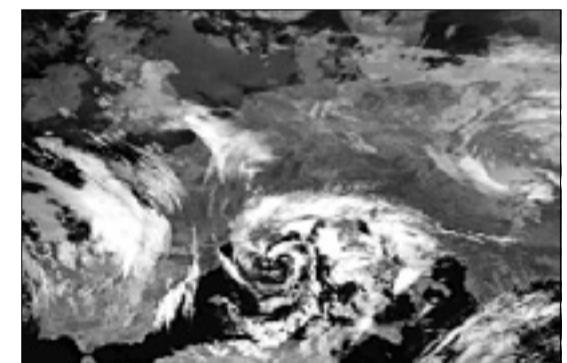
Najhladnejši zrak bo nad nami v soboto, najniže nočne temperature pa bodo namerili v noči na soboto in v noči na nedeljo. Živo srebro se bo tudi na Kraški planoti spustilo za kakšno stopinjo Celzija pod ničlo, le ob morju do okrog ledišča ali malo nad lediščem. Burja bo namreč pri nas zaradi spuščanja in stalnega razgibanja ozračja onemogočila večji padec

temperature, kot denimo nad Slovenijo, kjer bodo ponekod namerili najniže nočne vrednosti pod -10 stopinjam Celzija. Občutek mraza pa bo vseeno, zaradi burje, precejšen. Čez dan bodo temperature ob povečini sončnem vremenu do največ 5 stopinj Celzija ob morju, druge bomo namerili kakšno stopinjo manj. Nekoliko topleje bo v nedeljo, ko bo burja že povečani oslabela in se bo najhladnejši zrak že odmakal.

Že v ponedeljek pa pričakujemo novo spremembo. Po prehodni umiriti vremenske slike prihaja nova atlantska višinska dolina, morda zadnja v tem desetdnevnu sosledju. Nad Sredozemljem bo nastal nov ciklon, ki prinaša padavine. Kot kaže po sedanjih izgledih, bo pri nas, vključno na Kraški planoti, povečani deževalo, meja sneženja bo v glavnem le nekaj sto metrov višja. Nad Slovenijo pa bo tudi v nižinah ponovno snežilo. Kot kaže, količine padavin ne bodo ravno zanesljive.

Po ponedeljkovem poslabšanju naj bi prišlo do občutnejše in nekoliko dolgotrajnejše okrepitev anticiklona, ki bi nam moral zagotoviti vsaj nekajdnevno obdobje s stanovitim in povečani precej sončnim vremenom.

Na sliki: nad Sredozemljem se poglablja nov ciklon

PLINSKI TERMINAL V TRSTU Poziv deželnih svetnikov predsedniku Slovenije

Prosijo ga za podporo v prizadevanjih proti gradnji in sprejem

Deželnih svetnikov FJK Stefano Alunni Barbarossa, Franco Codega, Igor Gabrovec, Igor Kocijančič, Sergio Lupieri, Alessia Rosolen, Edoardo Sasco so na slovenskega predsednika Boruta Pahorja naslovili pismo v katerem ga prosijo za podporo pri prizadevanjih za preprečitev gradnje plinskega terminala v Trstu, istočasno pa ga tudi prosijo za sprejem, na katerem bi mu podrobno predstavili ta problem.

*Spoštovani gospod predsednik,
obrnjena območja so imela dolga tisočletja podobno ali sorodno usodo v tistem mozaiku narodnosti, ki je v okviru cesarstva nekako že nakazoval sodobno Evropo.*

Prejšnje stoletje je vse to mahoma iznicoilo, s tem da je nasilno zavzetilo etnično-jezikovne identitete, ideologije, gospodarske ureditve in državne meje. Vse, kar se je iz tega izrodilo v negativnem smislu, je tu povzročilo največjo škodo.

Danes, po številnih spremembah, do katerih je prišlo vna evropskem prizorišču in s polno uveljavljivo Evropske unije, se naposled zdi, da je dediščina »kratkega 20. stoletja« za nami in se odpirajo drugačni scenariji, čigar sestavni del so tudi možni skupni cilji.

Eden izmed teh je aktualen in vsem pred očini. Zadnji del Jadranu ogroža možnost izgradnje uplinjevalnika, ki bi težko oškodoval morski ekosistem. Prav s tem v zvezi je pred nekaj dnevi italijanski minister za gospodarski razvoj, Corrado Passera, izjavil zelo jasne, nedvoumne in domnevno nepreklicne besede.

Med Istru in deželjo Veneto (kjer reka Pad že izliva odtoke celotne Padske nižine) je veliko manj vode, kot bi si človek lahko predstavljal: celotno navedeno območje, ko bi namisljeno potegnili črto od Chioggie do Premanture, vsebuje le 0,4% celotnega jadranskega vodnega volumena. Na tem območju med drugimi že deluje plinski terminal v kraju Porto Viro (v bližini Roviga), ki je edini deluječi na tej strani Sredozemskega morja. Gre za terminal, ki je oddaljen od obale in ki v morje izliva močno ohlajeno vodo in znatne količine klorja. Od navedenih štirih tisočink vodne kapacitete, je samo zanemarljiv del slednjih na območju med Gradcem in Savudrijo, na katerem naj bi namestili plinski terminal, ki bi dnevno uporabljal 800 tisoč kubičnih metrov vode. Veliko skodo, ki bi pričakovali skupno okolje so podrobno preučili izvedenci transnacionalnega strokovnega omisija, na katerem sodelujejo tudi znanstveniki ljubljanskega instituta »Jožef Stefan«.

Gospod predsednik, prosimo Vas, da nam pomagate in nas podprete pri prizadevanjih

TRST FILM FESTIVAL - V dvorani Tripovich sinoči slovesen zaključek

Nagrajene vojne stiske in srbske anekdote

Enotedenski filmski maraton se je sinoči v dvorani Tripovich slovesno zaključil in ljubitelji sedme umetnosti so nagrajili najboljše letošnje filmske izdelke. Tako kot je že tradicija, je bila festivalna ponudba tudi tokrat raznovrstna in bogata - od samih filmskih umeđin za vse okuse do številnih srečanj z režiserji in producenti - predvsem pa kakovostna. V dvorani Tripovich in gledališču Miela so se vsak popoldan in večer zbirali številni ljubitelji filma, ki so se lahko naužili svetovljanske svežine, se namojali ali tudi zjokali.

Nagrada za najboljši dolgometražni film na Trst film festivalu je letos romala v roke ukrajinskega režisera Sergeja Loznice, ki je podpisal režijo izredne vojne drame *V tumane* (V megli). Nemško-rusko-latvijsko-nizozemsko-beloruska koprodukcija *V tumane* se je izkazala kot na platu najbolj učinkovit film, ki se na podlagi romana beloruskega pisatelja Vasilija Bykova (1924-2003) tenkočutno poglablja v usodo moškega, ki je bil leta 1942 po krivem otožen kolaboracije z nacisti. Ko ga partizani najdejo v gozdu, skuša moški dokazati svojo nedolžnost, pa tudi braniti svojo čast in moralne principe. Minimalistična vojna drama raziskuje naravo človečnosti in se poglablja v še nerešena vprašanja izbire, dolžnosti in krivde.

Med dokumentarnimi filmi je slavil zabaven nemško-srbski *Dragan Wende - Zahodni Berlin*, ki sta ga Lena Müller in Dragan von Petrović posvetila jugoslovanskim izseljencem v Berlinu. »Gastarbajterji« niso v filmu sicer prikazani v najboljši luči, saj radi popivajo, kolnejo in nrajajo bi živeli v brezdelju. Med kratkometražnimi filmi pa si je prvo mesto zagotovil 8-minutni gruziški *Deda* (Čakajoč na mamo) Nane Ekvtimishvili. Glasen krik na dvorišču v iskanju mame, ki je ni od nikoder, je odmeval tudi v dvorani Tripovich.

Nagrado CEI za delo, »ki na najboljši način predstavlja dialog med kulturnimi«, si je zaslужil originalni madžarski režiser Gyorgy Pálfi, ki je z inteligentno ironijo in hladno gremkovo analiziral najbolj dramatične aspekte današnje madžarske družbe. Na festivalu se je predstavil z dolgometražcem *Final cut - Ladies and gentleman* in kratkim filmom *There is no film*. Dobitnik **nagrade Zone di cinema** pa je bil film *Vedo roso*, ki ga je Sabrina Benussi posvetila svojemu odraščanju v italijanski skupnosti v Rovinju v Titovi Jugoslaviji. (sas)

Ukrajinski režiser Sergej Loznica je prejel iz rok Annamarie Percavassi nagrado za najboljši dolgometražni film, in sicer za vojno dramo *V tumane* (V megli)

KROMA

NA VES GLAS

Piše Rajko Dolhar
rajko84@hotmail.com

¡Tré!

Green Day
Pop-punk

Reprise Records, 2012 - Ocena: 4.5

Napočil je čas, da si zavihamo rokane in prisluhnemo še zadnjemu izdelku trilogije ameriškega pop-punk benda Green Day. Potem ko je septembra izšel album *¡Uno!*, no-

vember drugi del *¡Dos!*, je decembra zagledala luč še tretja plošča *¡Tré!*

O prvih dveh smo že poročali: *¡Uno!* je bila neke vrste power-pop, nizko kvalitetna plošča, primerena le za kako komercialno radijsko postajo, z nadaljevanjem *¡Dos!* so si Armstrong in ostali nekoliko opomogli. Napovedovali so garage-rock ploščo, kar seveda ni ravno bila, je pa vselej zvenela bolj rokersko od prejšnje. Z zaključnim izdelkom *¡Tré!* naj bi se ameriški trio povrní k punk-rock stilu, podobno kot je to veljajo za uspešno ploščo *American Idiot* ... obljube pa niso izpolnili.

Pank-roku lahko na plošči prisluhnemo le v komadu *Dirty Rotten Bastards* in to v samih dveh, od celih šest minut dolgi pesmi ter delno v zabavnem *Sex, Drugs & Violence*.

Uvod v nov album je tokrat balada *Brutal Love*. Začetek je kar se da obetaven, pesem namreč spominja na krasen komad Van Diemen's Land irskega benda U2, kmalu nato pa se spremeni v anonimno ljubezensko »pemsico«. Ljubezenska tematika se ponavlja v drugi *Missing You*, tipičnem pop-punk komadu v Green Day stilu.

»Kje pa je pank-rok? Obljuba dela dolg,« si mislim, a naslednje pesmi so v bistvu ena podobna drugi: *8th Avenue Serenade*, *X-Kid*, *Amanda* in še bi lahko naštrel. Tu pa tam kaka balada in že smo pri koncu plošče, kjer za trenutek situacijo reši komad *Dirty Rotten Bastards*, a kot sem že prej omenil, le za trenutek!

Po zadnjih notah zaključne balade *The Forgotten* mi po glavi kar mrgoli vprašanje, eno pa se stalno ponavlja: Zakaj so fantje izdali v treh mesecih kar tri alisme, to je sedemintrideset komarov, potem ko je kvalitetnega materiala morda le za eno, skromno ploščo? Odgovor pa je zelo enostaven: zgolj zaslužek! Izdajo zadnjega albuma *¡Tré!* (ki naj bi izšel januarja letos) so med drugim anticipirali na 11. decembra, tako, da je verjetno marsikoga čakalo prijetno presenečenje pod božičnim dreveščkom ... Cestitamo za marketinško potezo!

Miran Košuta (levo) in Aleš Debeljak na srečanju v Narodnem domu v Trstu KROMA

pripadniki enega samega naroda. Gre za proizvod nacionalizma imperialne Evrope, se pravi za 100 let etnične homo-

logacije.« Zaustavl se je še pri delitvi na zahodno in vzhodno Evropo, kjer se prva postavlja kot prostor svobode, dru-

Zadnje ponovitve Feydeaujeve komedije v SSG

»Feydeau je odlično predstavil like iz realnega življenja. In igri nastopajo pokvarjeni, skorumpirani župan, nesposobni poslanec, družabni kronist oz. novinar rumenega tiska, vsega naveličana politikova žena ... Liki, ki so živeli leta 1911, živijo tudi sto let kasneje. Vsak dan jih gledamo na televiziji, beremo o njih v časopisu in čutimo posledice njihovega (ne)dela.« Tako je povedal režiser Alen Jelen o sladkogrenki aktualnosti vodvilovskega zapleta, ki v teh dneh zavaba gledalce Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. »Ne sprehabaj se no vendor čisto naga!« Georges Feydeau je najnovješja uprizoritev tržaškega gledališča, komedija o novoizvoljenem poslancu državnega zborna, katerega visokoletče ambicije moti muhasta, vselej premalo oblečena žena. V komedijsko vzdušje, ki skriva subtilne namigne na licemersstro politikov in duhovito izpostavi družbeno oporečnost »gole Resnice«, so se vživelj igralci stalnega jedra SSG Tjaša Hrovat, Primož Forte, Luka Čimprič, Vladimir Jurc in Romeo Grevbenšek. Zadnje abonmanske ponovitve bodo na sporednu danes, 24. januarja, ob 20.30, v soboto, 2. februarja, ob 19.00 in v nedeljo, 3. februarja, ob 16.00 (nedeljski avtobusni prevoz iz Sežane in Milj). Vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi. Rezervacija je obvezna zaradi omejenega števila sedežev v Mali dvorani SSG.

Debatni večeri Slovenskega PEN za refleksijo o družbi

Slovenski center PEN bo konec meseca začel s serijo debatnih večerov v Ljubljani. Kot je povedal podpredsednik Slovenskega PEN Tone Peršak, v nemirnih časih vlada velika potreba po refleksiji. Prvi večer bo 28. januarja v dvorani Društva slovenskih pisateljev potekel na temo Etična izhodišča za izhod iz krize.

Debatne večere Slovenski center PEN pripravlja že šest let, potekajo pa v dveh linijah. Prva je namenjena refleksiji kulturno-političnih in širših družbenih razmer v Sloveniji, druga pa je mednarodna in je namenjena utrjevanju medkulturnih vezi v regiji, je pojasnil Peršak.

Čeprav imamo po Peršakovih besedah v Sloveniji več oblik dialoga, je nujno da tudi PEN skozi svojo optiko prispeva svoj delež. Na debatnih večerih ne bodo odpirali dnevno-političnih tem, pač pa bodo skušali razkriti razloge, zakaj je v Sloveniji po 20 letih stanje v družbi takšno, kot je. Postavili si bodo tudi vprašanje, zakaj je danes kultura na stranskem tiru.

TRST - Sociolog kulture Aleš Debeljak gost Slovenskega kluba in Salama-otroci oljke

Dražljivo esejično potovanje iz Slovenije v svet

V pogovoru s profesorjem Miranom Košuto se je gost dotaknil vprašanj civilizacijskih tokov, globalnosti, multikulturalizma in novih zidov

Torkov popoldan v mali dvorani Narodnega doma v Trstu je udeležencem srečanja, ki sta ga priredila Slovenski klub in združenje Salaam otroci oljke, ponudil priložnost za zanimivo razmišljanje o res široki paleti tem, od aktualnosti, mimo religije, do zgodovine in kulture. V goste je prišel nameč eden izmed najuglednejših slovenskih sociologov kulture, pesnikov in eseistov srednje generacije, Aleš Debeljak.

Iztočnica za pogovor s profesorjem Miranom Košuto je bilo Debeljakovo zadnje delo *Knjiga, križ, polmesec* oziroma zbirka kolumn, ki jih je avtor objavljaval v Sobotni prilogi Dela od januarja 2008 do marca 2012. »Kozmopolitski državljan, svetovljana duha in telesa,« je Košuta predstavil kot človeka dvoma in nepristransko, ki se ne ustavi pri videzu, pač pa pronica do globine biti ter odklanja poenostavitev in posploševanja. V knjigi zbranih štirideset mini esejev ali »omislekov« deluje kot »sonetnovenčno« povezana pri-

posta seveda kot kraj nesvobode, dom drugorazrednih Evropejcev. Nacionalna država je danes edini gradnik nacionalnih odnosov, je dejal. Taka država je v 20. stoletju predstavljala tisto ideologijo, ki je zmagala, ker je ponujala najbolj preprosto formulo, ki je delila vse na »nas« in »vas«; sleherna transnacionalna ideja je torej naletela na težave.

Debeljak je naposled spregovoril še o vzporejanju slovenske in palestinske usode: medtem ko so se Slovenci ohranili zaradi sposobnosti prilagajanja, Palestinci ta možnost ni bila dana. Nacionalna identiteta Palestincev kot naroda se je začela z uničenjem, izgonom iz prvotnih bivališč. Na vprašanje vredno milijon dolarjev, kako preseči bližnjevzhodni vozel, pa je Gost rešitev ponudil morda v ideji dveh držav, zanesljivo pa ne v poskusih priključitve Zahodnega brega. »Sicer je ideja o dveh državah utopična, vendar jo je vseeno treba zasledovati, drugače se bomo morali soočati z apartheidom.« (sas)

BRUSELJ - David Cameron v pričakovanem govoru

Britanski premier napovedal referendum o članstvu v EU Burne reakcije po Evropi

BRUSELJ - Britanski premier David Cameron je včeraj v težko pričakovanem govoru na vlogi Otoka v Evropski uniji (EU) Britancem v primeru zmage na volitvah leta 2015 obljubil referendum s preprostim vprašanjem: EU - da ali ne. S tem je sprožil svojo volilno kampanjo, doma in v Evropi pa razpravo, ki še zdaleč ne bo preprosta. Odzivi so pestri. Cameronov govor, po ocenah političnih analitikov najpomembnejši v njegovi politični karieri, je bil sicer pretežno proevropski. Večkrat je v njem odločno izrazil željo, da Velika Britanija ostane v uniji in da v njej igra dejavno vlogo. »Globoko verjamem, da je za britanski interes najbolje ostati v prozni, prilagodljivi in odprtji EU,« je poudaril.

A obenem je evropske partnerje postavljal pred dejstvo, da so za to nujne spremembe, saj EU, kakršna je, preprosto ne uživa zadostne podpore Britancev. Brez temeljite reforme odnosa med Otokom in unijo obstaja resna nevarnost, da bodo Britanci odšli, je opozoril. Konservativna stranka bo po Cameronovih besedah Britance v naslednjem manifestu ob volitvah leta 2015 pozvala k mandatu za pogajanje o novih odnosih z unijo. »Ko se bomo o tem izpogajali, bomo dali Britancem možnost preproste izbire: naj ostanemo ali odidemo,« je dejal in napovedal, da naj bi bil referendum v prvi polovici mandata nove vlade, torej do konca leta 2017.

Cameron je evropskim partnerjem v govoru pojasmnil, da je pristop Velike Britanije do EU »bolj praktičen kot čustven«. »Za nas je EU sredstvo za doseganje cilja ... ne cilj sam po sebi,« je opozoril. Zato se Britanci po njegovih besedah tudi vseskozi sprašujejo zakaj in kako, kar pa ne pomeni, da so »neevropski«.

Tistim, ki se sprašujejo, zakaj Britanci postavljajo težka vprašanja o prihodnosti Evrope, ko je ta sredi krize, in zakaj postavljajo težka vprašanja, ko je podpora EU na Otoku že tako majhna, pa je Cameron odgovoril, da je težka vprašanja treba postavljati, ker je pač treba najti odgovore nanje. Po njegovem prepričanju so nujni odgovori na tri ključne izzive: krisi v območju evra, krisi evropske konkurenčnosti in problem vrzeli med EU in njenimi državljeni, ki se je v zadnjih letih »dramatično poglobila«.

»Čas je, da Britanci dobijo besedo. Čas je, da rešimo to evropsko vprašanje v britanski politiki. Britanskemu narodu pravim - to bo vaša odločitev,« je poudaril in jih obenem posvaril, da bi bil odhod iz EU »enosmerna, ne povratna vozovnica«. Evropskim partnerjem pa je Cameron položil na srce: »Sodelujte z nami.«

Odzivi so pestri. Še najbolj zadržani so bili v Evropski komisiji, kjer so pozdravili Cameronovo »nedvoumno izjavo« o želji, da Velika Britanija ostane v EU, in izrazili upanje, da bo britanska razprava o EU osredotočena na vsebine.

Tako po govoru so začeli deževati tudi odzivi iz Evropskega parlamenta. Predsednik Martin Schulz je poudaril, da »drugorazredno članstvo v EU ni v interesu Velike Britanije«, in ocenil, da britanski premier z napovedjo referendumu »igra nevarno igro«, ki lahko s pristopom »a la carte« privede tudi do razpadu EU.

Tudi vodja največje, desnosredinske Evropske ljudske stranke Joseph Daul, politično sorodne britanskim toricem, ni skopril s kritikami. Cameronu je očital sebičnost, češ da vleče predvolilne poteze, ne da bi mislil na koristi Britancev. »Evropa ne more biti talka do leta 2017,« je še menil. Prvak evropskih socialistov in demokratov Hannes Swoboda je Cameronov govor opisal kot »tragikomicnega«, »veliko hrupa za nič« in »absurdno predvolilno kampanjo«. »Britanski premier se moti, če misli, da lahko od evropskih institucij in voditeljev izsili neskončne izjeme za Veliko Britanijo,« je še menil in obžaloval, da je postal Cameron »talec lastne stranke«.

Da pristop »a la carte« ne bo deloval, so Cameronova ponovno opozorili tudi v Berlinu in Parizu. »Evropa pomeni tudi, da je treba vedno sklepati poštene kompromise. V teh okvirih smo se seveda pripravljeni pogovarjati o britanskih željah,« je v odzivu na Cameronov govor poudarila Merklova.

Francoski predsednik Francois Hollande je podobno navepel, da »biti članica unije primaša tudi obveznosti«.

Odzvala se je tudi Ljubljana. Na zunanjem ministru so zapisali, da bi lahko imel odhod Velike Britanije iz EU negativne posledice tako za unijo kot za Veliko Britanijo.

Na Otoku so odzivi v predvolilnem duhu pričakovano različni. Medtem ko so ga toricji pozdravili, vodja koalicijskih liberalcev Nick Clegg svari pred negotovostjo, vodja opozicijskih laburistov Ed Miliband pa govor o »veliki igri na srečo«.

Britanski politični analitiki v prvi vrsti izpostavljajo, da mora seveda Cameron na volitvah najprej zmagati, kar ne bo lahko. Opozarjajo tudi, da lahko »slabimi kalkulacijami dejansko nehote odpelje državo iz unije«. Govor je komentiral tudi bivši pre-

mier Tony Blair, eden najbolj proevropskih britanskih voditeljev, ki je med drugim postavljal pod vprašaj smiselnost dolgoročnih napovedi referendumu o obstanku unije v času, ko se ta korenito spreminja in ni jasno, kakšna sploh bo čez pet let.

Vprašanje izstopa Velike Britanije EU je zasenčilo tudi krizo v območju evra. Stanje je resno, opozarjajo poznavalci britanske politične scene, a obenem poudarjajo dejstvo, ki ga je izpostavil tudi Cameron - da je odnos Britanice do EU predvsem pragmatičen.

Razmerje med Otokom in EU je bilo sicer vselej burno. Nekdanji francoski predsednik, general Charles de Gaulle je dvakrat z vetom prepričil vstop Velike Britanije v tedanjo Evropsko skupnost. Cameron tudi nikakor ni prvi britanski premier, ki mora poiskati težavno ravnovesje med britanskimi interesi in poglabljanjem integracije EU. (STA)

David Cameron

ANSA

FRANKFURT - Zmerno optimistične ocene predsednika Evropske centralne banke

Mario Draghi: Območje skupne valute lahko vstopa v novo leto z večjim zaupanjem

Mario Draghi ANSA

FRANKFURT - Najtemnejši oblaki nad območjem evra so se po mnenju predsednika ECB Mario Draghija razkobil, zato lahko območje skupne valute v novo leto vstopa z več zaupanjem. Tak pozitiven razvoj dogodkov temelji na napredku pri reševanju krize lani, a tudi na pričakovanju, da se bo ta dinamika nadaljevala, je opozoril Draghi. »Leto 2013 lahko začнемo z več zaupanja, ravno zato, ker smo v zadnjih letih veliko dosegli, je v govoru v Frankfurtu v torek zvečer po poročanju tujih tiskovnih agencij dejal prvi mož Evropske centralne banke (ECB).

Pojasnil je, da optimizem, s katerim lahko evrsko območje začenja novo leto, v veliki meri temelji na napredku, ki so ga vlade in parlamenti članic ter evropske institucije, med njimi ECB, dosegli lani. »Odločilna pa temelji tudi na pričakovanju, da se bo ta dinamika napredka nadaljevala,« je dodal.

Draghi ocenjuje, da so ranljive članice območja evra na dobrati poti, da ureničijo začrtano pot ambicioznih strukturnih reform. Ob tem je znova priznal, da je odpravljanje nakopičenih neravnovesij v območju skupne valute boleč proces, a

vendar je ta po njegovem prepričanju neizogiben. »Ni obvoza okoli njega,« je bil jasen. Samo na tak način bodo namreč države po njegovem prepričanju pristale na poti vzdržljivih javnih financ in trdne rasti.

Kot ključen korak pri umirjanju razmer v evrskem območju je Italijan na čelu ECB navedel tudi spoznanje voditeljev članic območja evra, da je treba dejansko unijo dopolniti s finančno, javnofinanco, gospodarsko in tudi politično unijo. Draghi ni pozabil omeniti zaslug ECB, ki je po njegovih besedah pokazala, da bo v okviru svojega mandata naredila vse za ohranitev stabilnosti evra. »Samo valuta, katere prihodnost ni pod vprašajem, je lahko stabilna,« je dejal. Znova pa je tudi pomiril (predvsem nemške) dvomljivce, ki se bojijo, da bo politika ECB okreplila inflacijo. Zatrdil je, da trenutno ni nobenih znakov, da je cenovna stabilnost v območju evra ogrožena. »Takšni pomisliki so zato neutemeljeni,« je sklenil.

ECB se je lani jeseni odločila za neomejeno odkupovanje državnih obveznic ranljivih članic območja evra po potrebi in v zameno za izpolnjevanje strogih pogojev. S tem je po oceni analitikov največ prispevala k postopni umirjanju razmer v območju skupne evropske valute, pa čeprav ji tega programa sploh še ni bilo treba zagnati.

ZLATO
(999,99 %) za kg
40.673,91 € - 120,57

SOD NAFTE
(159 litrov)
112,42 \$ + 0,12

EVRO
1,3330 \$ + 0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANCA
23. januarja 2013

valute	evro (poprečni tečaj)	23.1.	22.1.
ameriški dolar	1,3330	1,3317	
japonski jen	117,98	118,18	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka korona	25,597	25,613	
danska krona	7,4629	7,4636	
britanski funt	0,84070	0,83965	
madžarski forint	294,57	294,32	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latviški lats	0,6979	0,6978	
poljski zlot	4,1638	4,1737	
romunski lev	4,3755	4,3572	
švedska korona	8,6909	8,6909	
švicarski frank	1,2385	1,2383	
norveška korona	7,4015	7,4420	
hrvaška kuna	7,5790	7,5833	
ruski rubel	40,2314	40,2588	
turška lira	2,3591	2,3593	
avstralski dolar	1,2635	1,2613	
brazilski real	2,7205	2,7279	
kanadski dolar	1,3222	1,3242	
kitajski juan	8,2891	8,2840	
indijska rupija	71,4590	71,5390	
južnoafriški rand	11,9650	11,7943	

IZRAEL - Presenetljiv rezultat

Po volitvah desni in levi blok izenačena

JERUZALEM - Torkove predčasne parlamentarne volitve v Izraelu so prinesle presenetljiv rezultat, saj sta po njih levi in desni blok izenačena. Največ glasov je sicer šlo listi premiera Benjamina Netanjahuja, na drugo mesto je prišla sekularna sredinska stranka Ješ Atid, kar kaže, da si Izraelci želijo tudi sprememb. Palestinci večjih pričakovanj nimajo. Levi in desni blok imata glede na skoraj vse preteče glasove po 60 sedežev v 120-članskem knesetu, čeprav so predvolilne ankete in prvi izidi kazali na prevlado desnice.

Ti izidi vsekakor predstavljajo hud udarec za Netanjahuja, ki si je želel trdne desno usmerjene koalicije, s katero bi imel svobodo pri manevriranju v ključnih vprašanjih zunanjne politike, kot sta mirovni proces s Palestinci in iransko jedrsko vprašanje. Netanjahujeva lista, v kateri sta njegova nacionalistična stranka Likud in še bolj nacionalistična Izrael Bjetenu nekdanjega zunanjega ministra Avigdora Libermana, je sicer zasedla tesno večino 31 sedežev, kar pa je občutno manj od sedanjih 42.

Koalicijski pogovori so se včeraj že začeli, po pričakovanjih pa bo predsednik Šimon Peres mandat za sestavo vlade znova poveril sedanjemu premjeru Netanjahuju. Slednji je včeraj že napovedal, da bodo domača socialno-ekonomska vprašanja njegova prednostna naloga pri oblikovanju nove vlade. To napoved gre razumeti predvsem v luči presenetljivega uspeha sredinske sekulare liberalne stranke Ješ Atid nekdanjega televizijskega voditelja Jaira Lapida.

Ješ Atid zahteva oživitev mirovnih pogodb z Palestinci in pripravljanje vstopitv v koalicijo, ki bi ta pogajanja zavrnila. »Kdorkoli si želi Ješ Atid v vladni koaliciji, se bo moral lotiti teh stvari,« je včeraj za izraelski radio izjavil visok član te stranke Ofer Šelah.

Israelski premier je včeraj v radijskem nagovoru povedal, da javnost od nje želi, da sestavi vlado, ki bo v znamenju treh velikih sprememb - večje delitve bremena vojaške obveznosti, dostopnih stanovanj in preoblikovanja sistema vladanja. In s partnerjem iz Izrael Bjetenu Avigdorjem Libermanom se je dogovoril, da se bo v pogovorih o prihodnji vladi poleg odgovorne varnostne in diplomatske politike osredotočil predvsem vlado, ki bo temeljila na treh zgoraj navedenih načelih, je dodal Netanjahu.

Sicer sta med desničarskimi strankami nova ultra desničarska stranka Hajeb Hajehudi in ultra ortodoksa stranka Šas prejeli po 11 sedežev, ultra ortodoksa stranka Združenje judaizem tore pa sedem. V levosredinskem taboru pa so na drugi strani poleg 19 glasov Ješ Atid laburisti, ki jih vodi nekdanja novinka Šeli Jačimovič, pobrali 15 sedežev.

Stranke Hatnuva bivše zunanje ministrice Cipi Livni je dobila šest sedežev, tako kot levičarska Merec, medtem ko je nekdanja stranka Livnijeve Kadima dobila samo dva sedeža. V sedanjem parlamentu ima 28 poslancev.

V parlament so se uspele uvrstiti tudi tri stranke izraelskih Arabcev, ki so dobitile skupno 12 sedežev. Tako ima levosredinski blok skupno 60 poslancev. Glede na dokončne podatke volilne komisije se je torkovih volitev udeležilo 66,6 odstotka volivcev, kar je malce več kot leta 2009, ko je bila volilna udeležba 65,2 odstotna.

LIZBONA/RIM - Na pet let obsojenega italijanskega paparaca Fabrizia Corona so včeraj aretirali v portugalski Lizboni. S tem se je končal njegov večdnevni beg pred oblastmi, potem ko je bil v petek obsojen na zaporni zaradi izsiljevanja. Corona je v preteklih letih s fotografijami izsiljeval na desetine športnikov, politikov in televizijskih zvezd. Ubežnika so milanski varnostni agenci ujeli blizu postaje podzemne železnice. Pred tem je policija nadzorovala nekatere znance fotografa v Lizboni. 38-letnika so na podlagi mednarodnega zapornega loga iskalci po celi Evropi, po ročni avstrijski tiskovni agenciji APA.

Vrhovno sodišče v Rimu je Corona obsodilo na pet let zapora. V zadnjih letih so fotograf in njegov pomagali več deset italijanskim javnim osebam grozili, da bodo objavili njih najljube fotografije, če ne bodo plačali. Škandal je izbruhnil leta 2007. Corona pa je bil sicer že pred tem obsojen zaradi izsiljevanja in posedovanja ponarejenih bankovcev ter je kazenski prestal v obliki javne službe. Med njegovimi žrtvami pa so bili tudi nogometni igralci David Trezeguet, ki je na zasilenju priznal, da

GORICA - Zveza Confcommercio opozarja na nevzdržno stanje

Vse več trgovcev sega po dopolnilni blagajni

Med trgovinami, ki zapirajo, je tudi Romana na Verdijevem korzu

BUMBACA

»Doživljamo strašen trenutek. Množi se še ne zavedajo, da smo tik pred propadom. Davčni pritisk nas spravlja v obup, potreben je preobrat. Socialni blažilci namreč ne zadoščajo več.« Pokrajinski predsednik zveze Confcommercio Gianluca Madriz je še enkrat opozoril na hud položaj goriških trgovcev, ki v današnjih razmerah po njegovih besedah ne morejo več shajati. Težave trgovskega sektorja v naši pokrajini, pravi Madriz, niso odvisne le od krize, davkov in komercialnih centrov, ampak so povezane tudi z njeno obmejno lego, saj se morajo trgovine soočati s slovensko konkurenco, kar državna zakonodaja sploh ne upošteva.

Da goriška trgovina hira, se lahko vsakdo prepriča tudi med sprehom do mestnem centru. Napis »Popolna razprodaja zaradi zaprtja« se mnogočelo v izložbah trgovin z dolgo tradicijo in sedežem v središčnih ulicah, zaradi previsokih najemnin in drugih stroškov pa so v težavah tudi mnogi gostinski lokalni (v prejšnjih dneh so npr. zaprli priljubljen bar Wine Café na Travniku). Slika ni roznata: v prvih treh trimesečjih lanskega leta je bil saldo med ustavljajenimi in ukinjenimi trgovinami na Goriškem negativen (-44), kar velja tudi na gostinska in turistična podjetja (-13).

Nedvoumen kazalec kritiznega stanja so dalje podatki bilateralne ustanove storitvenega sektorja FJK (Ente bilaterale del terziario FVG), v kateri sodelujejo zveza Confcommercio in sindikati Filcams, Fiscascat in Uiltucs. »V letu 2012 smo se osredotočili predvsem na dejavnosti, s katerimi smo skušali podpreti uslužence trgovin in drugih podjetij, ki tvegajo delovno mesto. Na Goriškem smo lani z 31 podjetji podpisali 52 pogodb za dopolnilno blagajno po zakonski izjemi. Skupno so podjetja zaprosila za 30.991 ur dopolnilne blagajne, dvakrat toliko kot v letu 2011,« je povedal Davide Bucco, pokrajinski koordinator bilateralne ustanove, ki bo v teh dneh podpisala dodatnih deset sporazumov za dopolnilno blagajno. Bilateralna ustanova je uslužbenec storitvenega sektorja, ki so bili v dopolnilni blagajni, lani namenila skupno 18.000 evrov doklade, priskočila pa je na pomoč tudi delavcem na daljšem bolezenskem dopustu. Pokrajinski odbor bilateralne ustanove je dalje aktiven na področju profesionalnega usposabljanja, brezplačne tečajeve pa preko skladov For.te. promovira tudi sama zveza Confcommercio v sodelovanju s sindikati, kar je izpostavila direktorica zveze Monica Paoletich.

Da bi opozorila na stisko trgovcev, je zveza Confcommercio priredila protestno akcijo pod gesлом »Trgovina umira, mesta ugašajo«. Trgovci iz Gorice, Tržiča, Gradisča, Krminca in Gradeža so včeraj ob 19.30 ugasnili luči v izložbah in spustili rolete, danes zjutraj pa bodo županom omenjenih občin simbolno izročili ključe svojih trgovin.

GORICA - Odbor »SalviAMO Gorizia«

V zameno za glas zahtevajo obvezne

Kandidete, ki se bodo udeležili parlamentarnih in deželnih volitev, bodo povabili na srečanje. Vprašali jih bodo, kaj so pripravljeni stvarnega narediti za Gorico in kako bodo zaščitili njeno dostojanstvo. Na tej podlagi bodo odločali, kdo si zaslubi njihov glas. To obljubljajo ustanovitelji odbora »SalviAMO Gorizia« (Rešimo Gorico), ki želi združiti čim več Goričanov in spodbujati politike, naj odslej bolje skrbijo za goriške interese.

Silvano Gaggioli

Odbor, ki je apolitičen, so včeraj uradno predstavili odbornik Silvano Gaggioli, občinski svetnik Fabrizio Oreti in predsednica združenja »Voglio nascer a Gorizia« Genj Furlan. Ustanovitelji so orisali tri probleme, ki dobro ponazarjajo zapostavljenost Gorice v primerjavi z drugimi glavnimi mesti pokrajine v deželi FJK. Gaggioli je spregovoril o priključitvi palmanovskega sodišča videnski sodniji, s katero je bila po njegovem mnenju izgubljena priložnost, da bi bolj racionalno uredili pravosodni sistem dežele FJK. »Palmanovo bi morali priključiti Gorici, pod pritiskom videnskih politikov pa se je vlada iz dneva v dan premislila. Mi se za priključitev Gorici nismo zavzemali, ker smo lokalpatrioti, temveč

Fabrizio Oreti

zato, ker je bila bolj smiselna in bi goriškemu sodišču omogočila pridobitev desetih sodnikov,« je povedal Gaggioli, po katerem so za razplet soodgovorni goriški politiki vseh barv, ki so klonili pred Videmčani. Genj Furlan je spregovorila o bitki za goriško porodnišnico in zdravstvo nasploh. Po njeni oceni se goriška politika doslej ni dovolj zavzemala

za zaščito bolnišnice in njenih storitev, kar pa bodo na svoji koži plačevali občani. Oreti je orisal posledice ukinitev konjeniške brigade Pozzuolo, ki bo imela negativne posledice za goriško gospodarstvo in družbeno tkivo, saj bo z njim pokrajina izgubila kakih 500 družin. »Konjeniška brigada je ukinjena, od politikov pa lahko zahtevamo, naj zagotovijo vojaško prisotnost v Gorici,« je povedal občinski svetnik Oreti, ki je bil izvoljen na desnosredinski listi Per Gorizia. S tem v zvezi je pojasnil, da z ustanovitvijo odbora noč polemirizirati z Romoljevo upravo. »Moj cilj je, da dokažemo, da je celo mesto naveličano. Odbor mora biti v oporu upraviteljem in jih spodbuditi,« je dodal.

Gaggioli, Oreti in Furlanova upajo, da se jim bo v bitki za Gorico pridružilo čim več zdrženih in občanov. Kdor želi, jih lahko kontaktira tudi preko Facebook profila »Salviamo Gorizia«. »Goričani se morajo zavedati, da bodo na letosnjih deželnih volitvah jekiček na tehnici. Zato imajo priložnost, da od politikov zahtevajo, kar jim prispada,« je poudaril Gaggioli. (Ale)

Protestna akcija je spodbudila tudi živahnopravilo na Facebook profilu goriške zveze Confcommercio. Nekateri menijo, da so tudi sami trgovci krivi za svoje težave, če da v času »debelih krav« niso dovolj vlagali v inovacijo, drugimi pa se je zdelo sporno, da so svoje sodelovanje na protestni akciji napovedali tudi nekateri upravitelji. (Ale)

GORICA - Občinski svetnik David Peterin o neizkorisčenih priložnostih čezmejnosti

»Župan Romoli naj odstopi, zato da bo mesto izbralo primernejšega človeka, ki bo obvladoval sedanji čas«

»Gorica je lahko protagonist širšega prostora, ki sega od Brda in Soške doline do Krasa in morja, od Krmina in Gradišča tja do Ajdovščine. Lahko pa je tudi prazno in izolirano središče svojega predmestja in okoliških, najbližjih vasi. Eno mesto brez meje je referenčna točka za ta prostor, dve večji vasi, kot sta Gorica in Nova Gorica, pa vsaka zase nista nič. Meje ni več že nekaj let, konkretnega skupnega načrtovanja pa ni še od nikoder. To se ne tiče le zdravstva. Vse bi moralno odgovarjati logiki širšega prostora, enega mesta. Tega, ki ga še danes moti izraz »enotno mesto« je že zdavnaj povožila zgodovina.« Tako slovenski goriški občinski svetnik Demokratske stranke David Peterin komentira dogajanje zadnjega časa.

»Aktualno je vprašanje zdravstva - nadaljuje Peterin -, zlasti porodnišnice. Prevečkrat se politiki improvizirajo za strokovnjake, z druge strani pa, v odsotnosti dolgoročnega načrta, prepuščajo politične odločitve stroki. Ni vloga politike razpravljalci okrog varnosti v postopku zdravljevanja ali poroda. Pogoje v zdravstvu postavljajo dolgoletna raziskava, izobrazba, večstoletna izkušnja. Če porodnišnica, kjer beležijo manj kot 1.000 porodov letno, zagotavlja varnost, ki jo ocenjujemo za minimalno, tega ne morejo odločati ne politiki ne občani. S takšnimi številkami pa se Goriška znajde v težavah, še posebno če nismo preučili pogojev in možnosti, ki jih nuditi naš prostor. Brez dolgoročne vizije raz-

voja ne opravljamo politične funkcije, ki zahteva odločanje med različnimi scenariji na podlagi tehničnih predlogov. Za državljanje je - kot je normalno - pomembnejše, da rojevajo zdrave otroke v varnih pogojih, kot pa kje se otroci rodijo. Odgovornost je na politikih in ne na stroki, če v zadnjih desetletjih niso znali vzpostaviti tesnega sodelovanja med Gorico in Tržičem in njunima porodnišnicam. Gorica in Nova Gorica s širšo okolico pa sta praktično eno samo mesto. Ne bi zato pomislili na eno samo kakovostno porodnišnico, ki bo krila širši »čezmerni« teritorij? Take predloge so iznesli že pred davnimi leti, desničica, ki je upravljala mesto, pa jim je bila vedno nasprotna. Na take predloge sta bila po-

sebno gluha njena najvidnejša predstavnika, sedanji župan Ettore Romoli in nekdanji župan, sedaj deželni svetnik Gaetano Valentini. Romoli se sedaj ogrevata za sodelovanje s šempetrsko bolnico, do pred nedavnim pa se je temu upiral. Še med zadnjim kampanjo za občinske volitve smo med njegovimi podporniki slišali geslo »Rojstvo v Sloveniji! Nikoli!« Končalo se je obdobje fasadnega upravljanja župana Romolija, ki je občane slepil z otvarjanjem na silo ali večkrat slabu zaključenih javnih del. Med eno otvoritvijo in drugo pa ni načrtoval prihodnosti mesta.«

Tako se zaključuje Peterinova ocena stanja: »Priče smo vsestranskemu izpraznjevanju Gorice. Razloge za to ne gre iska-

ti le v današnjem času, pač pa tudi v letih, ko bi lahko desnica uresničevala neki razvojni načrt, saj je istočasno upravljala občino, deželo in državo. Če bi le imela načrt. Desnica je za Gorico zamudila celo vrsto zgodovinskih priložnosti. Sodelovanje je nujno, morda pa je že prepozno. Če ne bomo takoj poiskali sinergije med goriško, tržiško in šempetrsko bolnico, ne bo več vprašanje, ali gremo roditi v sosednjo državo. Goričani se bomo prej rojevali v Trstu, Vidmu ali Postojni ... Sedanja občinska uprava je že dokazala, da se ni sposobna kosati s tretjim tisočletjem. Ob novem hudem porazu pozivam župana Romolija, naj odstopi, zato da bo Gorica lahko izbrala primernejšega človeka, ki bo obvladoval čas, ki ga živimo.«

GORICA - Župan

»Opozicija skuša le pridobivati glasove«

»Razumem, da so politične stranke v predvolilnem času še posebno vznemirjene. Da pridobijo nekaj glasov, skušajo izkoristiti vsako malenkost. Interes mesta jim je v resnici deveta brigă, saj ciljajo le na medijsko vidljivost. Zdi se mi, da je Gorica edino mesto, kjer se krivido za vsak problem meče na župana in upravo.« Goriški župan Ettore Romoli zavrača kritike predstavnikov leve sredine v občinskem svetu, ki so ga v torek obtožili, da je soodgovoren za težave mesta na različnih področjih, kot sta zdravstvo in trgovina.

»Vsedržavni mediji so z velikim podarkom poročali o tem, da je v Italiji že več kot osem milijonov revežev. Vsak dan beremo, da je državno gospodarstvo na kolenih in da trgovine zapirajo ena za drugo,« pravi Romoli in opozarja, da bodo danes trgovci iz goriške pokrajine simbolno izročili ključe svojih trgovin županu, 28. januarja pa bo v Trstu potekal protestni shod trgovcev iz cele dežele Furlanije-Julijanske krajine. »Samogoriška opozicija se ne zaveda dogajanja v državi in vztraja pri tem, da krizo doživlja samo Gorica. Seveda zaradi župana,« pravi Romoli in izpostavlja, da je pred nekaj dnevi povabil na srečanje ostale župane in predsednika pokrajine Enrica Gherghetto, s katerimi se želi združiti v enotno fronto za zaščito konjeniške brigade Pozzuolo del Friuli. »Vsi so soglašali, da moramo v tem trenutku združiti moči, opozicijskim strankam pa to ni pogodu. Zanje bi bilo bolje, da bi šlo vse skupaj po vodi, samo da bi lahko potem obtoževali župana, ki pa je v resnici edini, ki je posredoval na vseh ravneh za ohranitev brigade Pozzuolo v Gorici,« poudarja Romoli in sprašuje, ali je katerikoli predstavnik leve sredine kdaj poklical predstavnike svoje stranke v parlamentu in jih spodbudil, naj preprečijo odhod vojakov: »Kaj so v vseh teh mesecih sploh delali? Upali so, da bi se razmere poslabšale, samo da bi na koncu lahko rekli, da je za smrt Gorice kriv župan. Sram naj jih bo.«

Romoli meni, da se isto dogaja tudi v uprašjanjem goriške porodnišnice. »V javnosti sem večkrat napadel pediatre, zdravnike ter sile, ki imajo na deželni ravni največji vpliv in si skušajo razdeliti goriško zdravstvo. Zaradi tega me je oštreljala tudi Fasola. Hkrati pritiskam na predsednika dežele Tonda, ki pa je tarča istih pediatrov, zdravnikov in vplivnih sil. Kaj pa predstavniki opozicije? Delajo se, kot da ne vidijo in ne slušajo ter nadaljujejo s svojim predvolilnim spektaklom. Sram naj jih bo,« pravi Romoli in dodaja, da to ni prava pot za reševanje problemov goriških občanov.

GORICA - Soglasje deželnih svetnikov in krajevnih upraviteljev

»Zavarovati je treba filmsko premoženje«

Nujno potrebno je zavarovati obstoječe filmsko premoženje v goriški pokrajini, ki ga ogroža načrt o odprtju komercialnega multikina v Vilešu. S tem soglašajo vsi sogovorniki, ki so se med ponedeljkom in torkom zvrstili na pogovorih v vodilnimi možmi družbe Transmedia in Hiše filma na Travniku v Gorici. Pomemben je zlasti podatek, da se omenjeno soglasje ni razlikovalo glede na politično barvo sogovornikov, različne pa so bile ocene o odgovornostih deželne vlade Renza Tonda.

Direktor družbe Transmedia, ki upravlja Kinemaxa v Gorici in Tržiču, Giuseppe Longo se je najprej sestal s predsednikom goriške pokrajine Enricom Gherghetto. »Na ravnini komercialne konkurence bi bil boj z načrtovalci novega multikina izgubljen od vsega začetka. Potrebno je zato razširiti fronto in zahtevati zaščito kulturnega doprinosu in potenciala, ki ga ima film na Tolminskem po zaslugi vseh teh, ki so postavili na noge Hišo filma. Pokrajina ne nasprotuje veliki distribuciji, a zavedamo se, da utegne dati hud udarec že obstoječima kinodvoranama in opustošiti naš kulturni prostor. Zato podpiramo zahovo po odobritvi deželnega pravilnika, ki bo urejal področje odpiranja novih kinodvoran. Moje mnenje je, da gre izkoristiti manevrski prostor za pravno potezo zoper deželo, ki ni opravila svoje dolžnosti in je odprala pot vsem možnim liberalizacijam,« je Gherghetto stališče.

Da bi spet pritisnil na deželo FJK, je Giuseppe Longo sklical delovno srečanje z deželnimi svetniki. V pokrajinski mediateki so v torek sedli za mizo Roberto Antonaz, Giorgio Brandolin, Piero Colussi, Roberto Marin in Federico Razzini, odsotnost sta opravila Gaetano Valenti in Franco Brussa. Prisledi so še župan Ettore Romoli, predsednik AGIS (Associazione Generale Italiana dello Spettacolo) za Triveneto Franco Oss Noser, njegov namestnik Alberto Bevilacqua in direktor Marco Sartore, predsednik združenja Sergio Amidei, Nero Battello, in predsednik Transmedie Boris Peric. Romoli je izjavil, da je pripravljen pomagati pri kateri koli pobudi v bran tržiškega in goriškega kina: »Podpiram prosti trg in liberalizacije, a se obenem zavedam potrebe, da se področje filma uredi z jasnimi pravili ravno zaradi njegove kulturne valence. Po moji oceni novi multikino ne bi nadlegoval goriške kinodvorane, a predvsem tržiško. Res pa je, da bi kriza tržiškega kina udarila tudi po Gorici, saj se obstojo goriške Kinemaxa financira s tržiškimi prihodki. Zavedam se tudi mrtvila, ki bi ga izpraznitez Hiše filma povzročila na Travniku.«

Roberto Antonaz je opozoril, da se kljub vsem dosedanjem pritiskom in političnim stališčem nič ni zgodilo. »Besede nimač moči, da bi deželno vlado prisilile k dejanjem. Sklicevanje na liberalizacije je le pretveza - tako Antonaz -, v resnici za tem stoji volja, da ne pride do premika. Če je torej Tono podvržen grožnjam družbe IKEA, kot so nekateri prepričani, potem mu mora groziti tudi druga stran: sporočiti mu je treba, da ga bo ukinitev obstoječih filmskih dejavnosti draga stala. Plačati bo moral odškodnino. Moj predlog je, naj se s posmocjo odvetnikov vloži ovadba zoper deželo zaradi neizpolnjevanja obvez. Minil je čas protestiranja, treba je ukrepati!«

Hiša filma na Travniku (levo), torkovo zasedanje v mediateki (zgoraj)

GORICA - Razstava in dvojezična slikanica o Tolminskem puntu

Puntarska »rodila« strip

V Gorici se je ta teden uradno začela sezona, ki bo zaznamovana s 300-letnico Tolminskega puntu. Pomembni praznik s prireditvami pride na vrsto marca meseca, Kulturni dom pa je začel s privlačno dvojezično razstavo stripov o Tolminskem puntu v torek zvečer, ko se je v spodnjem foyerju zbralokrog skupnosti oseb z obema strani meje in dveh narodnosti.

Ravnatelj doma Igor Komel je predstavljal goste in povedal, kako je razstava nastala najprej v Tolminu, nakar so jo tako rekoč »obvezno« preselili v Gorico v sovočju s potekom »Tolminskega puntu«, pa tudi zato, ker so stripi nastali v našem mestu. Kar je naka-

Ena izmed Gabellinijevih ilustracij (spodaj) in občinstvo na odprtju razstave v galeriji Kulturnega doma (desno)

BUMBACA

zal, sta dopolnila in razširila glavni urednik revije Isonzo Soča Dario Stasi in avtor risar Remigio Gabellini. Strip je namreč nastal pred več kot dvema desetletjem in je bil objavljen v začetnih številkah dvojezičnega časopisa najprej v dveh nadaljevanjih in nato kot priloga. Tolminski muzej je v okviru priprav na okroglo obletnico v sodelovanju z umetnikom pripravil razstavo, ki vsebuje seveda tudi slovensko inačico dialogov - izvirno so bili stripi le v italijansčini. Poleg tega je muzej izdal okusno izdelano slikanico. Avtor se je v svojem posegu zahvalil za pozornost, ki mu je bila dana tedaj in tudi v tej fazi ustvarjanja in dopolnjevanja; prebral

je tudi nekaj občutenih razmišljaj in sporočil o vzdušju, ki naj vrla na našem teritoriju.

Dario Stasi se je spomnil vzbogiba, ko je nastala zamisel o objavi pripovedi o Tolminskem puntu. Bilo je 20. maja 1984, ko je še stanoval na Travniku in je tisto nedeljsko jutro nepričakovano zaledal na tisoče ljudi, ki so se zbirali z zahtevo po zaščitnem zakonu za slovensko narodno skupnost v Italiji. Potem je iz tiste množice zadonela Puntarska ... Povezel je dva zgodovinska dogodka s slovensko množico v središču Gorice in nastala je trajna informacija o dogajanju, ki ga italijanski del ni sploh poznal (tudi zaradi zamolčevanja): štirijezična

plošča na vogalu z ulico, ki s Travnikom pelje v predor, in že navedeni strip.

Na odprtju razstave je bilo prisotno predstavnštvo iz Tolmina v osebah tamkajšnjega župana Uroša Brežana in predstavnice Tolminskega muzeja Damjane Fortunat Černilogar. Ta je podrobno opisala delo in uresničitev projekta razstave, sodelovanje z avtorjem in dogovor s Kulturnim domom ter považala prisotne na prihodnje pobude, ki bo do potekale v Tolminu. Najzanimivejši je gotovo razpis za učenke in učence, ki bodo prav s tehniko stripa izdelali svojo vizijo na pustanje svojih prednikov. Župan je opredmetil vabil na proslavo, ki bo potekala ob koncu meseca marca,

TRŽIČ - A2A

Plin proti premogu

Učinki centrale na širše območje

Kot napovedano, je županja Tržiča Silvia Altran predstavila občinskim upraviteljem tržiškega mestnega okrožja načrt prekvalifikacije termoelektrarne z uvedbo premoga kot energetski vir. Po navajanju tržiške občine so se srečanja udeležili upravitelji iz Štarancana, Ronk, Turjaka, Doberdoba, Foljana in Škočjana ob Soči. »Učinki centrale bodo zaznavni na širšem območju in se ne bodoomejjevali le na Tržič,« je sklic srečanja utemeljila županja, ki je predstavila sedanje stanje ter nove scenarije v primeru uresničitve t.i. načrta Endesa (ta predvideva uvedbo plina kot energetski vir na osnovi dogovora iz leta 2004, ki so ga tedaj podpisali družba Endesa, dežela FJK in pokrajina) ali pa uresničitve študije družbe A2A, ki predvideva uporabo premoga. To je bila tudi priložnost za razčiščevanje dvomov zlasti, kar zadeva ogrevanje na razdaljo, posebej pa je bil izpostavljen problem zaščite okolja, saj je kraso območje zelo občutljivo in posejano s številnimi industrijskimi obrati.

Predstavniki družbe A2A so udeležencem srečanja pojasnili, da se študija nanaša na maksimalno storilnost centrale, ta pa je le teoretična in »se v praksi ne uresničuje, vrednosti normalnega obratovanja so za 40 odstotkov nižje.« Njihovo pojasnilo je bilo odgovor na potezo Alessandra Vescovinija, lastnika tržiškega podjetja Sbe z več kot 350 uslužbenci. Vescovini je v minulih dneh odkupil stran krajevnega časopisa, zato da je obrazložil javnosti, kako bo uvedba premoga prinesla širšemu tržiškemu območju 40 let nevarnega onesnaževanja. Vescovini je temeljito preucil načrt družbe A2A in med drugim ugotovil, da največjo nevarnost predstavljajo trde kovine (kadmij, svinec, arzen, kobalt in nikelj). Uvedba plina bi bo nevarnost preprečila.

RONKE

Storitvena konferenca o intermodalnem polu

Jutri bo potekala storitvena konferenca z udeležbo vseh, ki so na katere koli način sodelovali pri projektu za uresničitev intermodalnega pola v Ronkah; zgrajen bo na zemljinih nasproti ronškega letališča in bo smotrneje povezel letališče s cestnim in železniškim omrežjem. Na jutrišnjem zasedanju naj bi prišlo do dogovora o organizaciji gradbenih del, ki naj bi se začela že pred koncem aprila. Pri projektu sta sodelovali Videmska in Tržaška univerza, še zlasti slednja, saj je načrt izdelala ekipa univerzitetnih raziskovalcev pod mentorstvom ravnatelja arhitekturne fakultete Giovannija Fraziana. Prvi sklop del velja 9,5 milijonov evrov, ki so jih pridobili iz evropskih skladov in na deželi FJK, ki pa bo morala zagotoviti še preostali denar. Čim prej bodo morali odobriti dokončni načrt, saj mora biti intermodalni pol dokončan in obračunan do junija 2015; v nasprotnem primeru bodo evropska sredstva izgubljena. Po načrtu, ki bo jutri predstavljen v celoti, bo nastal le 250 stran od letališča in na površini 475.000 kv. metrov.

ter na jesenski koncert Slovenske filharmonije, ki prav tako sodi v beleženje pomembne obletnice. S pravo mero govorne elegancije je miselno povezal nekdanje »puntarske« in sedanje »vstajniške« tegobe slovenskih ljudi.

Zavestno navzočnost pokrajine Gorica pri dogajanju, povezanim s posmembno 300-letnico je izpričal odbornik za kulturo Federico Portelli. Tudi on je za Tolminski punt izvedel iz dvajset in več let starega strip, je pa nato poznavanje dogodkov poglobil iz drugih virov v zavesti, da gre za skupen posoški prostor, v katerem želi pokrajinska uprava biti dejavno prisotna in povezana s stvarnostjo čez mejo. (ar)

ŠTANDREŽ - Zapora bo trajala en mesec

Zaradi gradbišča je dostop na krožišče iz Ulice Tabai zaprt

Štandreško krožišče je z včerajšnjim dnem nedostopno iz Ulice Tabai. V okviru del za uresničitev avtoceste Vileš-Gorica je namreč družba Autovie Venete zaprosila goriško občino za zaprtje zadnjega odseka ceste, ki pelje iz Štandreža proti obnovljenemu krožišču. Goriški mestni redarji so pojasnili, da bo zapora predvidoma trajala do 25. februarja, do takrat pa bo družba Autovie Venete poskrbela za obnovno cestičko, ki ga morajo dvigniti in prilagoditi višini krožišča. Do zaključka del bodo torej morali Štandrežci in drugi vozniki, ki so namenjeni na avtocesto, v Ulico Bratov Rusjan, na Jeremišče, na glavnem pokopališču ali v Vrtojbo, izbrati alternativno pot.

Redarji so v Štandrežu označili obvoz, gradbišče pa ne ovira dostopa do trgovskega središča Smart.

Družba Autovie Venete je tudi odgovorila nekaterim združenjem in občanom, ki so kritični do podobe novega avtocestnega krožišča. »Vrata Italije imajo simbolen pomen. Z njimi so želeli zaznamovati teritorij, ta efekt pa je načrtovalc dosegel z dvema lokoma, ki jih je gradbeno podjetje vključilo v svojo ponudbo. Cilj celotnega načrta je uresničitev sodobne, lepe, tehnično primerne in varne infrastrukture, ki jo Posočje za svoj gospodarski razvoj gotovo potrebuje,« pravi odgovorni za komisarski postopek za gradnjo avtoceste Enrico Razzini.

Zapora med Štandrežem in krožiščem

BUMBACA

NOVA GORICA - Javni sektor stavkal na Bevkovem trgu

»Tolminski punt je v teku!«

»Mi šparamo, da boste vi lahko kradli!«, »Vrednote - mi jih učimo, kaj pa vi?«, »Politika = bolna, zato = igralnica prepolna!«, »Menjam vrtčevski stolček za poslanski stol!« je včeraj s transparenti sporočalo več kot 500 zaposlenih v javnem sektorju, ki so se zbrali na novogoriškem Bevkovem trgu, prišli pa so iz več severnoprimskega krajev. Tudi šolskemu in kulturnemu ministru niso ostali dolžni: »Turk, nismo tvoji janičari!« je bilo jasno sporočilo protestnikov.

V splošni stavki, ki je včeraj potekala po vsej Sloveniji, je po ocenah sindikatov sodelovalo okoli 100.000 zaposlenih. Protestni shodi so potekali v štirinajstih večjih slovenskih mestih, tudi v Novi Gorici, kjer je stavka prav tako kot drugod po državi ohromila delo v zdravstvu in socialnem skrbstvu, kjer je delo potekalo kot v času dežurstva, šole in vrtci so bili večinoma zaprti, potekalo je le neujno varstvo otrok.

Na Bevkovem trgu v Novi Gorici so se zbrali zaposleni v šolah, vrtcih, le-karnah, zdravstvu, kulturi ... Njihovo skupno sporočilo se je glasilo: zavračamo varčevalne ukrepe vlade, ker so destruktivni, nepravični in rušijo pravno in socialno državo. »Želimo, da bi nas vlada obravnavala kot enakopravne partnerje pri pogovorih, pri spoštovanju sporazumov in drugih dogоворov. Da bi se ponovno pogajali o maski plač za leto 2012 in 2013. V tej kaotični, krizni situaciji v državi, zelo pogrešam lik predsednika države, ki je v svoji volilni kampanji obljudbljal pomirjujoč in konstruktivni dialog, med levimi, desnimi in sindikati,« je povedala Anica Erjavec, vodja območnega odbora SVIZ (Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture) Nova Gorica, medtem ko je v ozadju iz zvočnikov odmevala Internacionala. »Ta oblast naj gre in naj pusti solstvo pri miru. Tolminski punt je te-

Na Bevkovem trgu je včeraj stavkalo več kot petsto zaposlenih v javnem sektorju

FOTO K.M.

ku!« je na kratko strnil učitelj iz Mosta na Soči, ki je v Novo Gorico prinesel transparent na katerem je opozarjal na letošnjo pomenljivo 300-letnico Tolminskega puncta. »Skrajni čas je, da delavsko ljudstvo v Sloveniji pove svoje, «je zraven pribil Mirko Kavčič, predstavnik sindikata na osnovni šoli Most na Soči.

»Stavko smo organizirali tako, da bi jo naši bolniki čim manj čutili ter da bi jo čim bolj čutila država, s katero smo

v sporu. Bojim se, da bo pri sedanjem dogajjanju tako, da je današnja stavka samo opozorilo ter da bo treba vztrajati že naprej. Mi si sicer stavke ne želimo, da se razumemo!« je povedal Vilko Brus, predstavnik sindikata Pergam v zdravstvu, ki je opozoril tudi na nesolidarnost med sindikati. Včerajšnji stavki se, dejmo, zdravnikni niso pridružili. »Fides (Sindikat zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije, op.n.) je vedno soliral in si iz-

boril določene pravice, o katerih mi lahko le sanjam!« je dejal Brus, ki še dodaja, da se znotraj njihovega sindikata ta hip zavzemajo za to, da se ohranijo sedanji delovni pogoji, torej da se stvar ne bi še poslabšala, osebno pa meni, da bi moral zahtevati več: da bi družba, socialna, zdravstvo ... napredovali na bolje.

»Nismo zadovoljni s tistimi, ki smo jim zaupali svoj glas. Vlada, ki podpira le elito, vsi drugi pa so zanjo le raja, ki mora stiskati pasove, ki si zasluži le socialno podporo, ni prava vlada, «je v mikrofon zbrani množici povedala predstavnica sindikata v sempetski bolnišnici in nadaljevala: »Vlada, ki skrbi le za to, da bi se varčevalo brez delovnih mest, žene slovenski narod v propad. Nič boljše niso bile tudi vlade do sedaj, saj so skrbele le za kapitalistične vrednote. Ja-

vni uslužbenci nasprotujemo odpuščanju zaposlenih, zniževanju plač tistim, ki smo prisiljeni stavkati. Znižajo naj se plače elitam, ki jih je v Sloveniji veliko. Rezanje na vseh koncih vodi v uboštvo, to ni bil namen osamosvojitve! Nekateri politiki domovino ljubijo tako zelo, da si jo odnesajo domov!«

Močne aplavze občinstva so poželi tudi govorniki in govornice iz drugih sindikatov, slabo uro trajajoči shod na Bevkovem trgu pa se je sklenil s prepevanjem neuradne primorske himne »Vstala Primorska«.

Na istem mestu se bo nov protestni shod odvijal že v soboto ob 16. uri na t.i. Primorski vstaji. Udeležile naj bi se skupine iz Posočja, Krasa, Brd,戈里ške, Idrije in Postojne.

Katja Munih

GORICA - Priprave na festival »Več znanja za več turizma«

»Cankarjevcii razkazali Celjanom šolo in mesto

Na slovenskem goriškem zavodu za turistične in trgovske dejavnosti Ivan Cankar so dijaki in torek gostili sodelnike iz evropskega in globalnega dimenzija srednje šole za gostinstvo in turizem iz Celj. Razred in profesorja-spremljevalca so najprej pozdravili dijaki, nato še ravnateljica. »Cankarjevcii so gostom predstavili delovanje slovenskih šol v Italiji in opisali delovanje šole za turistične dejavnosti. Sledil je ogled šolskih prostorov. Dijakinja so poskrbeli tudi za pogostitev, ki je bila tematsko vezana na pustno obdobje: goste so počastile z doma pripravljenimi "fritulami" (miškami) in "kroštolami" (štravbami). Sledil je še sprechod po deževni Go-

rici. Dijaki drugega razreda šole Ivan Cankar so Celjanom razkazali mestne znamenitosti: ogledali so si grad, Raštel, Travnik in Trg Evrope. Sodelnikom so priporočovali o zgodovinskem, geografsko-gospodarskem in kulturnem značaju občine. Po slovesu so gostje nadaljevali pot v Redipuljo, Oglej in na obisk Miramarškega gradu.

Kot že več let zapored bodo dijaki po-klicnega zavoda za turistične dejavnosti iz Gorice tudi letos sodelovali na turistični tržnici v okviru projekta »Več znanja za več turizma«, ki je namenjen dijakom srednjih šol v Sloveniji in dijakom višjih srednjih šol iz zamejstva. Cilj projekta je povezovanje

formalnega izobraževanja v srednji šoli z delom v neformalnih oblikah, kar lahko pomembno prispeva k turističnemu razvoju posameznih krajev in lokalnih skupnosti. Goriški dijaki, ki so lani in predlanskim prejeli zlato priznanje, bodo tudi letos izdelali raziskovalno nalogo in kratek film na temo razvoja turizma. Predstavili ju bodo na turistični tržnici - festivalu, ki bo letos potekal v Murski Soboti; organizatorja pobude sta Turistična zveza Slovenije in Zavod za šolstvo Republike Slovenije.

Razpisana tema letosnjega festivala je »Potuj z jezikom«. Dijaki se bodo posmerili tudi v pripravi jedi po receptih, ki so jim jih zaupale matne in babice.

Med ogledom Gorice

BUMBACA

Moj otrok obiskuje slovenski vrtec-šolo

Z namenom, da družinam prisoki na pomoč v času vpisovanja otrok v vrtec, osnovno in nižjo srednjo šolo, prireja združenje romjanskih staršev predavanje »Moj otrok obiskeje vrtec-šolo s slovenskim učnim jezikom - Vprašanja in odgovori«. Predavača bo psihologinja in psihoterapeutka Suzi Pertot, izvedenka za večjezičnost in avtorica številnih publikacij, med katerimi izstopa »Dvojezično otroštvo: navodila za uporabo«. Sledila bodo pričevanja staršev, ki so za svoje otroke izbrali slovensko šolo. Srečanje bo jutri, 25. januarja, ob 18. uri v prostorih slovenske osnovne šole v Romjanu.

Vabijo v gostinsko šolo

Gostinska šola Ad formandum vabi na Dan odprtih vrat. Danes od 14. do 18. ure bo na glavnem sedežu šole v KB centru, na Korzu Verdi 51 v Gorici, možen ogled šole, tutorji in koordinatorji pa bodo na razpolago za informacije o programu Gostinski deavec -kuhar ali natakar. Pobrnejše informacije so na voljo na spletni strani www.adformandum.org in na družbenih omrežjih facebook in twitter.

Nagrada Mario Chinese

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice bodo danes ob 17. uri nagrađili zmagovalce natečaja, ki ga združenje Italia nostra prireja v spomin na arhitekta Maria Chineseja. Štipendijo bodo podelili štipendijo trem mladim, ki so diplomsko delo posvetili temam, ki so bile Chineseju posebno pri srcu. Nagrado prejmejo Silvia Grion, Alessandra Monorchio in Federica Montano.

Vile in vrtovi v Zagaju

Na posesti Castelnuovo v Zagaju bo jutri potekala pobuda z naslovom »Forum Ville e giardini«. Ob 12. uri bo Vittorio Sgarbi predstavil knjigo »Castelnuovo Passato Presente Futuro«, od 16. dalje pa bo potekala okrogla miza na temo vrtov in vil.

Koncert je odložen

Združenje Lipizer sporoča, da bo koncert pianistov Bruna Canina in Antonia Balliste, ki bi moral potekati jutri v goriškem avtoriju, preložen. Priredili ga bodo 15. februarja.

Sejem v Novi Gorici

Danes in jutri bo v Novi Gorici redni mesečni sejem tekstilne konfekcije, drobne galerije in drugih izdelkov za dom in gozdopinjstvo; sejem bo na parkirišču nasproti Perle med 7.30 in 18. uro. (km)

Med Eskimi in medvedi

Društvo Stanko Vuk Miren-Orehovlje prireja predavanje »Neskönčnost do neba - med Inuiti (Eskimi) in severnimi medvedi«, ki bo drevi ob 19.30 v šoli v Mirnu; predavalca bo Andreja Rustja.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALEGANI, UL. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, UL. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, UL. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, UL. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 21.00 »Lincoln«.
Dvorana 2: 20.15 »The Brussels Business«; 22.00 »Vol Special«.
Dvorana 3: 17.40 - 22.00 »Quartet«; 19.50 »La miglior offerta«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 21.00 »Lincoln«.
Dvorana 2: 17.10 - 19.40 - 22.10 »Flight«.
Dvorana 3: 18.00 - 21.30 »Django Unchained«.
Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pazze di me«.
Dvorana 5: 17.30 - 22.10 »Ghost Movie«; 19.50 »La miglior offerta«.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN

v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: »Štiri letni časi« (Vinko Moderndorfer) v soboto, 26. januarja, ob 20. uri premiera in v nedeljo, 27. januarja, ob 17. uri abonmajska predstava, nastopa PD Štandrež-dramski odsek, režija Jože Hrovat; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

NIZ FURLANSKEGA GLEDALIŠČA v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 26. januarja, ob 20.45 »Tite Strolic«, nastopa gledališka skupin El Tendon iz kraja Corno di Rosazzo; v soboto, 2. februarja, ob 20.45 »Tè a mente o tè al limon?« z gledališko skupino Le prime Lus iz Tavagnacco; vstop z vabilo, informacije v Kulturnem domu v Gorici, tel. 0481-33288.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE -goriška sezona: odložena predstava »Alma Ajka« (Maja Gal Štramar) bo v ponedeljek, 18. februarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici .

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: v četrtek, 31. januarja, ob 20.45 »Urge«, napisal in nastopa Alessandro Bergonzoni; informacije in predprodaja pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi, 2/a - tel. 0481-383601/383602.

VOBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: v petek, 25. januarja, ob 20.45 koncert orkestra iz Padove in Veneta; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664), v Ticketpointu v Trstu, v knjigarni Antonini v Gorici in v uradih ERT v Vidmu; več na www.teatromonfalcone.it.

V OBČINSKIM DVORANI V FARI (Ul. Zorutti) bo v petek, 25. januarja, ob 20.45 »Travolte da un insolito destino nell'azzurro mar Egeo« (Mauro Fontanini), nastopa skupina Colletti-vo Terzo Teatro; vstop prost.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 24. januarja, ob 20. uri »Vdovin zmenek« (Israel Horovitz); v petek, 25. januarja, ob 20. uri »Bogastvo« (Aristofan); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lože Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 26. januarja, »La pecora nera«, gledališka skupina Teatrodistinto; informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049).

Razstave

PAVILJONU POSLOVNega CENTRA HIT

na Delphinovi 7a v Novi Gorici je do 31. januarja na ogled razstava Ivana Žerjala.

KAVARNA RUSJAN IN FOTOKLUB SKUPINA75 vabita na ogled fotografike razstave Marka Vogriča »Miška običče Edo« v kavarni in vinoteki Rusjan v Eda centru v Novi Gorici; do 5. februarja od ponedeljka do četrka 7.00-23.00, ob petkih 7.00-01.00, ob sobotah 8.00-01.00, ob nedeljah in praznikih 8.00-23.00.

STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici prireja odprtje razstave z naslovom »Franco Dugo. Picasso e altri maestri« (Franco Dugo. Picasso in drugi mojstri) v petek, 8. februarja, ob 19. uri.

V KC LOŽE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Boj proti veri in Cerki. 1945-1961«; do 28. februarja od ponedeljka do petka 17.00-19.00, nato ob prireditvah ali po dogovoru.

Čestitke

Draga mama LILIANA, dočaka si svoj rojstni dan, ko srečal te je Abraham. Bodi še dolgo tako vesela in zdrava, ti želimo Vasja, Nataša, Igor in vsi, ki te imamo radi in ti ščimo vse najlepše.

Šolske vesti

NIŽJA SREDNJA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V DOBERDOBU

vabi starše petošolcev na informativni sestanek: starši petošolcev iz Romjana so vabljeni danes, 24. januarja, ob 18.00; starši petošolcev ostalih šol so vabljeni v sredo, 30. januarja, ob 18.00. Srečanji bosta potekali v prostorih nižje srednje šole v Doberdobu.

AD FORMANDUM prireja »Strateški design za gostinski sektor«: brezplačni tečaj po univerzitetni diplomi (80 ur), namenjen odraslim brezposelnim osebam z bivališčem v deželi FJK. Vsebine: strateški design za gostinski sektor, tehnične projekte managementa v upravljanju gostinskih obratov, marketinge strategije v gostinstvu. Izbor: 25. februarja. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad. Za informacije in vpisovanja: Ad formandum, Korzo Verdi 51, po tel. 0481-81826 ali na go@adformandum.org.

AD FORMANDUM prireja »OPEN DAY« na gostinski šoli: danes, 24. januarja, od 14. do 18. ure in KB centru v Gorici; več na tajništvu šole, Korzo Verdi 51, po tel. 0481-81826 ali na go@adformandum.org.

TEHNIKE PROMOCIJE TERITORIJA:

tečaj post diploma, namenjen odraslim brezposelnim osebam z bivališčem v deželi FJK in z maturo višje srednje šole. 490 ur, od teh 2 meseca delovne prakse. Vsebine: upravljanje poslov in osnove prodajalnih tehnik, promocija teritorija z uporabo osnovnih marketingovih oprijemov, delo s strankami, komunikacija in trženje storitev. Izbor: 25. februarja. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad; informacije in vpisovanja: Ad formandum, Korzo Verdi 51 (tel. 0481-81826, go@adformandum.org).

OTROŠKI VRCI VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB vabijo starše,

ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca na predstavitev vzgojno-izobraževalne ponudbe: v otroškem vrtcu Čira Čara v Sovodnjah ob Soči v četrtek, 31. januarja, ob 16.30. ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lože Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 26. januarja, »La pecora nera«, gledališka skupina Teatrodistinto; informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI

prireja dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, na predstavitev šolske ponudbe: v otroškem vrtcu Ringaraja v Ul. Brolo v Gorici danes, 24. januarja, 10.30-11.30; v otroškem vrtcu Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v petek, 25. januarja, 10.30-11.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI

vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, na predstavitev šolske ponudbe: v otroškem vrtcu Ringaraja v Ul. Brolo v Gorici danes, 24. januarja, 10.30-11.30; v otroškem vrtcu Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici danes, 24. januarja, 10.30-11.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI

vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, na predstavitev šolske ponudbe: v osnovni šoli Abram v Pevmi v torek, 29. januarja, ob 17.00; v osnovni šoli Gradnik v Števerjanu v petek, 25. januarja, ob 17.00 in v osnovni šoli Zorlut v Bračanu v ponedeljek, 28. januarja, ob 17.00.

OTROŠKI VRCI VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB prirejajo dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, na predstavitev šolske ponudbe: v otroškem vrtcu Ringaraja v Ul. Brolo v Gorici danes, 24. januarja, 10.30-11.30; v otroškem vrtcu Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v petek, 25. januarja, 10.30-11.30; v vrtcu Čira Čara v Sovodnjah ob Soči v sredo, 30. januarja, ob 10.00 do 11.00.

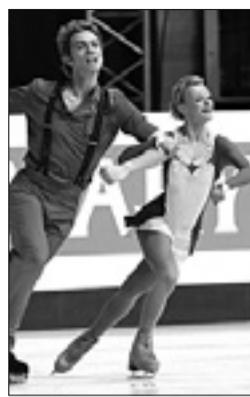
OTROŠKI VRCI VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB prirejajo dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: v vrtcu Čirček v Doberdobu v sredo, 30. januarja, ob 10.30 do 11.30; v vrtcu Živ Žav v Rupi (Vrh Sv. Mihaela) v ponedeljek, 28. januarja, ob 10.30 do 11.30; v vrtcu Čira Čara v Sovodnjah ob Soči v sredo, 30. januarja, ob 10.00 do 11.00.

OTROŠKI VRCI VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB prirejajo dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: v vrtcu Čirček v Doberdobu v sredo, 30. januarja, ob 10.30 do 11.30; v vrtcu Živ Žav v Rupi (Vrh Sv. Mihaela) v ponedeljek, 28. januarja, ob 10.30 do 11.30; v vrtcu Čira Čara v Sovodnjah ob Soči v sredo, 30. januarja, ob 10.00 do 11.00.

OTROŠKI VRCI VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB prirejajo dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: v vrtcu Čirček v Doberdobu v sredo, 30. januarja, ob 10.30 do 11.30; v vrtcu Živ Žav v Rupi (Vrh Sv. Mihaela) v ponedeljek, 28. januarja, ob 10.30 do 11.30; v vrtcu Čira Čara v Sovodnjah ob Soči v sredo, 30. januarja, ob 10.00 do 11.00.

OTROŠKI VRCI VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB prirejajo dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: v vrtcu Čirček v Doberdobu v sredo, 30. januarja, ob 10.30 do 11.30; v vrtcu Živ Žav v Rupi (Vrh Sv. Mihaela) v ponedeljek, 28. januarja, ob 10.30 do 11.30; v vrtcu Čira Čara v Sovodnjah ob Soči v sredo, 30. januarja, ob 10.00 do 11.00.

OTRO

DANES PLUŠENKO,
JUTRI KOSTNERJEVA

ZAGREB - Včeraj se je v Zagrebu z nastopi plesnih parov začelo evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju. Na drsalšču bo danes ob 11.45 v moški konkurenči nastopil tudi ruski supervezvnik Jevgenij Plušenko, dolgi program pa ga čaka v soboto ob 12.45. Naslov bo v ženski konkurenči, kjer umetnostne drsalki jutri čaka kratki program (10.45), nato pa v soboto še prosti program (18.00), branila Italijanka Carolina Kostner. Slovenske barve bo zastopala državna prvakinja, 18-letna Patricia Gleščič.

JAR PO DEVETIH LETIH

DURBAN - Gostiteljica Južnoafriška republika je v Durbanu z 2:0 ugnala Angolo, Maroko in izbrana vrsta Zelenortskega otoka pa sta se prav tako v Durbanu razšla z neodločenim izidom 1:1. Južnoafriški republiki sta zmago, prvo po devetih letih na prvenstvih Afrike, prinesla Siyabonga Sangweni (30., na fotografiji ANSA) in Lehlohonolo Majoro (62.). Na drugi tekmi pa je Zelenortske otoke vodstvo popeljal Luis Platini v 36. minutu, v 78. pa je izenačil Youssef El Arabi. Lestvica: 1. JAR 4, Zelenortske otoke in Maroko 2, Angola 1.

V AVSTRALIJI JE BILO ZANIMIVO

MELBOURNE - Na odprttem tečnikem prvenstva Avstralije v Melbournu je prišlo do prvega velikega presenečenja. V četrtnfinalu je izpadla Američanka Serena Williams. Izločila jo je 19-letna rojakinja Sloane Stephens. Med moškimi pa sta se v polfinale pričakovalo uvrstila Štok Andy Murray in Španec Roger Federer, ki je sicer za zmago nad Francozom Jo-Wilfriedom Tsongajem potreboval pet nizov. Danes bosta na sporednu polfinalu v ženski konkurenči, Šarapova - Na, Azarenka - Stephens, nato še polfinalne Đoković - Ferrer.

ROKOMET - Po četrtfinalni zmagi proti Rusiji na svetovnem prvenstvu v Španiji

Slovenija v polfinalu

Rusija - Slovenija 27:28 (13:14)

Slovenija: Škof, Prošč, Bilbija 2, Dobelšek, Pucelj, Kavčičnik 1, Bezjak, Dolenc 3 (1), Skube 3, Bundalo, M. Žvižej 4, L. Žvižej 5 (5), Gaber 1, Zorman 5, Marguč 4, Mačkovsek.

Sedemmetrovke: Slovenija 7 (6), Rusija 6 (4); izključitve: Slovenija 10, Rusija 24 minut; rdeča kartona: Harbok (39.), Čipurin (42.).

BARCELONA - Slovenska rokometna reprezentanca gre naprej! V četrtnfinalu svetovnega prvenstva v Španiji je premagala Ruse in si tako priprala polfinalne, enega največjih uspehov v reprezentančni zgodovini. V nadaljevanju tekmovanja se bodo slovenski rokometni pomerili s Španci, ki so z 28:24 premagali Nemce. Tekma bo jutri ob 19.00 v Barceloni.

Zmaga nad Rusi pa je bil vse prej kot lahka. Slovenija v uvodnih minutah nikakor ni razvila prave igre, ruska obramba jih je z najboljšim igralcem Timurjem Dibirovom uspešno zaustavlja tudi z igralcem manj. Slovenski rokometni metaši so tako v uvodnih 15 minutah dosegli le gol iz igre, preostale pa iz sedemetrovk. Takrat so si pridelali tudi najvišji zaostanek (4:9), z napotki trenerja Deničevi izbranci vendarle zadržali, odločilni gol pa je ob igralcu manj dosegel Skube.

čas odšel z golom prednosti (14:13).

V drugem delu je Slovenija s pridom izkoristila odhod dveh nosilcev ruske igre, z gol Mihe Žvižaja, Marguča in Vida Kavčičnika povisala vodstvo na maksimalnih pet golov (23:18). Naskoka pa niso zadržali, tako da je bilo v zadnjih desetih minutah zelo napeto. Rusija se je z delnim izidom 3:0 približala na dva goła zaostanka (21:23), nato še na 25:24. Slovenija je slabo izkoristila tudi številčno premoč na igrišču med 53. in 55. minutno, dosegla le gol in zadnjih pet minut začela z dvema zadetkoma prednosti (26:24). V izjemno stresni končnici so Deničevi izbranci vendarle zadržali, odločilni gol pa je ob igralcu manj dosegel Skube.

Ostali izidi: Španija - Nemčija 28:24; Danska - Madžarska 28:26, Francija - Hrvaška 23:30. **Polfinalni pari:** Španija - Slovenija (jutri ob 19.00), Danska - Hrvaška.

Jure Dolenc
ANSA

Dekker kot Armstrong?

HAAG - Nizozemski kolesar Thomas Dekker, ki trenutno prestaja dvodelni suspenz zaradi jemanju nedovoljenih poživil, pravi, da bo priznal v povedal vse, kar ve o dopingu v kolesarstvu ter hkrati razkril imena posameznikov, ki so njemu pomagali pri dolgoletnem jemanju prepovedanih substanc. »Da bi očistil naš sport, bom sodeloval z protidopingško agencijo. Odločil sem se, da ji bom povedal vse, imena, datume in podrobnosti. S tem se bo začel proces in upam, da bo tako lažje mojim bivšim sotekmovalcem in kolegom, da tudi oni pomagajo kolesarstvu,« je zapisal 28-letni Dekker. O tej temi je marsikaj razkril v nedavnem pogovoru za nizozemski časnik NRC. Dejal je tudi, da je EPO začel jemati leta 2006 po predpisu zdravnikov Rabobanka, da se je naslednje leto posluževal krvnih transfuzij in da so ga leta 2009 upravičeno dobili na testu dopinga, saj je prav tedaj užival EPO. »Zelo lahko je bilo vplivati na nas, saj je bil tedaj doping vseprisoten. Nihče se mu ni upiral, saj je bil to način življenja za nas. Doping je bil pač del mojega posla. Verjam sem, da je avtotransfuzija edina pot do uspeha, kajti nje so se posluževali tudi ostali kolegi,« je tedaj povedal Dekker.

Šporn na treningu 3., Jerman že komunicira in gre domov

KITZBÜHEL - Slovenski smukač Andrej Šporn je na drugem treningu smuka v Kitzbühlu pred jutrišnjo smukaško preizkušnjo na slovitem Streifu vpisal tretji čas. Hitrejša od Športa sta bila le Avstrijec Hannes Reichelt in Norvežan Aksel Lund Svindal. Četrtri je bil Italijan Dominik Paris, 11. pa Christof Innerhofer. Po včerajnjem padcu pa Andrej Jerman še okreva v bolnišnici. Trener Tadej Platovšek je dejal, da se počuti že boljše, že normalno komunicira, ga pa še malo boli glava. V bolnišnici v Innsbrucku bo ostal na opazovanju še eno noč, potem pa naj bi ga po zagotovilih danes odpustili in se bo odpravil domov. Po prihodu domov ga v Sloveniji čaka še en pregled pri zdravniku, ko bo tudi padla odločitev, kdaj bi lahko spet začel smučati. Po informacijah drugih trenerjev naj bi Jerman prekrizal smučke ter nato padel in udaril ob podlagu.

ODBOJKA - Loris Manià odgovarja na črne napovedi Gazzette

Pri nas je mirno

Italijanski športni dnevnik Gazzetta dello Sport je pred dnevi objavil prispevek o kriznem obdobju odbojkarskih društev v Modeni. V podnaslovu je celo napovedal, da bi se zaradi perečih finančnih težav lahko najtrofejnejše odbojkarsko mesto v Italiji moral odpovedati tako ženski kot moški ekipi v A1-ligi. Zaenkrat črna napoved velja samo za ženski klub, ki se je v sredo odpovedal nadaljevanju prvenstva, kar se tiče moške ekipe Casa Modena, kjer igra tudi števerjanski odbojkar Loris Manià pa to ne velja. Tako nam je včeraj potrdil tudi sam: »To, da bi imeli zagotovljene plače samo za letošnjo sezono, kot je poročala Gazzeta, ne velja. To so bile govorice pred enim ali celo dvema mesecema, zdaj pa nič več. Ravnino pred dvema tednoma, ko smo premagali Trento v prvenstvu, je na tribunah sedelo kar nekaj podjetnikov, kar napoveduje, da bomo naslednje leto bržkone dobili še kakega novega sponzorja,« je optimistično povedal Manià, ki preživlja v Modeni te dni čisto mirno. Glavni direktor kluba Da Re je med drugimi zadovoljen, dodaja kapetan Modene, tačas sicer razmišlja le, da bi zaključili to sezono, za nadaljnje načrte za naprej pa bo še čas. »O novih sponzorjih sem že slišal nekaj govoric, tako da je bodočnost kluba zagotovljena. Modena torej ostaja odbojkarsko mesto. Kriza ženskega kluba pa sploh ni povezana z nami, saj gre za dva ločena kluba: zdaj, ko so se ženske odpovedale prvenstvu, se bo spremenilo le to, da bomo končno imeli spet telovadnico izključno za nas.« (V.S.)

LIGA PRVAKOV - Trentino - Dinamo Moskva 3:0 (po zlitem setu naprej Dinamo, ki je slavil na prvi tekmi); Macerata - Asseco Resovia Rzeszow 3:1

Loris Manià

ALPSKO SMUČANJE - 49. Zlata lisica

Bo Tina Maze spet spremenila zgodovino?

MARIBOR - Po dveh sezona se Zlata lisica vrača na Pohorje: lani je bila pohorska tekma zaradi pomanjkanja snega prestavljena na Vitranc, predlani pa je odpadla zaradi pretoplega vremena. V osprednju slovenske tekme za svetovni pokal bo prav gotovo Tina Maze, vodilna v skupnem seštevku svetovnega pokala alpskih smučark, ki lahko letos z zmagama v veleslalomu in slalomu v Mariboru ponovi uspeh Mateje Svet, ki je leta 1988, ko je bilo tekmovanje v Kranjski Gori, slavila dvojno zmago. Mazejeva je doslej na Pohorju zmagala dvakrat v veleslalomu, leta 2005 in 2009.

Letosnji nagradni sklad za tekme je skupno 149.000 evrov, 74.500 evrov za posamezni dan pa si bo najboljša deseterica razdelila tako, da bo prvi pripadel 28.000 evrov, drugi 16.000, tretji 10.000, četrti 7000, peti 4500, šesti 3000, sedmi 2300, osmi 1700, deveti 1200, deseti pa 800 evrov. Organizatorji bi obenem lahko letos podelili tudi posebno diamantno lisico, ki je namenjena tekmovalki, ki bo v kombinaciji pohorskega pokala najboljša trikrat v presledkih ali dvakrat zapored. Letos jo lahko osvoji Finka Tanja Poutiainen, ki je zmagala v lanskem seštevku v Kranjski Gori.

FORMULA 1 Z novimi gumami večji spektakel

MILAN - Italijanski proizvajalec gum Pirelli je včeraj v Milenu predstavil gume za prihajajočo sezono formule 1. Z novim pristopom bo Pirelli skušal »doseči« vsaj dva postanka na eni dirki, da bi bile dirke bolj nepredvidljive, hkrati pa hočejo razliko med posamezнимi različicami zmanjšati na vsega pol sekunde. »Ob koncu prvenstva so bile dirke nekoliko manj konkurenčne in ponekod smo videli le en postanek v boksih. Nad tem so bili ljubitelji formule 1 razočarani. Zdaj pa bo več prehitevanj,« je jasnil direktor Paul Hembery.

ZAKAJ PODELJUJEMO OSKARJE

Oskarje za najboljše košarkarje, nogometarje, odbojkarje in obojkarice za leto 2012, ki jih bo uredništvo Primorskega dnevnika uradni razglasilo prihodnji torek v Športni prilogi, podljemo že od leta 2002, letosna izvedba bo torek že 12. po vrsti. Medtem ko so bile podelitve prvih deset let zgolj simbolične, jih bomo letos, tako kot lani, v sodelovanju in pod pokroviteljstvom Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, obeležili tudi na slovesnosti, ki bo prav tako v torek, 29. januarja ob 18.30 v dvorani Zadružne kraške banke na Općinah. Ideja o nagradjanju je nastala zato, da bi ovrednotili slovensko govorče športnike in športnice, ki branijo barve slovenskih društev v Italiji. Na torkovem srečanju bo ZSŠDI hkrati podelilo tradicionalna priznanja zaslužnim športnim delavcem in trenerjem.

JADRAN FRANCO V NEDELJO PO TV ŽE OB 16.00

Jadran Franco bomo v nedeljo lahko spremljali tudi v neposrednem prenosu. Tekmo drugega kroga državne divizije C med Pordenonom in Jadranom Franco bodo predvajali na televizijski mreži FvgSport channel (program 113) in na internetni strani www.fvgsport-channel.com. Zato so začetek predstavljal za dve uri: tekma med drugo in tretjouvrščeno ekipo se bo torek začela ob 16.00, ne pa ob 18.00.

ODBOJKA - Prof. Peterlin o prvem delu prvenstva B2-lige Sloge Tabor Televita

»Malo smo tudi zaropotali«

Prof. Ivan Peterlin je krmilo članke ekip Sloge Tabor že pred nekaj leti prepustil drugim, je pa kot športni direktor še vedno njen tvorec, poleg tega na domačih tekmcih (in včasih tudi na gostovanjih) sedi na klopi kot pomočnik trenerja Battistija.

Ste zadovoljni s prvim delom prvenstva v B2-ligi?

Glede na to, da smo dosegli šest točk več kot lani, je obračun seveda pozitiven, mislim pa, da bi lahko bil še boljši. Predvsem občutujem, da smo doma dvakrat izgubili s 3:2 in takrat (konec novembra in del decembra, op. ur.) tudi igrali slab. Zabredli smo v obdobje bolj mladčne igre, in tem času pa sem zlasti pogrešal tisto zagrozenost, ki je bila v lanski sezoni najboljša značilnost naše ekip. Morda je bil začetek letosne sezone prelhek, ko smo dosegli štiri uvodne zmage, a proti šibkejšim nasprotnikom. Morda nas je uspavalo to, da nam zaradi prisotnosti ekip kot sta Gemona in FerroAlluminiu ni treba skrbeti za obstanek, vendar se mi zdi, kot da se je ekipa usedla. Priznati moram, da smo odborniki takrat tudi malo »zaropotali«. Daleč od tega, da bi prišlo do sporov, a je pomagalo. Zadnji nastopi vendarle kažejo, da se raven igre spet dviga. Iz Prate smo edini odšli z osvojenim setom, zmagali smo v Trentu, dobro igrali tudi proti Montebelluni.

Trener vasega zadnjega nasprotnika Montebellune je dejal, da tudi Sloga Tabor sodi med ekipne, ki bi lahko v povratnem delu tekmovali za tretje mesto. Je to možno?

Mislim, da je. Zadnja tekma proti Montebelluni je pokazala, da fantje verjamejo vase, igralci so zagrizeno, med tekmo so bolj kot s tehniko reagirali s srcem. In to je seveda pozitivno. Za nas je vsekakor predvsem pomembno to, da smo si že drugo leto zapored zagotovili obstanek v tej ligi, kar ni zanemarljiv uspeh in da lahko že zdaj razmišljamo o prihodnji sezoni, kar je lepa prednost pred tistimi, ki še ne vedo, kaj jih čaka. Pri tem pa vidim velik problem.

Katerega?

Ker močnega sponzorja, ki ga ves čas vneto iščemo, ni na vidiku niti z daljnogledom, ne moremo načrtovati dolgoročno. Potrebovali bi pokrovitelja, ki nam bi, na primer za tri leta, zagotovil vsako leto 20 do 30 tisoč evrov, žal pa se moramo vsako leto mučiti za vsak evro. Še vedno si tudi prizadevamo, da bi do konca sezone zbrali dovolj sredstev, da bi lahko fantom povrnili vsaj denar za benzin. Mnogi izmed njih niso le igralci, ki redno trenirajo štirikrat na teden, temveč so pri nas tudi trenerji mladinskih ekip, se vpisujejo na tečaje za sodnika, pomagajo na različne načine in so pravi zgled tudi za mlajše v društvu. Institucije, denimo tržaška občina, pa podpirajo le poklicna moštva, kot je košarkarski Acegas. Ko smo pred leti domovali v tržaški športni palači, je občinska uprava od nas zahtevala, da plačujemo 930 evrov za vsako tekmo in nam obljudiva, da nam bo ta denar povrnjen v drugačni obliki, dejansko pa nismo videli niti evra, Acegas pa so letos odpisali 30.000 evrov najemnine ...

Se pa ne predajate ...

Še zdaleč ne. Trdno si želimo, da bi se v tej ligi zakorenili in se želimo zato še izboljšati, vendar se seveda ne bomo spuščali v kakšno množično najemanje tujih igralcev, čeprav se nam jih ponuja veliko. V tem mesecu se bomo pogovorili s svojimi igralci, da izvemo, kateri so njihovi nameni. Predvsem Stoper par nam mora povedati, ali namerava ostati z nami ali ga bo študijska pot vodila daleč od doma.

Od leve Stopar, Sirch in Hlede, trije novi igralci, ki igrajo v standardni postavi

KROMA

Pogodba zapade tudi Jerončiču. Zdi se nam, da igra letos celo boljše kot lani.

Ja, pogodba je dveletna, vendar to nikakor ne pomeni, da se mu odpovedujemo. On je za nas garancija. Je tudi trener mladinskih ekip in radodarno razdaja svoje bogato znanje našim igralcem. Mi želimo, da ostane. Tudi kot igralec.

Kaj pravzaprav manjka ekipi, da bi se lahko v ligi potegovala za sam vrh?

»Če bi z nami igral Delčev (steber Prate) je najboljši igralec v ligi, op. ur.), bi bili mi že zdaj prvi na lestvici. Takšnega krilnega tolkača pogrešamo, saj je na primer Cettolo v napadu neustavljiv kot je za Primorski dnevnik povedal tudi trener Montebellune, v sprejemu pa je za nekaj razredov slabši. Igralec kot je Delčev bi sicer v naši ekipi s krilnega položaja najbrž izpodrinil mojega sina Ambroža, ki pa je lahko ekipi koristen tudi v drugačni vlogi.

PLANINSKI SVET

Izlet po tržaški okolici

Vremenske razmere zadnjih dni res niso posebno ugodne za sprostitevne sprehole v naravi, vendar planinci upamo, da se bo do nedelje vreme izboljšalo in bo spet posijošo sonce. Za prihodnjo nedeljo, 27. januarja namreč Slovensko planinsko društvo iz Trsta načrtuje tradicionalni Izlet po tržaški okolici, namenjen odkrivanju zanimivih predelov nekdajne mestne okolice, ki se danes žal spajajo z mestnim tivkom, pa tudi poti in steza, ki so jih naši predniki vsakodnevno uporabljali, ob današnjem načinu življenja pa smo jih opustili in se zato naglo zaraščajo ozroma popolnoma izginjajo. S tem pa se briše tudi del naše zgodovine.

Pri letosnji izbiri itinerarja smo se nekoliko oddaljili od mestnega obrobja in se odločili za spoznavanje širšega območja Bazovice. Sprehodili se bomo po pobočju Kokoši in predelih, ki so bili nekoč namenjeni paši. Pastirji so si, ob skrbi za živino, tu postavili iz kamna zgrajene pastirske hišice, skromna zavetja, ki so jih varovala pred vročino, dežjem ali mrazom. Z opuščanjem živinoreje so kamnite hišice izgubile svoj pomen in so začele propadati. Gospod Vojko Ražem pa je v zadnjih letih velik del teh hišic, ki pričajo o pastirskem življenju na tem delu Krasa, popravil in obnovil.

Pohodniki se bodo zbrali ob 8.30 pri Kalu v Bazovici; pod strokovnim

vodstvom restavtratorja kamnitih hišic, gospoda Ražma, se bodo sprehodili po bazovskih stezah in si ogledali okoli 20 hišic. Predvidene so približno 4 ure lagodne hoje.

Clanarina

Slovensko planinsko društvo Trst obvešča svoje člane in prijatelje, da bodo v naslednjih tednih odborniki na razpolago za obnovitev društvene clanarine in zavarovanja v okviru Planinske zveze Slovenije ter za vpisovanje novih članov s sledecim urnikom: v petek, 25. januarja od 10.00 do 13.00 ure na društvenem sedežu, Ul. s. Franciška 20; v petek, 1. februarja od 19.00 do 20.30 ure v Prosvetnem domu na Općinah, Ul. Ricreatorio 1. Ostale datume bomo javili naknadno.

Danes priložnost za poravnavo članarine-zavarovalnine SPDG in PZS

Planinska zveza Slovenije - med članicami je tudi Slovensko planinsko društvo v Gorici - je v zadnjem obdobju sprejela vrsto novosti glede članstva, oziroma včlanjevanja posameznikov. Tako se z letom 2013 uvaja centralna evidenca članstva, pomemben instrument, ki se navezuje na dolžnosti in pravice, povezane z nezgodnim zavarovanjem, zavarovanjem za povračilo stroškov reševanja v tujih gorah in zavarovanjem za odgovornost.

Rezultati naših ekip v realnem času

Dobiš jih na

www.primorski.eu

ali tudi preko primorski_sport

KOŠARKA - Mladi

Za Dom in Sokol zmaga formalnost

DEŽELNO PRVENSTVO U17

Goriziana - Dom Mark 42:75 (4:21, 9:40, 26:59)

Dom Mark: Peteani D., Franzoni 17, Zera 7, Coz 5, Bensa 22, Antonello L. 11, Antonello M., Peteani S., Gaggioli 13, Osso. Trenerja: Eriberto Dellisanti in Matevž Čotar.

Domovci so zaključili prvi del deželnega prvenstva U17 z deveto zmago v prav tolikih nastopih in ostajajo torej sami na vrhu lestvice. V derbiju proti Goriziani je bila premoč gostov očitna že od začetka. V prvem polčasu so namreč Bensa in soigralci popolnoma nadigrali nasprotnike tako v obrambi kot v napadu, kakor priča izid 40:9. Zaradi padca koncentracije pa je bil drugi del zelo izenačen. Pri domovcih se je tokrat izkazal Omar Franzoni.

Pro tekmo drugega dela prvenstva bodo odigrali v soboto, 2. februarja v gosteh pri Azzurri.(av)

DEŽELNO PRVENSTVO U14

Sokol - Basket4TS 125:29 (25:6, 61:17, 8:27)

Sokol: Ferfoglia 14, G. Terčon 16, Grassi 14, Santini 12, Fabi 20, Monet 10, Gherlani 12, Coslovich 6, Zavadlal 13, I. Terčon 8. Trener: Lazarevski. SON: 2.

Sokol je v zaostali tekmi 5. kroga visoko premagal zadnjouvrščeno tržaško ekipo: že od prve minute dalje so povsem zagospodarili na igrišču, kar kažejo vsi delni izidi četrtin. Trener Lazarevski je izkoristil tudi tiste igralce, ki sicer manj igrajo in vsi so odlično opravili svojo nalogo. V soboto bodo sokolovci igrali zadnji krog prvega dela (v Nabrežini ob 17.30).

ŠAH

Sodelovalo 49 dijakov in učencev

V nedeljo je v organizaciji vodilne šole šolske mreže Žige Zoisa na sedežu tržaškega društva SST 1904 potekal tretji šahovski turnir za posameznike. Nastopilo je 49 dijakov in učencev tržaških in doberdobske šole, ki se potegujejo za končne nagrade, ki jih bodo prispevali Zadružna kraška banka in nekateri priznani tržaški umetniki.

Med osnovnošolci je tokrat zmagal Doberdobelc Saša Kobal (6/6) pred Sebastjanom Pierijem (Černigoj, 5/6) in Boštjanom Petarosom (Bevk, prav tako 4/6), ki je zaradi Bucholz količnika bil boljši od drugih štirih tekmovalcev z istim številom točk. Med srednješolci je zmagal Matej Gruden (Sv. Ciril in Metod, 5/6) pred Lejlo Juretič (Općine, 5/6) in Lorenzom Obersnelom (Cankar, 5/6). Na tem turnirju je nastopilo najmanj šahistov, a je bil zaradi kakovosti vseh nastopajočih najbolj izenačen. V višješolski konkurenči so prav tako kot v srednješolski trije igralci imeli isto število točk (4,5/6), zaradi boljšega Bucholz količnika pa je prvo mesto osvojil Enrico Genzo (Stefan) pred Massimilianom Santinellom (Oberdan) in Gabrijelom Žetkom (Zois).

Lestvica po 3. turnirju: Osnovne šole: Sebastjan Pieri 56, Giovanni Marchesini 42, Boštjan Petaros 30; srednje šole: Matej Gruden 52, Filippo Camana 42, Lejla Juretič 41; višje šole: Enrico Genzo 54, Massimiliano Santinello 46, Alberto Jurishevich 44.

Naslednji turnir bo na sporednu 3. februarja.

Marko Oblak

LJUBLJANA - Priznanje za zasluge na kulturnem in znanstvenem področju

Igor Škamperle postal vitez italijanske republike

LJUBLJANA - Včeraj je v prostorih Italijanskega inštituta za kulturo v Sloveniji iz rok veleposlanice Italije v Sloveniji, Rosselle Franchini Sherifs prof. Igor Škamperle prejel listino za imenovanje za Viteza Republike Italije. Veleposlanica Italije v Sloveniji je v svojem nagovoru izpostavila, da je nagrada priznanje za dolgoletno delo in zasluge na kulturnem in znanstvenem področju, ki mu dolgoletni profesor sociologije na ljubljanski Filozofski fakulteti ostaja zvest že več kot petnajst let.

»Podelitev nagrade me je prijetno presenetila in sem jo sprejel kot potrditev za delo, ki sem ga v zadnjih letih vložil v proučevanje italijanskih avtorjev iz starejšega zgodovinškega obdobja, v proučevanje renesanse, literarne, likovne in filozofske kulture 15. in 16. stoletja. Posebej v veselje pa mi je bilo, da kot profesor, ki izhaja iz tržaškega prostora to znanje lahko predstavim tudi študentom v Ljubljani, ki teh stvari ne poznajo,« je v svojem zahvalnem govoru izpostavil Škamperle. Pri tem je še podaril, da je drugi vidik te nagrade spodbuda, da skuša tudi v bodoče med obema državama ter narodoma prekoraci napetosti, ki obstajajo tudi dandanes in poiskati skupen prostor sožitja ter bivanja. Svojo vlogo vidi prav v posredovanju boljšega poznavanja kompleksne italijanske zgodovine, potrebno pa se je zavesti, tako Škamperle, da naj bi to veljalo tudi obratno.

Igor Škamperle, ki v prostorih Italijanskega inštituta za kulturo v Sloveniji že nekaj let enkrat mesečno gosti vplivno osebnost s področja slovenske kulture, katera s svojim delom prispeva pri predstavitvi italijanskega jezika in kulture, je slavnostni dogodek zaključil s prvim letošnjim gostom. Tone Hočvar, dolgoletni dopisnik Dela iz Rima in avtor knjige Rim: Večen in svet, minljiv in posveten je spregovoril o problematiki dopisništva ter sprememb v italijanski družbi v zadnjih dvajsetih letih. Tovrstni predstavitevni dogodki se bodo odvijali tudi v letošnjem letu in na enem izmed prvih srečanjih naj bi Škamperle gostiti profesorico Dario Betocchi, ki poučuje italijančino na slovenski gimnaziji v Trstu in eno izmed profesoric na italijanistiki v Ljubljani. (Roša)

Igor Škamperle z italijansko veleposlanico v Sloveniji Rossello Franchini Sherifs po prejemu visokega priznanja

ROŠA

PROJEKT LEX - Čezmejno sodelovanje na manjšinskem področju

Za učinkovito uveljavljanje manjšinskih narodnih skupnosti v Sloveniji in Italiji

O narodnih manjšinah in njihovi zaščiti so v okviru projekta Lex novembra lani razpravljali v Kopru

KROMA

TRST - Pred nedavnim sta se na sedežu SKGZ v Trstu sestala Znanstveni in Koordinacijski odbor projekta LEX, ki ga sestavljajo predstavniki osmih partnerjev, da bi ocenili potek dejavnosti v preteklem letu in planirati prihodne aktivnosti. V prvi fazi so potekale po večini raziskovalne dejavnosti, ki so jih izvajali projektni partnerji. Projekt LEX ima za cilj podrobnejšo obravnavo manjšinske zaščitne zakonodaje in nudjenje ustreznih rešitev javnim upraviteljem za učinkovitejše uveljavljanje manjšinskih narodnih skupnosti v Italiji in Sloveniji. Projekt (oktober 2011 – oktober 2014) je nastal v sklopu Programa čezmejnega sodelovanja Italija-Slovenija 2007-2013, njegov vodilni partner pa je Slovenska kulturno-gospodarska zveza.

Slovenski raziskovalni inštitut in Institut za upravno pravo sta poskrbela za podrobni pregled zakonodaje na področju varstva manjšin. Iz izhodišča na mednarodni ravni (OZN, EU) se partnerja trenutno poglabljata v raziskovanje uveljavljanja pravic manjšin v državilih in deželnih zakonih, v občinskih statutih in pravilnikih ter pravilnikih lokalnih ustanov.

Drugo raziskovalno področje, pri katerem sodelujejo Institut Maritain iz Trsta in Oddelek za politične in družbene vede Univerze v Trstu, se osredotoča na raziskavo in analizo izvajanja in apliciranja obstoječih predpisov. Pri tem je treba zlasti poudariti socioškolo znanstveno raziskavo, pri kateri Institut Maritain uporablja posebno spletno platformo Delphi.

Tretji raziskovalni fokus temelji na raziskavi učinkov zakonodaje in ohranjanja manjšinskega jezika, kulture in identitete. V zvezi s tem Univerza v Trstu pripravlja pravno analizo izvajanja obstoječih zakonov in predpisov na temo zaščite manjšin v Italiji in Sloveniji. Kvantitativna raziskava, ki jo pripravlja Slori in Inštитut za upravno pravo, pa bo na podlagi odgovorov 2000 anketirancev preverila percepcijo, ki jo ima javno mnenje o (ne)izvajaju zakonodaje na področju uveljavljanja pravic manjšin v 32 italijanskih občinah, ki jih določa zaščitni zakon, in v treh občinah slovenske Obale.

Rezultati raziskovalnih dejavnosti, ki se postopoma bližajo h koncu, bodo v tekocem letu izhodišče za štiri znanstveno-zakonodajne delavnice in štiri okrogle mize, na katerih bodo sodelovali izvedenci na področju varstva manjšin in javni upravitelji. Vsi izdelki bodo leta 2014 objavljeni v dvojezičnem zborniku. Letos je v sklopu projekta predvidena tudi izvedba 18 didaktičnih delavnic na višjih šolah v Italiji in Sloveniji, prav na temo uveljavljanja manjšinskih narodnih skupnosti na našem področju. (mlis)

TREVISO - V nedeljo slovesnost v spomin na slovenske in hrvaške žrtve fašističnega taborišča Monigo

»Slovenski« Dan spomina

TREVISO - Obhajanje mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta, ko se pri nas spominjam tudi ostalih žrtv drugih svetovnih mordje, bo v nedeljo v Trevisu v znamenju Slovencev in Hrvatov. Sredi mesta bodo namreč odkrili umeštni relief v spomin na okoli 200 žrtv fašističnega koncentracijskega taborišča za slovenske in hrvaške civiliste iz zasedene Jugoslavije. Oblasti so ga uredile v takrat čisto novi veliki vojašnici v predmestju Monigo. V njej je pozneje, poleti 1945, sedveda v čisto drugačnih okoliščinah, dobre tri meseca preživeleno še okoli tisoč slovenskih političnih beguncev.

Slovesnost se bo v nedeljo začela ob 10.30 v bivši cerkvi Sv. križa sredi Trevisa, na območju, kjer je bila nekoč bolnišnica, zdaj pa so tam v glavnem prostori univerze. V bolnišnici je umrla večina žrtv taborišča, med njimi 53 otrok, tam pa je zagledala luč sveta tudi glavnina 45 otrok, ki so se rodili internirankam v času nesvobode. Relief bodo odkrili pod zunanjimi arkadami stavbe.

Kar je posebej zanimivo, je to, da spomenik ni sad meddržavnih dogovorov ali kake pobude krajenvih oblasti. Zamisel se je rodila med šolniki, raziskovalci krajevne zgodovine in dijaki. Inštitut za zgodovino odporništva in sodobne družbe v tre-

pisi sošolcev, ki jih je iz taborišča prejemale takratna novomeška gimnaziska, sicer pa tržaška rojakinja Devana Lavrenčič. Posebno odmevna je bila obsežna študija Di là del muro (Onkraj obzidja), ki jo je lani izdala Francesca Meneghetti, predstavljena pa je bila tudi v Trstu, Gorici in Ljubljani. Na slovesnosti bodo spregovorili generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Dimitrij Rupel, generalna konzulka Republike Hrvatske v Trstu Nevenka Grdinic, predsednik pokrajine Treviso Leonardo Muraro, odbornik za kulturo občine Treviso Stefano Pimpolari, poveljnik vojašnice Cadorin, v kateri je bilo taborišče, polk. Antonio Attanasio, predstavnika Arhiva Republike Slovenije Metka Gombač in ravnatelj Jože Dežman, predsednik inštituta ISTRESCO Ernesto Brunetta ter avtorica študije o taborišču Francesca Meneghetti. Navzoči bodo tudi nekateri slovenski bivši interniranci ter zastopstvo dijakom gimnazije v Novem mestu. Ob 15. uri bo v priredbi občinske uprave še koncert domačega godalnega orkestra Domenico Visentin, ki mu dirigira ravnatelj že omenjenega umetnostnega liceja Antonio Chiarpin. Za to priložnost je na osnovi slovenskih pesmi, ki so jih po pričevanjih prepevali interniranci, orkestriral skladbo Monigo.

SLOVENSKI PROGRAM**Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nan.: Don Matteo **22.55** Dnevnik – Kratke vesti **23.05** Aktualno: Porta a Porta (v. B. Vespa)

6.50 Risanke **8.10** Nan.: Il nostro amico Charly **8.55** Nan.: La signora del West **9.40** Nan.: Sabrina, vita da strega **10.00** Dnevnik; Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Nan.: Seltz **14.45** Nan.: Senza traccia **15.30** Nan.: Cold Case **16.15** Nan.: Numb3rs **17.00** Nan.: Las Vegas **18.00** Dnevnik in sportive vesti **18.45** Nan.: Squadra Speciale Cobra **11.19.35** Nan.: Il commissario Rex **20.30** 23.25 Dnevnik **21.05** Nan.: Criminal Minds **23.40** Sketch & Soda

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè di Corradino Mineo **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** 23.05 Dok.: La Storia siamo noi **10.50** Codice a barre **11.30** Buongiorno Elixir **12.00** Dnevnik **12.45** Aktualno: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **15.10** Nan.: La casa nella prateria **16.00** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole

21.05 Film: Mr e Mrs Smith

6.50 Nan.: T. J. Hooker **7.45** Nan.: Miami Vice **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik in vremenske napovedi **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Nan.: Rescue Special Operations **16.35** Nan.: Segreti e passioni **16.50** Film: Il grande cuore di Carla (dram., ZDA, '88) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Nan.: The Closer **23.10** Nan.: Bones

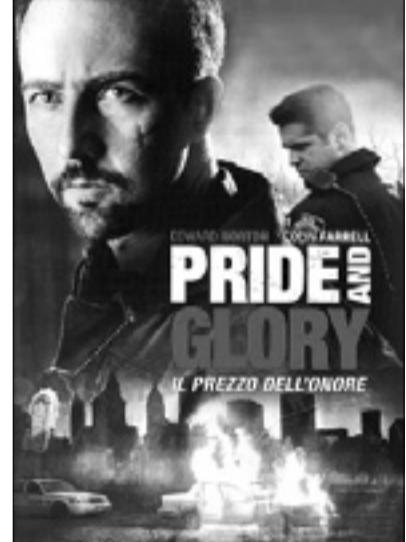

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: Cento-

vetrine **14.45** Show: Uomini e donne (v. M. De Filippi) **16.15** Resn. show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Avanti un altro (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Greggio) **21.10** La Grande Magia – The Illusionist **23.50** Supercinema

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Nan.: Everwood **10.35** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Futurama **14.10** Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Lupin **15.50** Nan.: White collar – Fascino criminale **16.40** Nan.: Chuck **17.35** Nan.: La vita secondo Jim **18.20** Nan.: Life bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Scena del crimine **21.10** Film: Safe (akc., ZDA, '12)

22.55 Film: Pride and glory – Il prezzo dell'onore (dra., '08)

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Coffe Break **11.00** L'aria che tira **12.20** Ti ci porto io... in cucina con Vissani **12.30** 18.50 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Indianapolis – Pista infernale (dram.) **15.50** Nan.: In plain sight **16.50** Nan.: Il Commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo

21.10 Servizio pubblico **23.45** Omnibus notte

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv

7.40 Lezioni di pittura **8.00** Dok.: Piccola grande Italia **12.30** Rotocalco Adnkronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.00 Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi

stadio **17.30** 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Rubrika: Happy Hour **21.00** Rubrika: Ring **23.02** Dnevnik

Slovenija 1

6.10 Kultura (pon.) **6.15** Odmevi **7.00** Dobro jutro **10.10** Prgišče prijubljenih pravljic **10.30** Kviz: Male sive celice (pon.) **11.10** Kratki igr. film: Veličastna Lilly **11.30** Razred zase (pon.) **12.00** O živalih in ljudeh **12.30** Na vrtu **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Odkrito **14.20** Slovenski utrinki **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.30 Risanke **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.00** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Pogledi Slovenije **21.30** Prava ideja! **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Osmi dan **23.35** Panoptikum

24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Lov za svobodo (kom., ZDA/VB, '04, i. M. Moore) **22.00** 24UR zvečer **22.30** Nan.: Blue Bloods **23.25** Nan.: Kaos

Kanal A

7.10 Risane serije **8.00** 18.00, 19.45 Svet **9.00** Nan.: Frasier **9.30** Nan.: Moja super sestra **9.55** 17.05 Nan.: Alarm za Kobra **11.05** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** 18.55 Nan.: Teksaški mož postave **13.50** Nan.: Frasier **14.20** Nan.: Dokler naju smrt ne loči **14.50** Film: Telefonske grožnje **16.35** Nan.: Šola za pare **20.00** Film: Ma-nekenka in detektiv **21.35** Film: Študentska norišnica 2

23.25 Film: Hudičeva ljubica

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; **7.20** Koledar; **7.25** Dobro jutro; **8.00** Poročila in krajevna kronika; **8.10**, 10.10 V novi dan; **10.00** Poročila; **10.10** Glasbeni magazin; **11.00** Studio D; **11.15** Kapljice zdravja – Marija Merljak; **12.15** Iz oči v oči – Vida Valenčič; **13.20** Glasba po željah; **14.00** Poročila in deželna kronika; **14.10** Zgoriške scene; **15.00** Mladi val; **17.00** Poročila in kulturna kronika; **17.30** Odprta knjiga: Robi Šabec: Rečna posast – 5. nad.; **18.00** Kulturne diagonale; **19.35** Zakljucek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; **5.00** Jutro na RK; **5.30** Jutranja kronika; **7.00** Jutranjek; **8.00** Pregled tiska; **8.10** Pogovor s si-noptikom; **8.45** Radijska kronika; **9.00** Dopoldan in pol; **9.10**, **16.20** Pregled prireditev; **10.00** RK svetuje; **11.00** Pesem in pol; **12.30** Opoldnevin; **13.30** Zeleni planet; **14.00** Aktonal; **14.45** Poslovne informacije; **15.30** DIO; **17.00** Glasba po željah; **17.30** Primorski dnevnik; **19.00** Radijski dnevnik; **20.00** Glasbeni abonma; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Od glave do rapa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

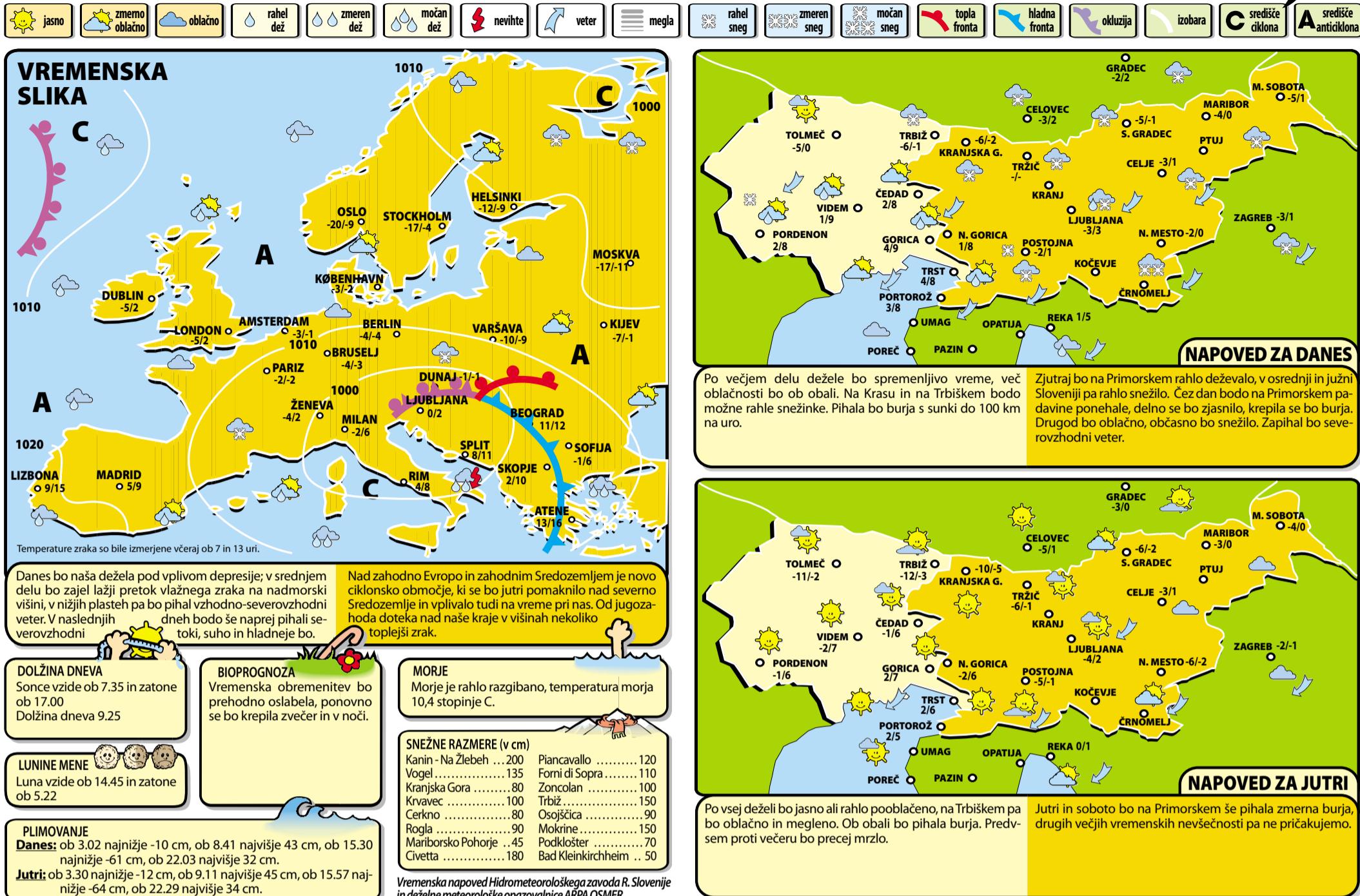
6.00 Dobro jutro; **6.15**, **7.00**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.00**, **12.28**, **13.30**, **14.30**, **15.28**, **16.30**, **17.30**, **18.30**, **19.28** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; **7.15** Jutranji dnevnik; **8.00**-**10.00** Calle degli orti grandi; **8.05** Horoskop; **8.35**, **17.33** Euroregione News; **8.40**, **12.15** Pesem tedna; **9.00**, **21.00** Luoghi e saperi; **9.35** Appuntamenti; **10.15**, **19.15** Sigla single; **10.25** Televizijski in radijski programi; **10.35** Anteprima classifica; **11.00**, **18.00** Cultura e società; **11.35** Playlist; **12.30** Dogodki dneva; **13.00**, **20.30** Punto e a capo; **13.35** Ora musica; **14.00**, **21.30** Slovenia in 15 punti da vedere e assaporare; **14.35**, **20.00** My radio; **15.00**, **18.30** Glasbena levtica; **15.30** Dogodki dneva; **16.00**-**18.00** Pomeriggio ore quattro; **19.30** Večerni dnevnik; **22.00** Extra extra; **23.00** Radio indie music like; **0.00** RSL.

SLOVENIJA 1

5.00, **6.00**, **6.30**, **8.00**, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **14.00**, **18.00**, **21.00**, **23.00**, **0.00** Poročila; **5.30** Kronika; **5.55** Iz sporedov; **6.10** Rekreacija; **6.15** **11.12**, **11.33** nočna kronika; **6.45** Dobro jutro, otroci; **7.00** Kronika; **7.30** Pregled slovenskega tiska; **8.05** Svetovalni servis; **8.40** Obvestila; **9.10** Dobra glasba, dober dan; **9.30** Ultronjav, oddaja o združju; **10.10** Pod pokrovko; **12.05** Na današnji dan; **12.10** Ura slovenske glasbe; **12.30** Nasveti; **13.00** Danes do 13ih; **13.20** Osmrtnice in obvestila; **15.00** Radio danes, radio jutri; **15.30** DIO; **16.15** Obvestila; **16.30** Evroženket; **17.00** Studio ob 17ih; **19.00** Dnevnik; **19.30** Obvestila; **19.40**, **22.20** Iz sporedov; **19.45** Lahko noč, otroci; **20.00** Četrtek večer domaćih pesmi in napevov; **21.05** Literarni večer; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Informativna oddaja v angleščini in nemščini; **23.05** Literarni nočturno; **23.15** Za prijetjen konec dneva.

SLOVENIJA 2

5

OPEL - Vabilo na kavico

Mali SUV mokka tenutno eden od najbolj prodajanih avtomobilov na tržišču

Oplov mali SUV, ki so ga poimenovali mokka in je naprodaj že 6 mesecev, doživlja na tržišču dokajšen uspeh. Za razliko 1.6 ecoFLEX z največjo močjo motorja 85 kW/115 KM je bilo do pred kratkim potrebo odsteti 16.590 evrov. Kupci pa lahko izbirajo še med bencinskim motorjem (1400 kub.) z največjo močjo 103 kW/140 KM (turbinski polnilnik) in 1,7-litrskim dizelskim motorjem z največjo močjo 96 kW/130 KM. Cena slednjega se suka tam med 18.450 in 24.200 € odvisno pač od izvedbe, ki si jo kupec izbere.

Mokka je dolga 428 cm, ponuja pa dokaj udobno sedenje 5 osebam. Uresničuje Opovo oblubo združevanja atraktivnega dizajna in inovativnimi tehnologijami ter funkcionalnostjo z elementi opreme višjih razredov, ki tako postajajo dostopno širšemu krogu kupcev. Ob tem mokka uvaja prvič v podsegment kompaktnega delu SUV trga napred prilagodljiv sistem luči AFL+ in že znan nosilec koles FlexFix. Mokka uresničuje vse značilnosti manjših SUV: funkcionalnost in privzdignjeno sedenje.

Sicer pa ima mokka ali pogon na prednji kolesi ali pa tudi štirikolesnega, ki izboljša tako učinkovitost prenosa pogona, kot natančnost vodljivosti. Tehnologija AWD je učinkovita, inteligentna in cenovno dostopna. Njeni poglaviti elementi so diferencial na prednji premi, kardanska gred, zadnji pogonski gredi pogona 4x4 z diferencialom, nadzorni modul in večploščna elektromagnetna sklopka. Odvisno od razmerje prenosa pogona spreminja od 100 odstotkov pogona na sprednji kolesi, do največ 50 odstotkov na sprednji in zadnji kolesni par. 1600-kubični atmosferski bencinar ima 5-stopenjski ročni menjalnik, tisti s turbinskim polnilnikom pa bo dobil kasneje tudi avtomatiko. 1700-kubični turbodizel pa ima 6-stopenjski menjalnik, z njim in z motorjem 1.7 CDTI je eno najbolj učinkovitih vozil glede porabe goriva v tem segmentu.

HIROŠIMA - Proizvodnja se bo začela v začetku leta 2015

Mazda in Fiat bosta na Japonskem izdelovala dvosedežnik na osnovi MX-5

Po najavi lani maja je zdaj tudi uradno - Japonci bodo v Hirošimi na osnovi nove mazde MX-5 izdelovali tudi dvosedežni spider z značko Alfa Romeo, proizvodnja pa se začenja v začetku leta 2015.

Mazda je pred več kot 20 leti z MX-5 oživila trg lahkih, odprtih roadsterjev. Alfa Romeo je bil eden od pionirjev v tem segmentu in je zato pravi partner za sodelovanje. Prednost sodelovanja vidi Mazda v boljši izkorisčenosti proizvodnih kapacitet. Roadsterja s skupno arhitekturo se bosta izdelovala v matični tovarni Ujina1 v Hirošimi, kjer se proizvajajo še: mazda2, verisa, MPV, CX-9, biante in lahka gospodarska vozila. Razvoj četrte generacije MX-5 že poteka. Fiat bo v ta namen poslat na Japonsko svojo skupino inženirjev in kril svoj del stroškov razvoja. Mazda bo v bodoči MX-5 vgrajevala Skyactiv tehnologijo, Alfa pa agregate iz Fiatove zakladnice.

NEMČIJA Avtomobilske hiše varčujejo pri izdatkih za reklamo

Po podatkih, ki jih je pred kratkim objavil nemški tednik Automobilwoche, je večina proizvajalcev avtomobilov na nemškem tržišču močno oklestila proračune, namenjene oglaševanju. Temu trendu nasprotuje samo ena izmed vodilnih avtomobilskih znakov (Mercedes-Benz), ker so v Stuttgartu po zaslugu novega A razreda v zadnjem času povečali izdatke za oglaševanje.

Padec avtomobilskega oglaševanja v Nemčiji je najbolj razviden pri primerjavi porabljenega denarja v drugem (približno 636 milijonov €) in tretjem (približno 520 milijonov €) štirimesecu lanskega leta, ker so proizvajalci v času od julija do septembra za potrebe oglaševanja zapravili 116 milijonov € manj kot v drugem četrletju. Ob primerjavi teh številk z letom 2011 so Nemci ugotovili, da je koncern Daimler za oglaševanje na nemškem tržišču letos porabil 9,6% (skoraj 35 milijonov €) več denarja, vsi ostali vodilni proizvajalci pa krčijo izdatke. Najbolj radikalni so bili pri znaku Opel, kjer so oglaševalski »budžet« v zadnjem lanskem četrletju oklestili za četrtino, čeprav so za oglaševanje kljub temu odsteli približno 25 milijonov €.

Malenkost manj (skoraj 23 milijonov €) je v tem času porabil Ford, precej več (skoraj 32 milijonov €) pa Renault, čeprav so v zadnjem letosnjem kvartalu za te izdatke namenili 16,1% manj sredstev. Med najbolj razširjenimi koncerni pa omenjajo Volkswagen, kjer so v prej omenjenem časovnem razdobju zapravili skoraj 52 milijonov €, čeprav so tudi tam stopili na »finančno zavoro« (-14,4%). V tretjem lanskem kvartalu so proizvajalci namenili največ denarja za TV oglase (približno 170 milijonov €), nato sledijo tiskani mediji (približno 108 milijonov €), internet (približno 80 milijonov €), radijsko oglaševanje (približno 74 milijonov €), približno 63 milijonov € pa so pobrali razne reklamne publikacije.